

Nejprodávanější
počítačový časopis

www.ppk.cz

TURISTICKÝ
PRŮVODCE

Cena: 55 Kč / 89 Sk

počítač

pro každého

ZVYŠTE VÝKON PC

**Ušetřete místo
na disku ▶ 29**

**Jak snadno přidat
paměť do počítače ▶ 42**

BEZPEČNÝ NÁKUP PŘES INTERNET

Výhody a úskalí e-shopů ▶ 10
Jak poznat solidní obchod ▶ 12
Bezpečné platby ▶ 13

Nové prohlížeče

FIREFOX 3.0 A OPERA 9.5 ▶ 38

Data v bezpečí

INTERNETOVÉ ÚSCHOVNY SOUBORŮ ▶ 36

**Levná
multifunkční
tiskárna ▶ 16**

**Lehký notebook
na cesty ▶ 18**

JAK NA TO 20 STRAN NÁVODŮ

- ▶ Poznámky na obrazovce
- ▶ Tipy pro MS Excel
- ▶ Jak vložit text do obrázku
- ▶ Jak na vlastní videonávody
- ▶ Stahujeme velké soubory

NAKUPUJETE PŘES INTERNET?

Vážení čtenáři, v internetových obchodech dnes můžeme nakoupit v podstatě cokoli. Mnozí z nás se však tohoto způsobu nákupů dosud obávají. Jak poznám spolehlivý obchod? Nenarazím na podvodníky? Jaké jsou výhody nakupování přes internet oproti „kameniným“ obchodům? Mají ty internetové nějaké nevýhody? Kdy se vyplatí jít do obchodu a kdy na internet? Odpovědi na tyto a další otázky spojené s internetovými obchody najdete v článcích na stranách 10 až 13.

PŘENOSNÉ POČÍTAČE NA DOMA

Otestovali jsme další dva notebooky z kategorie těch levnějších a v tomto vydání vám je představíme. To, že je pořídíte za rozumnou cenu, ještě neznamená, že byste při tom museli dělat nějaké kompromisy. Tyto počítače nabízejí dostatečný výkon pro běžnou práci a také bohatou výbavu. Pozadu nezůstává ani jejich vzhled, takže jde o skutečně plnohodnotné notebooky.

UKLIÐTE SI NA DISKU

Každý pevný disk, bez ohledu na svou kapacitu, je malý. Dříve či později jej totiž uživatel zaplní, a to jednak daty užitečnými, jednak (často v mnohem větší míře) daty, bez kterých by se snadno obešel. Do té druhé skupiny určitě patří takzvané duplicitní soubory, tedy soubory, které jsou na různých místech disku uloženy v několika exemplářích. Takové nadbytečné kopie souborů zabírají místo na disku naprosto zbytečně a čas od času je vhodné je odhalit a vymazat. Pokud byste však tuto činnost chtěli dělat ručně, nikdy byste se kříženého výsledku nedočkali. Naštěstí existují programy, které většinu této práce udělají za vás: Duplicitní soubory na disku vyhledají a pomohou vám i s jejich odstraněním. Návod na jeden takový program najdete v sekci návodů Jak na to, a to na straně 29.

Další návody v tomto vydání jsou věnovány úpravám fotografií, stahování souborů z internetu a také tipům na lepší využití kancelářských programů z balíku MS Office (Wordu, Excelu a Outlooku).

INTERNETOVÉ PROHLÍŽEČE

Bez prohlížeče WWW stránek se dnešní počítače neobejdou. Kdo nechce k brouzdání po internetu používat „stan-

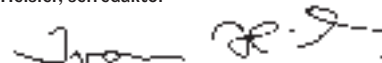
dardní“ a ve Windows obsažený MS Internet Explorer, ten se může poohlédnout po některém z alternativních prohlížečů. Nyní jsou čerstvě na světě nové verze prohlížečů Firefox a Opera. Nové vlastnosti těchto dvou programů vám představíme v článku na straně 38 a oba prohlížeče také najdete na přiloženém cédéčku.

TIPY NA VÝLET

Pro turisty a také pro milovníky historie máme tentokrát na cédéčku plnou verzi programu nazvaného „100 nejkrásnějších hradů, zámků a zřícenin“. Autoři vybrali stovku objektů ze jmenovaných kategorií a shromáždili o nich základní informace. Dočtete se nejen o historii každého z nich, ale i o tom, co vás na daném místě čeká dnes. Informace o jednotlivých památkách jsou doplněny o fotografie a v několika případech jsou tu i videa, pořízená při procházce po objektu. Na vybrané místo se tak můžete vypravit vybaveni nejen základními znalostmi jeho historie, ale díky fotografiím také představou o tom, jak cíl výletu vypadá. Vyhledávat v této databázi můžete podle krajů, podle názvu (k dispozici je abecední rejstřík) a také podle typu památky. A pokud by vám slovní spojení „nejkrásnější zříceniny“ náhodou připadalo nepatřičné, určitě si ty fotografie prohlédněte. Jistě vás přesvědčí o tom, že mnohá zřícenina je (při vši účtce k současným architektům) krásnější než leckterá novostavba. Abych však byl spravedlivý, musím uznat, že ač větší na novostaveb neposlouží jako cíl romantické procházky, daleko pohodlněji se v nich bydlí.

Věřím, že se dáte inspirovat k návštěvě některého z historických klenotů naší vlasti, a přeji vám krásné zážitky. Jelikož i my v redakci si o prázdninách musíme vybrat nějakou tu dovolenou, následující dvě vydání Počítače pro každého teď vyjdou v intervalu prodlouženém na tři týdny. Příští vydání tedy bude v prodeji od pondělí 28. července.

Ivan Heisler, šéfredaktor

► 14

**Notebooky
na doma
i na cesty**

► 18

**Levná multifunkční
tiskárna ► 16**

**Bonus na CD:
100 nejkrásnějších
hradů, zámků a zřícenin**

ÚVODNÍK ► 3

NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ ► 6

TÉMA ČÍSLA

JAK FUNGUJE INTERNETOVÝ OBCHOD ► 10

Člověk nemusí nutně vědět, jak věci nebo služby fungují. Pokud však víte něco navíc, můžete snáze řešit problémy, či jim úplně předejít.

JAK POZNAT SERIÓZNÍ E-SHOP ► 12

Zaručený způsob, jak odlišit seriózní internetové obchody od těch méně seriózních, neexistuje. Je však několik kritérií, která vám při volbě toho správného internetového obchodu mohou pomoci.

PAYSEC: INTERNETOVÁ PENĚŽENKA ► 13

ČSOB a Poštovní spořitelna přišly letos na jaře s novým systémem plateb realizovaných prostřednictvím internetu – se systémem PaySec. Podíváme se, co nabízí.

PŘEDSTAVUJEME

VOLBA PRO DOMÁCÍ UŽIVATELE ► 14

Při pořizování nového počítače stále více domácích uživatelů volí místo stolního PC notebook. Zajímavou volbou je přenosný počítač BenQ Joybook R56.

LEVNÉ MULTIFUNKČNÍ ZAŘÍZENÍ ► 16

Multifunkční zařízení, které vám kromě tisku nabídne i možnost skenovat papírové předlohy a také je kopírovat, dnes pořídíte za velmi lákavou cenu – např. HP Photosmart C5280 stojí 2 890 Kč.

LEHKÝ ŽLUŤÁSEK ► 18

Notebook Barbone Pico M72R zaujme na první pohled malými rozměry a žlutou barvou.

INTERNET

KAM SCHOVAT DATA ► 36

Na internetu existují bezplatné služby pro předávání, sdílení a uschování velkých souborů.

SEZNAMTE SE: NOVÝ FIREFOX A OPERA ► 38

Příznivci alternativních prohlížečů Firefox a Opera se po dlouhém čekání konečně dočkali nových verzí.

RADY A NÁVODY

RŮZNÁ POLE PRO ZÁPIS ADRESY V E-MAILOVÉ ZPRÁVĚ ► 40

Zamysleli jste se někdy nad tím, proč je v okně pro tvorbu nové e-mailové zprávy možné zobrazit tolik polí? Vysvětlíme si jejich účel.

NENÍ VÁŠ POČÍTAČ NAKAŽENÝ? ► 41

Poradíme vám, jak pomocí Nortonu 360 zkontrolovat, zda na vašem disku nebo v jednom konkrétním souboru nejsou skryté viry.

JAK ZRYCHLIT WINDOWS VISTA? ► 42

Máte-li rychlý USB flash disk, můžete jej využít jako doplněk operační paměti a zrychlit tak svůj počítač.

POZNÁMKY VŽDY PO RUCE ► 44

Monitory v kanceláři bývají oblepeny populárními žlutými papírkami s informacemi. Zajímavou alternativou těchto papírků je nenáročný program PicoStick.

RÁDCE NAKUPUJÍCÍHO ► 45

Tentokrát vám předkládáme výběr nejlepších DVD rekordérů, přenosných přehrávačů hudby a videa a také výkonných grafických karet.

KŘÍŽOVKA ► 46

Ve hře jsou přehrávač Creative ZEN s kapacitou 8 GB, pět přehrávačů ZEN Stone (1 GB), sluchátka, reproduktory a nabíječky do auta – celkem pro 14 výherců.

LISTÁRNA ► 47

SEZNAM PROGRAMŮ NA CD

BONUS

100 nejkrásnějších hradů, zámků a zřícenin

SERVIS

BlueVoda Website Builder 10.12
Dir2Text 1.3a
Orbit Downloader 2.7.1
PicoStick 0.1.0
Wink 2.0

ZAJÍMAVOSTI

Ariolic Disk Scanner 1.2
BasicChemi 2.2
Digsby #15142
HTML TableFactory 1.1
ImagePrinz 2.0
Online Gallery 9.8.2
RssReader 1.0.88.0
Symantec Registry Repair Tool 1.0.0.19
Unreal Commander 0.94 beta 3
Vistalcons 1.3.0.124

NOVINKY

All My Movies 4.9
a-squared Free 3.5.0.25
Avant Browser 11.6
FileZilla 3.0.11
Firefox 3.0
Flock 2.0 Beta
FreeCommander 2008.06
GPU-Z 0.2.4
Maxthon 2.1.1.1717
MediaMonkey Standard 3.0.3.1183
Miranda 0.7.7
Opera 9.5
QuickTime 7.5
QuickTime Alternative 2.6.0
Recuva 1.15.327
SmartFTP 3.0.1018.0
Spyware Blaster 4.1
Spyware Terminator 2.2.2.438
Super AntiSpyware Home 4.15
Windows Search 4.0

JAK NA TO

VYTVÁŘÍME NÁVODY ► 19

Pomocí programu Wink můžete jednoduše vytvořit video o dění na obrazovce a doplnit je titulky. Výsledné video můžete šířit jako samostatný soubor nebo jako součást WWW stránky.

UPRAVTE SI MS OUTLOOK ► 21

MS Outlook nabízí řadu možností. Ukážeme vám, jak můžete MS Outlook přizpůsobit svým potřebám v oblasti došlé pošty.

STAHUJEME BEZ NEHOD ► 23

Stahovat můžete za pomoci internetového prohlížeče, ale mnohem lepší je použít specializovaný program, pomocí kterého můžete stahování přerušit a potom zase pokračovat tam, kde jste skončili.

EXCEL A MATICOVÉ VZORCE ► 25

Označení „maticové vzorce“ možná vypadá složitě, ale i jednoduché maticové vzorce mohou usnadnit tvorbu tabulky.

TIPY PRO ZONER PHOTO STUDIO ► 27

Chcete-li své obrázky podepsat, může se vám hodit možnost vložit do obrázku text nebo jiný obrázek. Dále se podíváme na efekty, které souvisí se změnou okraje obrázku.

ZBAVTE SE NADBYTEČNÝCH SOUBORŮ ► 29

Jistě se vám mnohokrát stalo, že jste stejný soubor uložili omylem do několika různých složek. V tomto návodu si ukážeme, jak takové soubory najít a odstranit.

JAK VYPSAT OBSAH ADRESÁŘE DO SOUBORU ► 31

Na pevných discích, optických médiích a jiných datových nosičích má dnes každý uživatel uloženo mnoho dat. Někdy však je potřeba obsah datového nosiče vypsát do textového dokumentu, například když si chcete vytisknout obal na CD se seznamem písniček.

PŘÍPRAVA STRÁNKY K TISKU ► 33

Chcete-li vytisknout text, pak kromě napsání a naformátování textu budete možná chtít také nastavit vlastnosti stránky, aby výtisk splnil vaše požadavky.

URČITĚ VYZKOUŠEJTE!

100 NEJKRÁSNĚJŠÍCH HRADŮ, ZÁMKŮ A ZŘÍCENIN

Tento multimediální turistický průvodce vám přiblíží 100 nejkrásnějších hradů, zámků a zřícenin. Program obsahuje bohatou galerii fotografií, podrobný popis každé uvedené památky včetně historických informací, abecední rejstřík památek a jejich rozdělení podle krajů a typu objektu (hrad, tvrz, zámek, zřícenina, pozůstatky). Program umožňuje i jednoduché vyhledávání v názvech památek.

rubrika na CD: obsah CD/bonus

BASICCHEMI 2.2

BasicChemi je šikovný český program, který funguje především jako periodická tabulka prvků, takže jej ocení hlavně studenti. Ke každému prvku v tabulce můžete zobrazit stručnou charakteristiku včetně názvu v češtině, angličtině, němčině a latině. K rozšiřovacím funkcím programu patří nástroj pro výpočet koncentrace či molární hmotnosti. Znalost prvků si můžete vyzkoušet v jednoduchém kvízu a za zmínku stojí také informace o některých významných vědcích.

rubrika na CD: obsah CD/zajímavosti

FIREFOX 3.0

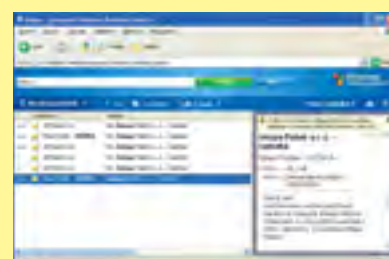
Firefox 3.0 je dlouho očekávanou novou verzí druhého nejoblíbenějšího webového prohlížeče na světě. K jeho základním funkcím patří prohlížení stránek v panelech, ochrana před podvodnými stránkami (phishingový filtr) a nově (ve verzi 3.0) také před stránkami šířícími počítačové viry, dále kontrola překlepů při vyplňování formulářů na webových stránkách, částečná podpora pro technologii RSS (tzv. živé záložky), blokování vyskakovacích oken, jednoduché hledání na internetu pomocí předních vyhledávačů a další.

rubrika na CD: obsah CD/novinky

WINDOWS SEARCH 4.0

Nástroj Windows Search prochází data na pevném disku (nebo jen ve vámi vybraných složkách) vždy, když disk zrovna zahálí. Tomuto procesu se říká indexování. Díky tomu má nástroj Windows Search neustálý přehled o tom, kde co najde, a nemusí tedy data na disku zdlouhavě procházet vždy, když něco hledáte. Navíc poskytuje náhledy na nalezené soubory, takže je nemusíte otevírat a spouštět příslušný program, chcete-li vědět, co v nich najdete. Další výhodou je snadné selektivní prohledávání, takže můžete velmi pohodlně prohledávat jen uložené e-maily, dokumenty, tabulky, prezentace, obrázky, video či hudbu. Nástroj Windows Search je dostupný přímo z nabídky Start nebo přes praktický panel na hlavní liště Windows XP.

rubrika na CD: obsah CD/novinky

Nová amatérská zrcadlovka

Společnost Canon představila novou amatérskou digitální zrcadlovku EOS 1000D. Tímto kompaktním modelem pokryje Canon i nejnižší segment trhu a připojí se tak ke konkurenční nabídce, zahrnující modely Nikon D40/D60, Pentax K200D, Olympus E-420 a Sony Alpha A200/A300. Model EOS 1000D je osazen novým CMOS snímačem s integrovaným čistícím systémem a s rozlišením 10,1 Mpx, disponuje obrazovým procesorem DIGIC III, který se stará o kvalitní reprodukci snímků, a režimem živého náhledu (Live View) na 2,5" LCD displeji.

O zaostření se stará 7bodový širokoplošný autofokus a je možné pořízovat až 3 snímky za vteřinu – do té doby, než se zaplní paměťová karta SD (SDHC). V prodeji by se měl model EOS 1000D objevit koncem srpna za cenu kolem 15 tisíc korun (včetně základního objektivu s funkcí zoomu a se stabilizací o rozsahu 18–55 mm).

CANON EOS 1000D

Cena: cca 15 000 Kč.

www.canon.cz

Inkoustová multifunkční tiskárna

Trh s multifunkčními zařízeními byl rozšířen o inkoustový model HP Officejet J4580 All-in-One, určený pro domácí a malé kanceláře. Nabízí barevný tisk, kopírování, skenování i faxování. Je vybaven automatickým podavačem na 20 listů papíru, LCD displejem a zásobníkem na 100 listů papíru. Tisk probíhá v rozlišení až 4 800 × 1 200 dpi. Maximální rychlost tisku a kopírování je 28 stran za minutu černobíle a 22 stran za minu-

tu barevně. Plochý skener disponuje optickým rozlišením 1 200 dpi a faxování je umožněno díky zabudovanému 33,6kb modemu. Doporučené zatížení je tisk až 3 000 stran za měsíc.

HP OFFICEJET J4580 ALL-IN-ONE

Cena: od 2 690 Kč.

www.hp.cz

Pro hlasitý odposlech

Jabra SP700 je souprava pro hlasitý odposlech, která využívá bezdrátovou technologii Bluetooth. Toto zařízení může buď fungovat samostatně, nebo vysílat zvuk do autorádia nalaďeného na příjem velmi krátkých vln (FM). Abyste v reproduktorech vozidla slyšeli hlas osoby, se kterou telefonujete, stačí v radiopřijímači nastavit vlnovou délku, kterou jste předtím zvolili v sadě SP700. Toto řešení umožňuje poslech telefonních hovorů přes reproduktory v autě, takže toto zaří-

zení lze využít i jako hands-free sadu či při poslechu hudby uložené v paměti mobilního telefonu. Kvalitu zvuku během vedení hovorů zvyšuje technologie DSP (digital signal processing), neboť redukuje rušivé šumy a zvuky z okolí a zesiluje hlas. Sadu SP700 lze připevnit na sluneční clonu vozidla. V režimu vysílání do radiopřijímače umožňuje zařízení usku- tečnit až 14 hodin souvislých hovorů nebo poslechu hudby. V pohotovostním režimu vydrží SP700 až 255 hodin.

JABRA SP700

Cena: 1 600 Kč.

www.jabra.cz

Úsměv, prosím

Videokamera Sony Handycam HDR-CX11E disponuje funkcí detekce úsměvu (Smile Shutter), díky níž zachytíte statické snímky v rozlišení 7,6 megapixelu, jakmile se osoby v záběru usmějí. Při současném natáčení videa tak získáte fotografie, aniž by bylo zapotřebí stisknout spoušť nebo přerušit natáčení videa. Videokamera CX11E snímá video v plném vysokém rozlišení – tedy v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Video doplněné o šestikanálový prostorový zvuk se ukládá na paměťovou kartu Memory Stick PRO Duo (na dodanou 4GB kartu lze v režimu LP uložit až 85 minut záznamu, na volitelnou 16GB kartu se vejde až 5 hodin a 55 minut záznamu). Objektiv Carl Zeiss Vario-Sonnar T nabízí 12násobný optický zoom a optický stabilizátor obrazu. Širokoúhlý dotykový displej má úhlopříčku dlouhou 2,7 palce (6,9 cm). Videokamera Handycam HDR-CX11E bude k dostání od srpna 2008.

inzerce

HANDYCAM HDR-CX11E

Cena: dosud nestanovena.

www.sony-europe.com

Navigátor pro cyklisty

Garmin Edge 705 je cyklistický počítač s navigačním přístrojem GPS a je vybaven barevným displejem a slotem pro paměťovou kartu. Při navigaci můžete zvolit nejrychlejší, nejkratší nebo projetou trasu, možné je také zobrazení výškového profilu projeté trasy nebo vyhledávání v databázi bodů zájmu. Přístroj nabízí také měření vzdálenosti, času apod. Jako mapový podklad slouží turistická mapa Topo Czech. Je součástí nejen základního navigačního zařízení, ale byla integrována i do softwaru Training Center, jehož prostřednictvím si uživatel může nad podrobnou mapou v PC zobrazit, jak probíhal jeho trénink.

GARMIN EDGE 705

Cena včetně DPH: od 11 990 Kč.

www.garmin.cz

Notebooky odolné proti polití

Notebooky Amilo Pa 3515 a Pa 3553 (viz obrázek) jsou odolné vůči polití – podle výrobce snesou sprchu až 50 ml tekutiny směřující do klávesnice. Speciální dno pod klávesnicí zachytí kapalinu, která pronikla mezi klávesami, a zajistí vám dostatek času pro vypnutí notebooku, aniž by došlo k jeho poškození. Zajímavá je také funkce „Silent Mode“ (tichý režim), která snižuje hluk z chlazení – to přijde vhod obzvláště při přehrávání filmů. Oba nové modely jsou vybaveny 15,4palcovým displejem, který zobrazuje v rozlišení 1 280 × 800

bodů, mohou být poháněny procesorem AMD Sempron nebo Turion a k dispozici jsou pevné disky s kapacitou 160 GB, 250 GB nebo 320 GB. Notebook Pa 3553 je osazen výkonnější grafickou kartou s čipem ATI Mobility Radeon HD 3470 Hybrid X2 a nabízí i videovýstup HDMI a port FireWire. Notebooky Amilo Pa 3553 a Pa 3515 jsou vybaveny portem eSATA, mají hmotnost 2,95 kg a na českém trhu jsou dostupné od začátku července 2008.

FSC AMILO PA 3515

Cena včetně DPH: od 19 492 Kč.

FSC AMILO PA 3553

Cena včetně DPH: od 21 361 Kč.

www.fujitsu-siemens.cz

Velké LCD monitory

Nabídka společnosti BenQ v oblasti LCD monitorů se rozšířila o modely BenQ G2000WD (viz obrázek) a G2400WD. Monitor G2000WD má zobrazovací plochu s poměrem stran 16 : 10 a s úhlopříčkou dlouhou 20,1 palce (51 cm) a obraz se na ní vykresluje v rozlišení 1 680 × 1 050 bodů. Svítivost displeje je 250 cd/m² a kontrastní poměr činí 1 000 : 1. Doba odezvy je podle údaje výrobce 5 ms a úhly pohledu ve vodorovném i ve svislém směru jsou 160 stupňů. Model G2400WD je 24palcový monitor, který pracuje v rozlišení 1 920 × 1 200 bodů. Jas displeje 250 cd/m² je stejný jako u menšího modelu, shodná je také doba odezvy (5 ms) a úhly pohledu (160 stupňů). Kontrastní poměr je 4 000 : 1. Oba nové monitory lze připojit k počítači pomocí kabelů s konektorem D-Sub a s konektorem DVI-D, model G2400WD je navíc vybaven i videovýstupem HDMI.

BENQ G2000WD

Cena: 4 067 Kč.

BENQ G2400WD

Cena: 6 500 Kč.

www.benq.cz

DISKOTÉKA NA CESTÁCH

Rozbočovač Belkin RockStar umožňuje připojit k MP3 přehrávači nebo iPodu až pět audiosluchátek. Díky tomu můžete sdílet nahrávky uložené v různých přehrávačích. V případě, že k rozbočovači připojíte další iPod, můžete nahrávky z obou přístrojů mixovat.

Dalším doplňkem vhodným na cesty je zařízení TuneBase FM. K tomuto zařízení můžete připojit iPod a buď poslouchat hudbu z reproduktorů autorádia, nebo zařízení přepnout tak, aby vyhledalo nejbližší dostupnou stanici. Na internetu lze tyto výrobky sehnat i za ceny nižší než doporučené.

www.belkin.cz

Orientační ceny

Belkin RockStar: 349 Kč.

TuneBase FM: 2 599 Kč.

NOVINKY PROJEKTU BEZREALITY.CZ

Projekt Bezrealitky.cz spustil domovské stránky s novým designem. Nový design také lépe vysvětluje koncept serveru, který nabízí nemovitosti bez nutnosti platit zprostředkovateli provizi. V současné době je v databázi přes 3 200 nabídek nemovitostí, měsíčně se realizuje kolem 250 transakcí. Větší pozornost je věnována prezentaci centra služeb, které nabízí právní asistenci a poradenství při financování nemovitostí, nově také pojištění majetku. Přímou na domovské stránce má návštěvník možnost rozhodnout se, co je mu bližší: zda interaktivní hračka v podobě vyhledávání na mapě, nebo klasický formulář s kritérii hledání, podle kterých chce nabídky filtrovat. Nově jsou na domovské stránce umístěny také odkazy pro inspiraci – odkazy zahrnují zajímavou architekturu či lokalitu a také originální nábytek. Na domovské stránce je dán prostor také pro reference a názory uživatelů.

www.bezrealitky.cz

PRINC KASPIAN PRÁVĚ V PRODEJI

Hru „Letopisy Narnie: Princ Kaspián“ pro konzole a PC vyvinula společnost Traveller's Tales. Hra vás zavede do tajemné Narnie, kde se podíváte i do míst, která se ve filmu ani v knihách neobjevila. Akční adventura pro jednoho nebo dva hráče je založena na systému „drop-in/drop-out“ – to znamená, že se hráči mohou do hry libovolně zapojovat nebo ji opouštět. Hru „Letopisy Narnie: Princ Kaspián“ vydala firma CD Projekt v české verzi a stojí 799 Kč / 999 Sk.

www.cdprojekt.cz

Orientační cena:
799 Kč / 999 Sk.

Jak funguje internetový obchod

Člověk nemusí nutně vědět, jak věci nebo služby fungují. Ve většině případů je zcela dostačující vědět, jak (případně proč) je použít. Pokud však víte něco i tom, co je běžným očím skryto, můžete snáze řešit problémy, či jim úplně předejít. To platí i o nakupování prostřednictvím internetu.

INTERNETOVÝ OBCHOD = ZÁSILKOVÁ SLUŽBA?

Nejčastější představa o fungování internetového obchodu je ta, že jde v podstatě o jakousi modernější variaci na zásilkovou službu. Zákazník si místo papírového katalogu vybírá na internetových stránkách a objednávku odesílá elektronicky, dále už vše probíhá klasicky – ve skladu objednávku zpracují a odešlou ji poštou na dobírku.

Tato představa není vůbec špatná, koneckonců většina známých zásilkových služeb nabízí své produkty nejen v katalogích, ale i na internetu. Na druhé straně internetový obchod se

inzerce

ADRESÁŘ

Adresy dalších internetových obchodů naleznete v katalogu internetových stránek **Firmy.cz**. Viz www.firmy.cz/Obchody-a-obchudky/Nakupovani-na-internetu.

Zboží vybrané v obchodě získáte levněji, pokud si jej před zakoupením objednáte prostřednictvím internetu.

může od zásilkové služby diametrálně lišit. A nejde jen o to, že může nabízet vždy aktuální zboží (a nikoliv jen jednou za čas obměňovat katalog), více možností dopravy, různé způsoby, jak za zboží zaplatit, a pružněji komunikovat se zákazníkem.

INTERNETOVÝ OBCHOD JAKO DOPLŇK

Mnohé internetové obchody vznikly jako doplňkový prodej obchodu „kamenného“. Zkušební obchodníci se zavedenými podniky tak rozšířili možnosti nákupu o výběr na internetu (a většinou i o zaslání vybraného zboží na dobírku). Oni tak získali možnost oslovit větší spektrum zákazníků, zákazníci pak možnost vybírat zboží kdykoliv a bez osobní přítomnosti.

Obrovskou výhodou takových obchodů je to, že přestože nakoupíte na internetu, neztratíte nic z výhod obchodu

kamenného. Vyberete-li si obchod nacházející se v rozumné vzdálenosti od vašeho bydliště, můžete si zboží před nákupem prohlédnout, po zakoupení si jej osobně vyzvednout (a zaplatit tak třeba i kartou neumožňující platit na internetu) a v případě problémů vyrazit na osobní konzultace. Tento oboustranně výhodný princip tak často vede k paradoxu, že zboží vybrané v obchodě získáte levněji, pokud si jej před zakoupením objednáte prostřednictvím internetu.

OBCHODOVÁNÍ PO INTERNETU BEZ E-SHOPU

Mluvíme-li o internetovém obchodě, myslíme obvykle klasické e-shopy, tedy internetové stránky s katalogem zboží (nebo i služeb), kdy zákazník přidává položky do virtuálního nákupního košíku a nakonec – po určení dodacích a platebních podmínek – odešle objednávku.

▲ Internetový obchod nemusí být jen variantou zásilkové služby, třebaže známé zásilkové firmy velmi rády na internetu prodávají.

▲ Údaje o dostupnosti (poznámka „Skladem“) jsou velmi důležité – pokud není zboží dostupné, můžete čekat i týdný.

Mnohé „kamenné“ obchody či firmy podobné internetové obchody nemají, přesto od nich lze zboží či služby prostřednictvím internetu nakoupit. Na internetových stránkách takových obchodů totiž nezdědka naleznete poptávkový formulář, nebo alespoň kontaktní e-mailovou adresu, pomocí nichž lze leccos dojednat – třeba i jen osobní schůzku v čase, kdy obchodník již běžně není k dispozici. Také v tomto případě platí, že pokud obchodníka kontaktujete prostřednictvím internetu, můžete získat slevu, kterou byste při osobní návštěvě nedostali. Sice to není žádné terno, ale nic vás to nestojí a každá ušetřená koruna je dobrá.

Internetový kontakt s obchodníkem má ještě jednu obrovskou výhodu. Vzhledem k tomu, že komunikace obvykle probíhá off-line – tedy obchodník si váš e-mail/záznam pročte až později, tzn. až bude u počítače –, lze ji snadno ignorovat či odbýt. Divíte se, jaká je to výhoda? Je to prosté: Pokud je obchodník solidní, bude mít v komunikaci pořádek a odpoví pružně a ochotně. Pokud odpoví až pozdě, nedorazí vůbec, či dostanete pouze odpověď odkazující na osobní nebo telefonický kontakt, není něco v pořádku. Samozřejmě to není určující fakt, nicméně pokud obchodník skutečně vyznává heslo „náš zákazník – náš pán“, komunikuje pružně a takovým způsobem, jakým chcete vy. Tedy například e-mailem.

INTERNETOVÝ OBCHOD DOMA VE SKŘÍNĚ

Pokud si člověk chce zařídit „kamenný“ obchod, obchůdek, nebo třeba jen stánek, čekají ho nemalé počáteční investice. Musí mít místo, kde své zboží bude prodávat, musí toto místo vybavit, zaplatit prodáváče (nebo věnovat prodejci svůj čas) a samozřejmě musí mít k dispozici i zboží. Při internetovém prodeji stačí v krajním případě jen počítač s internetovým připojením, nic víc mít nemusíte.

Toto prohlášení zní dost odvážně a na první pohled vypadá dost za vlasy přitažené. Vždyť pokud chci něco prodávat, musím to přece mít k dispozici. Prodejci musím také věnovat nějaký čas a mít kde zboží prodávat! Za normálních okolností ano, ale ve virtuál-

Pokud trochu zapátráte, seženete na internetu mnoho různých věcí a služeb, o jejichž existenci jste neměli ani tušení.

ním světě internetu to zdaleka neplatí. Pokud bude mít člověk menší internetový krámeček, může zboží skladovat klidně doma ve skříni nebo v garáži. V krajním případě nemusí zboží skladovat vůbec, prostě jej jen v případě zájmu zákazníka objedná od velkodávatele. Prostory pro obchod také nejsou potřeba. Stačí internetové stránky a ty lze pořídit za přijatelnou cenu – zručnější uživatelé je dokonce dokážou vytvořit sami. (Digitální fotoaparát na pořízení snímků zboží má dnes už téměř každý.) A nakonec člověk nemusí v internetovém obchodě ani vysedávat a čekat na zákazníky – objednávky prostě vyřídí večer, až přijde domů ze zaměstnání.

To všechno přináší pro zákazníky řadu výhod. Zejména máme na mysli to, že zřídit a vést internetový obchod mohou lidé, kteří by si to jinak těžko dovolili. Například drobní výrobci, umělci, příznivci různých alternativních směrů a podobně. Pokud tedy trochu zapátráte, seženete na internetu mnoho různých věcí a služeb, které nejenže

v „kamenných“ obchodech nikdy neměli, nemají a mít nebudou, ale i takové, o jejichž existenci jste neměli ani tušení. Druhou velkou výhodou bývá také cena. Zatímco za nižší cenu prodávají spíše větší obchody a řetězce, na internetu to platí naopak. Drobní obchodníci mají totiž čas a možnost sledovat mnoho dodavatelů a vývoj cen, tudíž mohou prodávat za nižší ceny. Jistou výhodou také může být to, že v případě menšího obchodu má prodejce o svém zboží přesnou představu – neprodává tedy nic, co by nefungovalo.

Ke každému výčtu výhod patří i výčet nevýhod a nejinak je tomu i v případě drobných internetových obchůdků. Každého asi napadne, že pokud je zřízení e-shopu snadné, snadno si ho může zřídit i podvodník. To je bezesporu

pravda a je třeba s tím počítat. V praxi ale bývá hlavní problém menších prodejců v dodacích lhůtách. Protože většinou nemají vlastní sklady a čekají na dodávku velkoobchodníka, může se dodání protáhnout třeba i na týdný. ■aha

▲ Na internetu seženete i věci, o jejichž existenci jste neměli ani tušení.

inzerce

Jak poznat seriózní e-shop

Zaručený způsob, jak odlišovat seriózní internetové obchody od těch méně seriózních, bohužel neexistuje. Je však několik kritérií, která vám při volbě toho správného internetového obchodu mohou pomoci.

ZAPOMEŇTE NA ZVYKY Z BĚŽNÝCH OBCHODŮ

Když vstoupíte do kamenného obchodu, kde se na poloprázdných regálech krčí několik kusů zboží, může to signalizovat, že je něco špatně. Naopak prodejna s širokým sortimentem vyvolává lepší dojem. Na internetu je to ale zcela irelevantní. Existují e-shopy s nabídkou obrovského množství zboží, které ale často nejsou vůbec schopny dodat jej ve vyhovující lhůtě.

O kamenných obchodech hodně prozradí lokalita prodejny a její interiér. Ekvivalemtem by u e-shopů mohla být internetová adresa a vzhled webu. Jenže k pěkné adrese a pohlednému webu může levně přijít každý a nevypovídá to vůbec nic o serióznosti či úspěšnosti elektronického obchodu. Weby léty prověřených e-shopů by designérskou soutěž třeba nevyhrály, a přesto jde o seriózní obchodníky.

NEJNIŽŠÍ CENA NEZNAMENÁ NEJLEPŠÍ KOUPI

Snad jediná poučka z kamenných obchodů, která platí i pro internetové nakupování, se týká nejnižší ceny. Internetové služby typu Zboží.cz (www.zbozi.cz) jsou schopné najít e-shop nabízející požadované zboží za nejnižší cenu, ale buďte ostražití, když je cenový rozdíl příliš velký. Může jít například o šedý dovoz a v takovém případě se mohou objevit problémy například při reklamaci zboží.

OD TAJNŮSTKÁŘŮ RADĚJI RUCE PRYČ

Na stránkách internetového obchodu musí být zřetelně uveden provozovatel, jeho IČ a DIČ a adresa sídla či provozovny. Pokud tyto údaje chy-

▲ **Obchodníci vlastníci nezávislé certifikát jsou rozhodně důvěryhodnější.**

bí, je to varovný signál, který svědčí minimálně o neznalosti nebo nedbalosti provozovatele obchodu. Podle zmíněných údajů můžete na internetu daného prodejce poměrně snadno „proklepnout“.

Obchodníkovi, se kterým nemáte ještě žádnou zkušenost, raději nikdy neplatte za zboží předem.

Obecně víceméně platí, že čím více informací obchodník o sobě poskytuje (i nad rámec zákona), tím serióznější signály vysílá směrem ke klientovi. Na webu méně seriózních obchodníků ne vždy naleznete informaci, že u většiny zboží máte ze zákona nárok vrátit jej bez udání důvodu do 14 dnů ode dne převzetí, i pokud jste jej již rozbalili.

CERTIFIKACE NAPOVÍ, JE JICH NĚKOLIK

Různé organizace se snaží o to, aby se zákazníci mohli prokázat internetovou džunglí a najít seriózní e-shopy. Existuje několik různých certifikátů, které české e-shopy mohou získat, pokud splní určité zásadní podmínky. Tyto certifikace bohužel nejsou povinné, takže nelze jednoznačně tvrdit, že e-shopu bez certifikace byste se měli vyhnout obloukem. K e-shopům, které však certifikaci mají, určitě můžete přistupovat s větší důvěrou.

Jednou z takových certifikací je spotřebitelský audit obchodních podmínek (SAOP), který provádí Sdružení obrany spotřebitelů (SOS). Držitelé certifikátu, jejichž seznam je k dispozici na www.spotrebitele.info/audit/

[audit.php](#), provozují e-shopy na základě obchodních podmínek, které jsou v souladu s právy a povinnostmi spotřebitele podle české legislativy. Podle těchto podmínek se pak řídí třeba reklamace. Bohužel SOS už aktivně neověřuje, jestli držitelé SOAP své obchodní podmínky také dodržují.

Další dva certifikáty vystavuje Asociace pro elektronickou komerci (APEK). Informace o jejich držitelích najdete na www.certifikovany-obchod.cz. Tzv. certifikát prvního stupně znamená, že obchodník uvádí na svém webu všechny zásadní a důležité informace nejen o sobě, ale také o zboží, možnostech zaplacení za zboží a o způsobu

jeho dodání, o záručních lhůtách a případných reklamacích.

APEK před časem zahájil certifikaci druhého stupně, která navazuje na výše zmíněnou certifikaci a je ještě přísnější a důkladnější, protože během procesu certifikace dochází i ke zkušebním nákupům a hodnotí se komunikace s klienty, způsob odávání informací o zboží, chování při řešení reklamace či při vracení zboží a nadstandardní služby, jako je třeba web zpracovaný i pro hendikepované uživatele.

BUĎTE NEDŮVĚŘIVÍ A NAPOPRVÉ OBZVLÁŠT OPATRNÍ

Pokud se nějaký obchod chlubí, že je držitelem některého z výše uvedených certifikátů, ověřte si to raději na výše uvedených adresách. Samozřejmě dalším důležitým faktorem jsou dobré reference nebo přinejmenším absence těch negativních (stačí zadat jméno obchodu do vyhledávače). A na závěr ještě jedno zlaté pravidlo: Obchodníkovi, se kterým nemáte ještě žádnou zkušenost, raději nikdy neplatte za zboží předem.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Adresář obchodů, v nichž můžete platit pomocí systému PaySec, naleznete na internetové adrese <http://adresar.paysec.cz>.

PaySec: internetová peněženka

ČSOB a Poštovní spořitelna přišly letos na jaře s novým systémem plateb realizovaných prostřednictvím internetu – se systémem PaySec. Jaké výhody a naopak nevýhody má tato služba, ve kterých e-shopech pomocí ní zaplatíte a nakolik je bezpečná, to se dozvíte na následujících řádcích.

Platební systém, pro který se ihned vžilo hovorové označení „pejsek“, funguje jako virtuální peněženka pro platby na internetu. Na rozdíl od konkurenčních služeb (jako je platební brána eBanky či zahraniční platební systém PayPal) je jedno, ve které bance máte svůj běžný účet nebo zda vlastníte platební kartu podporující platby realizované prostřednictvím internetu.

Konto PaySec funguje na podobném principu jako předplacené karty v mobilních telefonech. Nabijete jej určitou částkou, za niž pak kupujete zboží v internetových obchodech, které PaySec podporují.

RYCHLÉ A BEZPEČNÉ NAKUPOVÁNÍ

Peníze můžete na konto PaySec poslat formou standardního bankovního převodu ze svého běžného účtu v libovolné české bance. Je tu také možnost využít on-line dobíjení pomocí platební karty, ale k tomu už musíte mít kartu podporující platby na internetu, což není zcela každá, a navíc vám PaySec z dobíjené částky odečítá dvě procenta jako poplatek. Minimální částka pro dobíjení je 200 Kč. Maximálně můžete mít na kontě PaySec 100 000 Kč.

Samo nakupování prostřednictvím služby PaySec je poměrně pohodlné. V internetovém obchodě provedete objednávku tradičním způsobem, jen

▲ Pomocí systému PaySec můžete platit třeba v mnoha známých obchodech.

jako způsob platby třeba místo dobírky nebo převodu z účtu vyberete platbu prostřednictvím služby PaySec.

Pak stačí zadat uživatelské jméno a heslo a platbu potvrdit. Proti platbě uskutečněné běžným převodem prostřednictvím internetového bankovníctví té banky, u které máte veden běžný účet, nemusíte tedy zadávat žádné číslo účtu, variabilní symboly ani podobná data.

Jako bezpečnostní prvek si služba PaySec všechny platby přesahující nastavenou sumu nechává potvrdit. Během několika sekund vám přijde na mobilní telefon SMS s kontrolním kódem, který musíte opsat do formuláře. Pokud jej nezadáte, platba není uskutečněna. To je ochrana proti zneužití vašeho uživatelského jména a hesla v případě, že by se tyto údaje dozvěděl někdo nepovolaný. Běžně musíte potvrdit všechny transakce nad 50 Kč, ale tuto hranici lze zvednout až na 1 000 Kč, takže v případě drobných nákupů se nemusíte zdržovat s opisováním kódu.

Výhodou systému PaySec je oproti běžným bankovním převodům velké jednoduchosti i rychlost. Když za objednané zboží platíte předem prostřednictvím klasického převodu z účtu, běžná praxe je taková, že obchodník s expedicí zboží čeká, dokud nemá vaši platbu na svém účtu. Dodávka zboží se tak nepříjemně protahuje. V případě platby prostřednictvím služby PaySec se obchodník o provedení platbě dozví téměř okamžitě, takže pokud má objednané zboží na skladě, může jej připravit k expedici.

KDE ZAPLATÍTE PŘES PAYSEC

Obchodů, v nichž prostřednictvím služby PaySec můžete zaplatit, je i vzhledem k tomu, že provoz služby byl zahájen teprve nedávno, relativně dost, a to od těch nejmenších až po kolosy, jako je např. e-shop *Mall.cz*. Službu PaySec dále podporuje například internetové knihkupectví *Kosmas.cz* a *Knihy.cz*, aukční síň *Aukro.cz* a *Mimiauauke.cz*, inzertní servery *Mimibazar.cz* a *Bazoš.cz* a prodejce počítačů *Mironet.cz*.

Formou služby PaySec zaplatíte také například za hudbu v obchodech *Showpark.cz* nebo *I-legálně.cz*, za vstupenky na kulturní akce na portálu *TicketPortal.cz*, za melodie a obrázky do mobilu na serveru *Tóxeo.cz*, za odesílání SMS na portálu *SMSBrána.cz*. Kompletní aktuální seznam podporovaných e-shopů a vůbec internetových serverů, v nichž můžete prostřednictvím PaySec platit, naleznete na <http://adresar.paysec.cz>.

V poslední době díky posilující koruně roste počet českých uživatelů, kteří nakupují v zahraničí. Pokud mezi ně patříte, musíme vás zklamat. V žádném ze zahraničních e-shopů prostřednictvím služby PaySec nezaplatíte. To se musíte obrátit třeba na mezinárodní platební systém PayPal, ten však nekomunikuje v češtině, vyžaduje platební kartu podporující on-line platby, a naopak se pomocí tohoto systému nedá zaplatit téměř nikde na českém internetu.

KOMU SE PAYSEC HODÍ?

Uživatelé, kteří mají běžný účet v bance s on-line platební bránou, jakou má třeba eBanka, nemusí PaySec příliš zajímat. Pro ně představuje PaySec pouze komplikaci v podobě zbytečného „meziúčtu“. Ostatní uživatelé, kteří nakupují v podporovaných internetových obchodech a jimž není proti mysli platit za zboží předem, PaySec určitě uvítají jako rychlý, pohodlný a bezpečný způsob platby.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Volba pro domácí uživatele

Při pořizování nového počítače stále více domácích uživatelů volí místo stolního PC notebook. Malé rozměry totiž oceníte nejen na cestách, ale i doma, protože s notebookem na klíně se můžete uvelebit třeba v křesle. Nezanedbatelné je i to, že přenosný počítač lze pohodlně uklidit třeba do zásuvky psacího stolu.

BENQ JOYBOOK R56

Cena včetně DPH: 15 470 Kč.

Poskytl: BenQ, www.benq.cz.

Procesor:
Intel Core 2 Duo T5250 / 1,5 GHz.

Velikost paměti: 1 GB.

Pevný disk / kapacita:
Fujitsu / 120 GB.

Displej: 15,4", 1 280 × 800 bodů.

Grafický čip:
nVidia GeForce 8400G M.

DVD vypalovačka: Optiarc AD-7530B.

Akumulátor:
lithioiontový / 4 800 mAh.

Operační systém: Windows Vista Home Premium.

Rozměry: 360 × 265 × 38 až 42 mm.

Hmotnost notebooku: 2 682 g.

Hmotnost napájecího adaptéru:
542 g.

+ cena, FireWire, HDMI, e-SATA **–** kratší doba při provozu na akumulátor

Překážkou pro pořízení notebooku nejsou v dnešní době ani ceny – začínají totiž na částce 10 000 Kč, a to včetně operačního systému Windows. To, že jsou notebooky dostupné za rozumné ceny, dokazuje např. testovaný model BenQ Joybook R56 – pořídíte jej za 15 470 Kč. Za vynaložené peníze získáte v tomto případě přenosný počítač poháněný dvoujádrovým procesorem Intel Core 2 Duo T5250 a vybavený 15,4palcovým širokoúhlým displejem, 1 GB operační pamětí a pevným diskem o kapacitě 120 GB.

PĚKNÁ VÝBAVA

Údaje o velikosti pevného disku a operační paměti i o frekvenci výpočetních jednotek procesoru (1,5 GHz) představují dnes spíše nižší hodnoty, avšak díky další výbavě si tento notebook může získat spoustu spokojených uživatelů. Kromě vypalovací DVD mechaniky, čtečky paměťových karet a bezdrátového adaptéru pro připojení k bezdrátové síti Wi-Fi nabízí tento přístroj i port FireWire pro připojení videokamery, port e-SATA,

který využijete pro připojení externího disku s tímto rozhraním, a také výstup HDMI pro propojení notebooku a TV.

Joybook R56 disponuje i slotem pro rozšiřovací karty Express Card, třemi porty rozhraní USB a webo-

vou kamerkou. Čtečka paměťových karet si rozumí s kartami MMC, SD a Memory Stick. Širokoúhlý displej s úhlopříčkou 15,4 palce (39,1 cm) má matný povrch a prostředím operačního systému Windows Vista Home Premium zobrazuje v rozlišení 1 280 × 800 bodů.

Při práci s notebookem si uživatelé zvyklí na klávesnici stolního počítače musí zvyknout na neobvyklé umístění některých kláves – zejména jsme zpočátku hledali klávesu Delete, neboť je umístěna nalevo od směrových kláves, a nikoli v pravém horním rohu klávesnice. Také je třeba si zvyknout na to, že klávesa Enter není u pravého okraje klávesnice. Naopak se nám líbilo zachování klávesy CTRL v levém dolním rohu.

CO ODHALILY TESTY

Procesor Intel Core 2 Duo T5250 ve spojení s 1 GB operační pamětí zajišťuje tomuto modelu výkon, který plně konkuruje notebookům této cenové kategorie. Notebook BenQ Joybook R56 pro běžnou práci boha-

tě postačuje, a dokonce nabízí lepší grafický výkon než většina notebooků za obdobnou cenu od konkurence. Velkou zásluhu na tom má grafická karta s čipem nVidia GeForce 8400G M, která si s nástrahami testu 3D Mark 2006, sestávajícího ze sou-

hrnu herních aplikací, poradila velmi slušně. Díky ní tento model snadno pokoří ty notebooky, které se spoléhají na grafický čip integrovaný na základní desce.

Lithioiontový akumulátor s kapacitou 4 800 mAh dokázal přístroj nastavený pro práci v úsporném režimu napájet jen po dobu 2 hodin a 37 minut, což není mnoho. Lze však předpokládat, že domácí uživatelé místo dlouhé výdrže při napájení z akumulátoru ocení spíše výhody, které notebook nabízí – tedy pěknou výbavu a lákavou cenu. ■ mse

▼ V levém boku notebooku jsou vedle sebe umístěny videovýstup HDMI, port e-SATA a port FireWire.

TESTY

PC Mark Vantage: 2 283.

Cinebench R10: 5:04 min.

3D Mark 2006: 926.

Převod hudby do MP3: 2:20 min.

Převod videa do DivX: 12:07 min.

Výdrž při napájení z akumulátoru:
2:37 hod.

Levné multifunkční zařízení

Jestliže si chcete pořídit barevnou tiskárnu, zamyslete se nad pořízením multifunkčního zařízení. To vám kromě tisku nabídne i možnost skenovat papírové předlohy a také je kopírovat. Na stole zabere tolik místa jako tiskárna a přitom je dostupné za lákavou cenu.

Důkazem tohoto tvrzení je např. levné multifunkční zařízení HP Photosmart C5280 za doporučenou cenu 2 890 Kč. Tento model díky dvojici inkoustových náplní tiskne barevně a kromě již zmíněných funk-

ovladač tiskárny v češtině, barevný displej, čtečka paměťových karet, potisk optických disků, náklady na tisk při použití náplní s větším objemem inkoustu

patrný rastr a řádkování na kopiích

můžete založit až 125 listů papíru formátu A4. Nad ním je umístěn zásobník určený pro založení fotopapírů, který pojme až 20 listů. Podle typu tiskové úlohy pak zvolíte, z kterého zásobníku má tiskárna papír čerpat.

Za necelých 3 000 Kč si můžete domů pořídit kvalitní multifunkční tiskárnu s nízkými tiskovými náklady.

cí tiskárny, skeneru a kopírky dokáže tisknout snímky také přímo z paměťové karty a potisknout i optické disky (CD, DVD, Blu-ray).

TISK BEZ POČÍTAČE

Zdírký pro paměťové karty jsou umístěny v čele v levém dolním rohu a při výběru snímků se uplatní barevný LCD displej s úhlopříčkou 6,1 cm, takže můžete tisknout fotografie, aniž byste museli připojovat či zapínat počítač. Zabudovaná čtečka paměťových karet si poradí s kartami CompactFlash, Memory Stick, SD, MMC a xD-Picture Card.

Toto zařízení má dva zásobníky papíru. Do hlavního zásobníku

▲ Ovladač pro skenování.

◀ LCD displej využijete při tisku fotografií přímo z paměťové karty.

POTISK OPTICKÝCH MÉDIÍ

Zajímavou schopností této tiskárny je možnost tisknout na optická média, která mají pro tento účel připravenou potisknutelnou vrstvu. S tiskárnou se totiž dodává nástavec, díky němuž můžete disk do tiskárny založit. Pro vytvoření potisku je určen program Roxio Label Creator, který s uživatelem sice komunikuje anglicky, ale nabízí tak jednoduché

HP PHOTOSMART C5280	
Cena včetně DPH:	2 890 Kč.
Poskytl:	Hewlett-Packard, s. r. o.; www.hp.cz .
Rozlišení tiskárny:	1 200 × 1 200 dpi (čb), 4 800 × 1 200 dpi (barevně).
Hardwarové rozlišení skeneru:	4 800 dpi.
Čtečka paměťových karet:	CompactFlash, Memory Stick, SD/MMC, xD-Picture Card.
Rozhraní pro připojení k PC:	USB 2.0 Hi-Speed.
Udávaná rychlost tisku:	24 stran za minutu barevně, 32 stran za minutu černobíle.
Maximální pracovní zatížení:	3 000 výtisků měsíčně.
Kapacita zásobníku papíru:	125 listů A4, 20 listů fotopapíru.
Tisk bez okrajů:	až 215 × 610 mm.
Rozměry:	452 × 380 × 194 mm.
Hmotnost:	7,13 kg.
Záruka:	2 roky.

▲ Ke snadnému ovládání přispívají tlačítka s českými popisy.

ovládání, že práci s ním zvládnou i méně zkušení uživatelé.

PARAMETRY ZAŘÍZENÍ

K počítači se tento model připojuje přes rozhraní USB 2.0 Hi-Speed, USB kabel příložen (jak je u tiskáren zvykem) není. Instalace ovladačů proběhne na počítači s operačním systémem Windows XP bez problémů. K tomu přispívá i instalační průvodce lokalizovaný do češtiny. Česky s uživatelem komunikují také ovladače tiskárny a menu tiskárny, které se zobrazuje na barevném displeji.

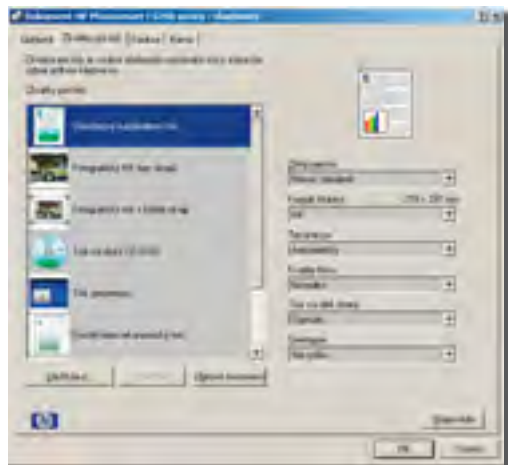
Barevný tisk probíhá v rozlišení až 4 800 × 1 200 dpi, hardwarové rozlišení skeneru CIS je 4 800 × 4 800 dpi a kopie můžete pořizovat v maximálním rozlišení 1200 dpi. Jelikož je tento model uzpůsoben i tisku fotografií, lze zadat tisk bezokrajový – v ovladači je pro tento typ tiskových úloh přednastavena volba označená jako „Fotografický tisk bez okrajů“. Při kopírování můžete zadat zvětšení či zmenšení kopie v rozsahu od 50 do 400 %. Při této činnosti využijete tlačítka umístěná před výklopným

víkem skeneru a při nastavování kvality kopií opět oceníte přítomnost displeje.

KVALITA TISKU

Na pořízených nebarevných kopiích jsme při volbě rychlého, ale i normálního režimu zaznamenali nejen dobře patrný rastr, ale i řádkování. S těmito jevy jsme se při zvolení normálního režimu setkali i u barevných kopií. Při zadání nejlepší kvality řádková-

◀ V ovladači modelu HP Photosmart C5280 jsou připraveny různé typy tiskových úloh – zde je vybrána volba „Všeobecný každodenní tisk“.

▼ Program Roxio Label Creator využijete při tvorbě potisku optického média.

ní zmizelo, ale jemný rastr zůstal. Tisk fotografií na fotografický papír při použití černé a tříbarevné náplně dopadl velmi dobře: Na fotografiích byly výborně zachyceny detaily, ale při pozorném pohledu zblízka jsou na nich patrné tiskové body. Při tisku textu jsme ocenili schopnost dobře vytisknout i drobné fonty písma, znaky však nemají zcela hladké obrysy. Rychlost

inzerce

Rychlost tisku*

1. strana textu	19 s
10 stran textu	1:57 min.
1 strana grafiky	1:51 min.
fotografie 10 × 15 cm	1:21 min.
fotografie A4	3:33 min.

Rychlost skenování*

A4 – náhled	8 s
A4 300 dpi	38 s
A4 600 dpi	2:28 min.

Rychlost kopírování*

A4 ČB – rychlá kvalita	11 s
A4 ČB – normální kvalita	30 s
A4 barevné – normální kvalita	45 s
A4 barevné – nejlepší kvalita	2:19 min.

* Kratší časy označují lepší výkon.

tisku i rychlost skenování jsou vzhledem k takto levnému modelu velmi dobré.

NÁKLADY NA TISK

Při výpočtu nákladů na tisk jsme vycházeli z údajů dostupných na internetových stránkách výrobce. Zde zjistíte, že při nákupu nových inkoustových náplní máte na výběr mezi náplněmi s menší a s větší kapacitou. Pokud budete tisknout z černé a z barevné kartridže s menším objemem inkoustu, budou náklady na vytištění černobílé strany A4 kolem 2 korun a náklady na vytištění barevné strany 4,64 Kč. Pokud však zvolíte kartridže s větším objemem inkoustu (od méněobjemových náplní se odlišují označením XL), budete černobílou stranu formátu A4 tisknout cca za 0,75 Kč a barevnou stranu pak za 2,13 Kč. ■ mse

Lehký žlutásek

Notebook Barbone Pico M72R zaujme na první pohled malými rozměry a žlutou barvou, takže osloví zájemce o takový model, který se snadno přenáší a kterým se také odliší od ostatních uživatelů.

Přenosný počítač Barbone Pico M72R se bude líbit zejména ženské části počítačových uživatelů. Má totiž malé rozměry (půdorys notebooku je jen o několik milimetrů větší než papír formátu A4), takže se vejde i do větší kabelky. Všechny zájem-

+ cena, dobrý výkon, FireWire, Bluetooth **—** kratší doba při provozu na akumulátor

Obraz se zobrazuje na 12,1palcovém širokoúhlém displeji, který má lesklý povrch a pracuje v rozlišení 1 280 × 800 bodů. Jako u všech displejů s lesklým

Chcete-li se odlišit, pořídte si notebook Barbone Pico M72R, vyvedený ve žluté barvě.

ce o tento přenosný počítač také jistě potěší, že se při jeho přenášení příliš nenadřou, protože jeho hmotnost je nižší než 2 kg.

VÝBAVA ŽLUTÁSKA

I do malých notebooků dokáží dnes výrobci vtěsnat výkonné komponenty a bohatou výbavu. O výpočetní sílu testovaného notebooku se stará 2GHz dvoujádrový procesor Intel Core 2 Duo T7250, který spolupracuje se 2 GB operační pamětí. Data se ukládají na pevný disk s kapacitou 120 GB a v pravém boku je zabudována vypalovací DVD mechanika. Kromě tří portů USB nabízí notebook i port FireWire, který uvítají majitelé digitálních videokamer. V čele přístroje se nachází čtečka pamětových karet MMC, SD a Memory Stick a jsou sem situovány i zdířky pro připojení externího mikrofonu a sluchátek a také digitální zvukový výstup SPDIF.

povrchem musíme i v tomto případě upozornit na to, že tato zobrazovací jednotka sice nabízí syté barvy, ale jsou na ní také více vidět odlesky. Nad displejem je umístěna webová kamera, která se u současných notebooků stala standardní součástí výbavy.

Pro připojení k počítačové síti je notebook kromě nezbytné zdířky pro připojení ethernetového kabelu (RJ-45) vybaven také adaptérem pro připojení do bezdrátové sítě Wi-Fi. Díky modulu Bluetooth můžete bezdrátovou komunikaci navázat také např. s mobilním telefonem či osobním organizérem.

MALÉ KLÁVESY

Malé rozměry notebooku oceníte při přenášení, musíte se však smířit s tím, že s menšími mírami přístroje jsou spojeny i určité nevýhody. Zatímco u běžných notebooků mají alfanumerické klávesy rozměry 19 × 19 mm, u malých notebooků jsou tyto rozměry zredukovány. U recenzovaného modelu mají tyto klávesy rozměr 18 × 15 mm. Směrové a některé další klávesy jsou ještě menší.

Naopak se nám líbilo uspořádání kláves, takže při práci s notebookem nemusíte hledat polohu některých kláves. Kladně hodnotíme i přítomnost tří tlačítek umístěných vpravo nad klá-

BARBONE PICOLO M72R

Cena včetně DPH: 19 638 Kč.

Poskytl: T. S. Bohemia, a. s.,
www.barbone.cz.

Procesor:
Intel Core 2 Duo T7250 / 2 GHz.

Velikost paměti: 2 GB.

Pevný disk / kapacita:
Samsung / 120 GB.

Displej: 12,1" lesklý,
1 280 × 800 bodů.

Grafický čip: Mobile Intel 965.

DVD vypalovačka: TSST TS-L632H.

Akumulátor:
lithioiontový / 2 400 mAh.

Operační systém:
Windows Vista Home Premium.

Rozměry: 299 × 223 × 35 až 39 mm.

Hmotnost notebooku: 1 922 g.

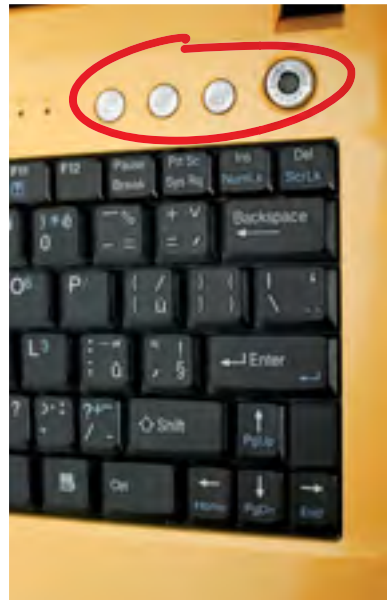
Hmotnost napájecího adaptéru:
428 g.

vesnicí. Jedno slouží ke spuštění programu pro e-mailovou korespondenci, druhé ke spuštění internetového prohlížeče a třetím tlačítkem přepínáte mezi režimy Normal mode a Silent mode. V režimu Silent mode je ztlumeno chlazení notebooku – využijete ho tedy, když potřebujete, aby notebook pracoval co nejtišeji.

VÝKON V TESTECH

Když jsme porovnali výsledky testů tohoto notebooku s výsledky testů obdobně velkých a hmotnostně srovnatelných modelů (viz test v PPK 13), zjistili jsme, že přenosný počítač Barbone Pico si ve všech výkonnostních testech vedl velmi dobře a v tomto testu by obsadil druhou příčku. Jednu slabinu však tento přístroj má a tou je krátká výdrž při napájení z akumulátoru. Ten má totiž kapacitu pouze 2 400 mAh a v našem testu udržoval notebook v chodu 2 hodiny a 7 minut. ■ mse

► Nad klávesnicí jsou tato tlačítka: pro start notebooku, pro spuštění internetového prohlížeče, pro nastartování programu určeného pro práci s e-maily a pro ztišení notebooku.

TESTY

Cinebench R10: 3:56 min.

3D Mark 2006: 434.

Převod hudby do MP3: 1:39 min.

Převod videa do DivX: 9:59 min.

Výdrž při napájení z akumulátoru:
2:07 hod.

Vytváříme návody

Také se vám někdy stalo, že jste chtěli nějakému svému známému popsat používání určitého programu, ale nechtěli jste vypisovat vše? V takovém případě by se vám jistě hodil program, který dění na obrazovce sám zaznamená – k výslednému videu pak můžete přidat třeba titulky nebo audiozáznam. A právě to nabízí program Wink, který zvládne vytvořit video ve formátu FLA, tedy ve flashi, případně jej i exportovat na web.

Jazyk: angličtina
Cena: zdarma.
www.debugmode.com

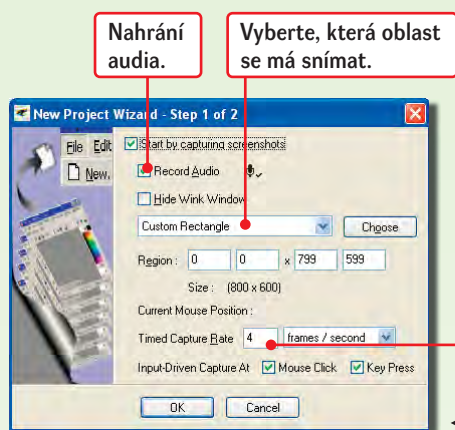
V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak zahájit snímání.
- Jak upravit snímky.
- Jak do snímku vložit různé prvky.
- Jak projekt uložit do správného formátu.

obtížnější

ZAČÁTEK SNÍMÁNÍ

V okně programu Wink klikněte na tlačítko **New project** se symbolem prázdného dokumentu, a otevře se okno **New Project Wizard** (obr. 1). Ponecháte-li v tomto okně zaškrtnuté

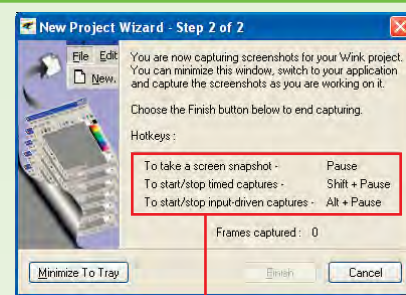

tlačítko **Record Audio**, pak se bude nahrávat i zvuk. Pokud zaškrtnete položku **Hide Wink Window**, okno programu Wink se během nahrávání minimalizuje a nebude vidět. Z rozbalovacího seznamu si vyberte oblast, která má být snímána. To může být:

- * celá obrazovka (**Screen**),
 - * okno (**Window**)
 - * vlastní obdélník (**Custom Rectangle**),
- případně je na výběr několik již přednastavených velikostí obdélníků. V případě, že vyberete jinou možnost než snímání obrazovky (**Screen**), klikněte na tlačítko **Choose** a snímanou oblast vymezte. V položce **Timed Capture Rate** vepište počet snímků za sekundu, minu-

Udejte počet snímků za sekundu (hodinu, den).

◀ Obr. 1

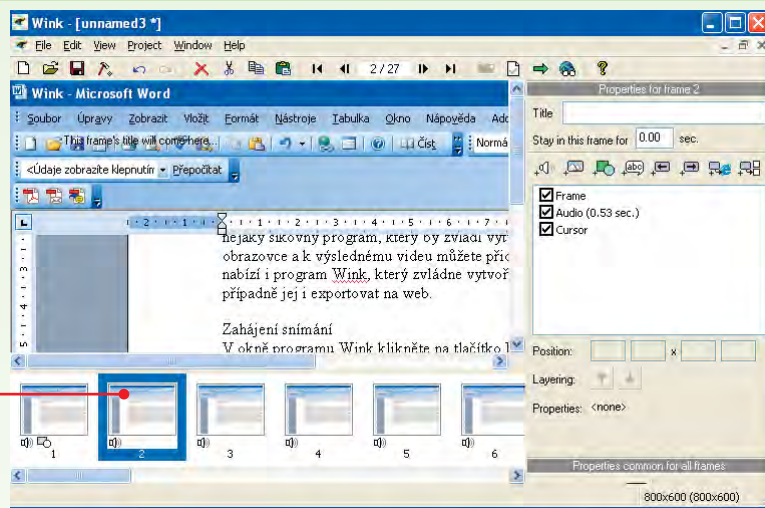
▲ Obr. 2

tu či hodinu, které mají být zaznamenány. Po kliknutí na tlačítko **OK** se zobrazí okno, ve kterém jste informováni o tom, které klávesové zkratky ovládají snímání obrazovky (obr. 2). Snímání zahájíte stisknutím klávesové zkratky **Shift+Pause**. Stejnou klávesovou zkratkou snímání také ukončíte.

ÚPRAVA PROJEKTU

Sejmutý projekt se zobrazí v hlavním okně programu po jednotlivých snímcích. Tyto snímky můžete ještě dále upravit. Po kliknutí na vybraný snímek můžete v okně **Properties** tento snímek upravovat (obr. 3). Do kolony **Title** lze vepsat titulek snímku. Dále je možné v položce **Stay in this frame** určit, jak dlouho má být tento snímek zobrazen.

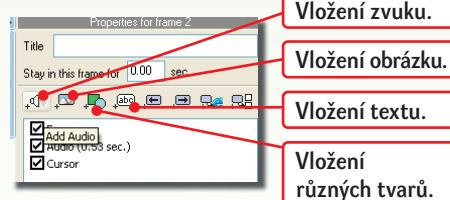
Všechny zaznamenané snímky.

◀ Obr. 3

PŘIDÁNÍ DALŠÍCH PRVKŮ DO SNÍMKU

Do snímku můžete přidat mnoho dalších prvků. Tlačítka pro vložení těchto prvků najdete pod položkou **Stay in this frame...** (obr. 4). Pomocí prvního tlačítka se symbolem reproduktoru můžete ke snímku přidat audio, které si sami nahrajete. Klikněte na tlačítko, a zobrazí se okno **Audio Editor** (obr. 5). Klikněte na tlačítko s červenou tečkou, a můžete začít nahrávat. Poté klikněte na tlačítko s černým

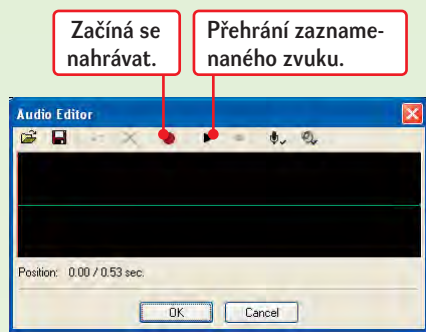
▲ Obr. 4

čtvercem – tím nahrávání pozastavíte. Pokud si chcete záznam přehrát, klikněte na tlačítko se šipkou.

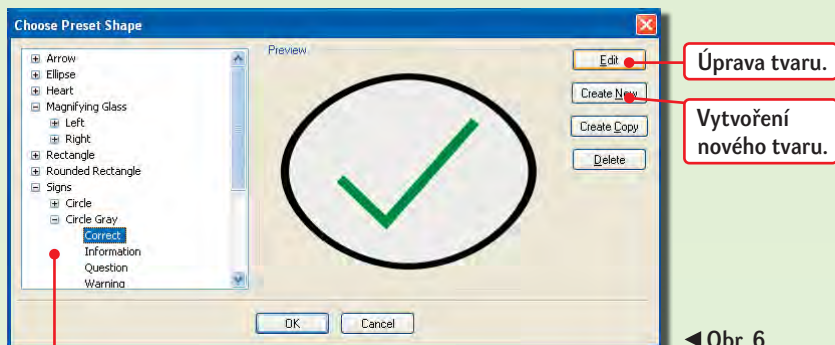
Vedle tlačítka s reproduktorem najdete tlačítko pro vložení obrázku do snímku. Pomocí dalšího tlačítka lze vložit do snímku různé tvary. Na toto tlačítko klikněte, a zobrazí se okno **Choose Preset Shape** (obr. 6). V levé čás-

ti okna najdete seznam různých tvarů a po rozkliknutí se zobrazí všechny dostupné tvary. Na určitý tvar klikněte, a v pravé části se zobrazí jeho náhled. Tento tvar můžete dále upravovat (**Edit**), nebo lze vytvořit tvar vlastní (**Create new**). Po kliknutí na tlačítko **OK** se tvar do snímku vloží. Pokud lze do tvaru vložit text, je tato možnost vyznačena.

Kliknutím na tvar a zatažením za tento tvar lze upravit ještě pozici v dokumentu, zatažením za okrajové body pak můžete upravit velikost tohoto tvaru.

▲ Obr. 5

◀ Obr. 6

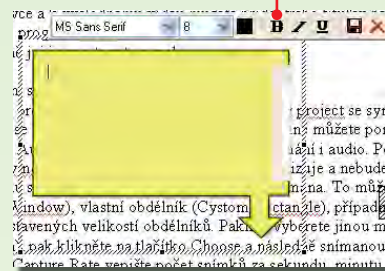
Seznam všech tvarů.

Pomocí tlačítka s abecedou je možné vložit do snímku textové pole. V textovém poli lze formátovat písmo (**obr. 7**).

Pomocí tlačítek se šipkami vložte do snímku tlačítka se šipkami vpřed a vzad.

Pomocí posledních dvou tlačítek přidejte do snímku tlačítko pro přechod na určitou internetovou adresu a pro přechod na určitý snímek. Všechny vložené prvky se zobrazí v poli pod těmito tlačítky. Nechcete-li, aby byl určitý prvek zobrazen, zrušte u tohoto prvku zaškrtnutí.

Formátování textu.

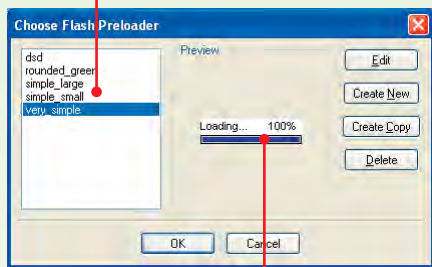
▲ Obr. 7

VYTVOŘENÍ VIDEO

Po dokončení úprav je třeba projekt převést do formátu pro flash. Z nabídky **Project** vyberte položku **Settings**, a otevře se stejnojmenné okno (**obr. 8**). V tomto okně vepište do první kolonky jméno projektu a z rozbalovacího seznamu **Output File Type** vyberte formát výstupního souboru. Můžete si vybrat mezi formátem pro flash a formátem EXE, tedy samospustitelným souborem.

Dále můžete zaškrtnout, zda si přejete, aby byl umožněn i audiovýstup (**Enable Audio Output**) a aby byl zobrazen tzv. preloader (prvek, který oznamuje, že se flash nahrává do tzv. mezipaměti – **Add preloader**). Klikněte na tlačítko **Choose** a v dalším okně si z nabídky těchto prvků vyberte (**obr. 9**), případně je můžete kliknutím na tlačítko **Edit** ještě upra-

Zvolte si jeden z tzv. preloaderů.

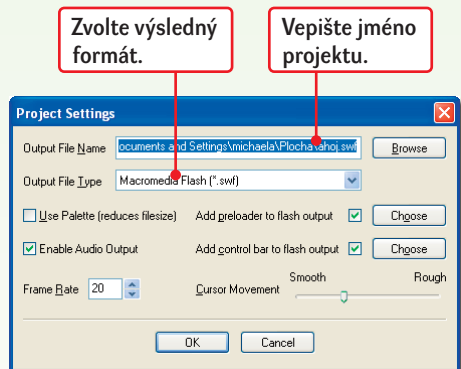
▲ Obr. 9

Náhled preloaderu.

vit. Kliknutím na tlačítko **Create new** lze vytvořit prvek zcela nový.

Pomocí další položky můžete určit, že v projektu bude obsažena také ovládací lišta (**Add control bar**). Opět klikněte na tlačítko **Choose** a vyberte si z nabídky lišt (**obr. 10**). Pomocí posuvníku **Cursor movement** pak budete ovlivňovat výraznost kurzoru.

Klikněte na tlačítko **OK** a v hlavním okně programu vyberte z nabídky **Project** položku **Render**. Ukládání projektu trvá různě dlouho, podle toho, jak je projekt rozsáhlý. Nyní z nabídky **Project** vyberte položku **View Rendered Output**, a projekt se přehraje v okně internetového prohlížeče. ■ mia

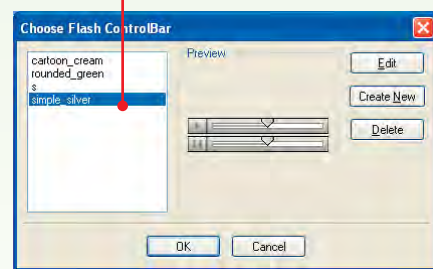
▲ Obr. 8

INFO

V průběhu práce můžete projekt ukládat příkazem **File/Save**. Tímto příkazem se ukládají data ve formátu .WNK, tedy ve vnitřním formátu programu Wink. Máte-li vše hotovo, nebo chcete-li se podívat, jak bude vaše video vypadat, nastavte typ výstupního souboru a zadejte příkaz **Render**.

Jestliže vytvoříte video ve formátu SWF (flash), vytvoří program Wink také WWW stránku s odkazem na právě vytvořené video. Pro prohlédnutí videa tuto WWW stránku zobrazte.

Vyberte si jednu ovládací lištu.

▲ Obr. 10

Upravte si MS Outlook

snadné

www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak nastavit panel úkolů.
- Jak nastavit možnosti zobrazení došlé pošty.
- Jak nastavit způsob odpovědi na zprávu.

MS Outlook nabízí řadu možností. Ukážeme si, jak můžete MS Outlook přizpůsobit svým potřebám v oblasti došlé pošty.

PANEL ÚKOLY

Na pravé straně okna MS Outlook je po instalaci zobrazen panel s názvem **Panel úkolů** (obr. 1). Tento panel můžete buď úplně zavřít, nebo jej zmenšit do lišty na pravém okraji okna. Pro zmenšení slouží tlačítko s dvojitou šipkou (podobným tlačítkem velikost panelu obnovíte).

ZOBRAZENÍ PANELU ÚKOLŮ

Když jste panel skryli a chcete jej znovu zobrazit, vyberte z nabídky **Zobrazit** postupně příkazy **Panel úkolů** a **Normální**. Stejným způsobem můžete také obnovit jeho velikost po zmenšení.

Chcete-li panel zmenšit, buď klikněte na tlačítko **Zmenšit panel úkolů** (obr. 1), nebo z nabídky **Zobrazit** postupně vyberte příkazy **Panel úkolů** a **Minimalizovaný**.

Chcete-li panel skrýt, buď klikněte na tlačítko **Zavřít panel úkolů**, nebo z nabídky **Zobrazit** postupně vyberte příkazy **Panel úkolů** a **Vypnutý**.

NASTAVENÍ OBSAHU PANELU ÚKOLŮ

Chcete-li zobrazit kalendář z horní části panelu nebo jej chcete v této části skrýt, vyberte z nabídky **Zobrazit** postupně příkazy **Panel úkolů** a **Tabulka dat**. Pro zobrazení výpisu úkolů v dolní části panelu nebo pro skrytí výpisu vyberte z nabídky **Zobrazit** postupně příkazy **Panel úkolů** a **Seznam úkolů**.

Ve střední části panelu jsou zobrazeny události zapsané v MS Outlooku; můžete je zobrazit

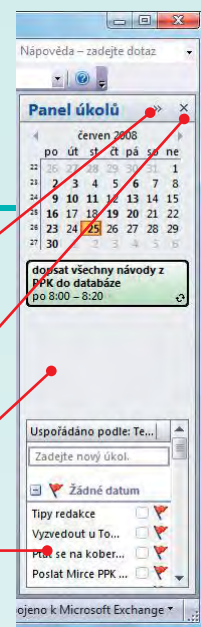
Tlačítko pro zmenšení panelu.

Tlačítko Zavřít panel úkolů.

V této části se zobrazují události.

Seznam úkolů.

► Obr. 1

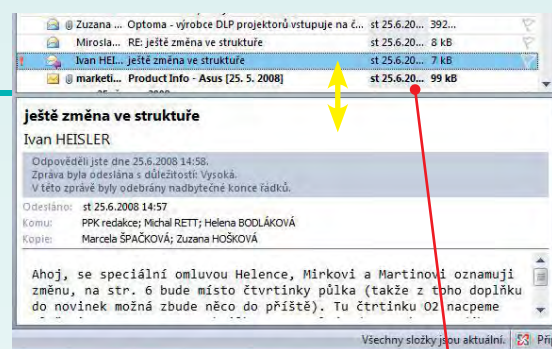
nebo skrýt tak, že z nabídky **Zobrazit** postupně vyberete příkazy **Panel úkolů** a **Události**.

ZOBRAZENÍ DOŠLÉ POŠTY

Obsah okna zobrazujícího došlou poštu můžete přizpůsobit svým potřebám. Můžete zobrazit nebo skrýt podokno pro čtení (to automaticky zobrazí obsah zprávy, kterou ze seznamu vyberete), zobrazit automatický náhled (obr. 2) a zvolit i to, které informace o zprávě (které sloupce) se budou v okně zobrazovat.

PODOKNO PRO ČTENÍ

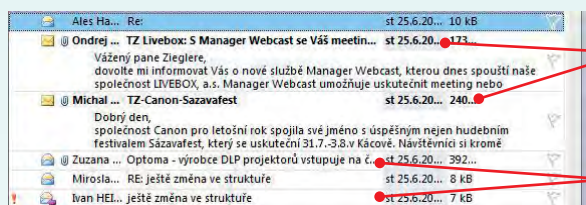
Podokno pro čtení může být umístěno v dolní nebo v pravé části okna s došlou poštou (obr. 3). Velikost podokna (tedy jeho výšku nebo šířku, to záleží na umístění) můžete upravit tahem myši. Podokno zobrazíte tak,

U dosud nepřečtených zpráv je zobrazen automatický náhled.

Přečtené zprávy jsou bez náhledu.

◀ Obr. 2

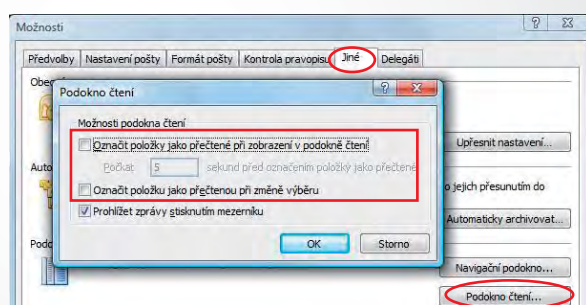

▲ Obr. 3. Podokno pro čtení je zobrazeno v dolní části.

Po zatažení za tuto čáru se změní výška podokna.

PODOKNO PRO ČTENÍ ZPRÁV A ZMĚNA STAVU ZPRÁVY

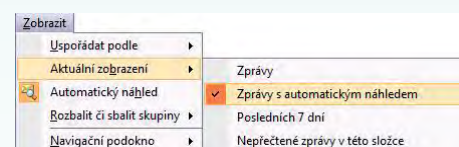
V případě, že používáte podokno pro čtení, MS Outlook automaticky změní stav zprávy z **nepřečteno** na **přečteno**, je-li zpráva zobrazena v podokně pro čtení. Tuto změnu můžete zakázat. Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti**. V horní části dialogového okna **Možnosti** klikněte na záložku **Jiné**. Na této kartě vyhledejte tlačítko **Podokno pro čtení** a klikněte na něj. V dialogovém okně **Podokno pro čtení** zrušte označení u položek **Označit položky jako přečtené při zobrazení v podokně čtení** a **Označit položku jako přečtenou při změně výběru** jako **přečtené při zobrazení v podokně čtení** a **Označit položku jako přečtenou při změně výběru** jako **přečtené při zobrazení v podokně čtení**.

že z nabídky **Zobrazit** / **Podokno pro čtení** vyberete příkaz **Vpravo** nebo **Dole**. Chcete-li podokno skrýt, vyberte z nabídky **Zobrazit** / **Podokno pro čtení** příkaz **Vypnuto**.

ZOBRAZENÍ AUTOMATICKÉHO NÁHLEDU

Chcete-li u zpráv zobrazit náhled začátku textu zprávy, pak z nabídky **Zobrazit** vyberte postupně příkazy **Automatické zobrazení** a **Zpráva s automatickým náhledem** (obr. 4).

▲ Obr. 4. Jak zobrazit zprávy s automatickým náhledem.

JAK UPRAVIT VLASTNÍ ZPŮSOB ZOBRAZENÍ DOŠLÉ POŠTY

Z nabídky **Zobrazit** vyberte postupně příkazy **Aktuální zobrazení** a **Vlastní nastavení aktuálního zobrazení**. Na obrazovce se objeví dialogové okno **Přizpůsobit zobrazení** (obr. 5) a v něm klikněte na tlačítko **Pole**. Zobrazí se dialogové okno **Zobrazit pole** (obr. 6) a levý seznam v něm nabízí dostupná pole. Všimněte si položky **Dostupná pole vybrat z**. Po kliknutí na tuto položku se rozbalí seznam a nabídne možnost vybrat jen určitou skupinu názvů polí – tato pole pak budou nabídnuta v seznamu **Pole k dispozici**.

Seznam **Zobrazit pole** na pravé straně okna nabízí názvy těch polí, která budou zobrazena v okně došlé pošty. V dolní části okna mezi oběma seznamy jsou tlačítka pro přesun jednotlivých názvů polí mezi oběma seznamy.

Po kliknutí na toto tlačítko se zobrazí dialogové okno se seznamem polí.

Skupina polí zobrazených v levém seznamu.

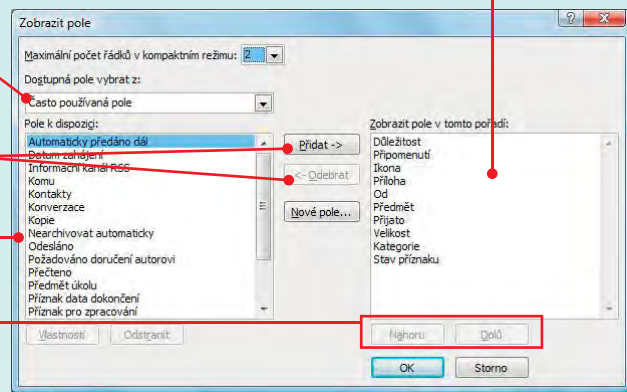
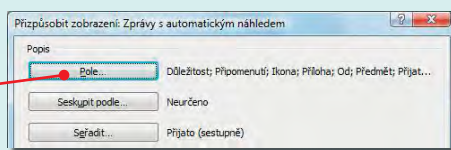
Tlačítka pro přesun označených polí mezi seznamy.

Seznam nabízených polí.

Tlačítka pro změnu pořadí zobrazovaných polí.

► Obr. 6

▼ Obr. 5

Seznam polí zobrazených v okně došlé pošty.

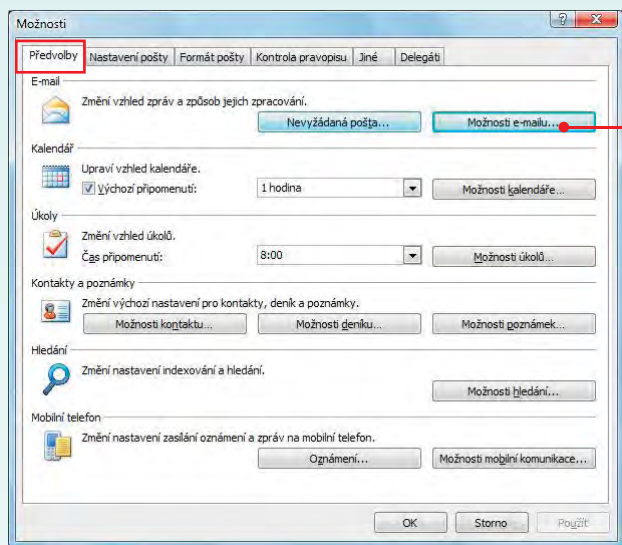
Pořadí polí v seznamu **Zobrazit pole** je důležité, protože v témž pořadí budou pole zobrazena v okně došlé pošty. Tlačítka pro změnu pořadí jsou umístěna pod seznamem. Klikněte na název pole, které chcete přesunout, a poté klikněte na tlačítko, které přesune pole požadovaným směrem.

ZPŮSOBY ODPOVĚDI NA ZPRÁVU

Možná jste si všimli, že u některých odpovědí na vaše zprávy je připojen původní text, ale u některých chybí. V některých případech je původní text navíc označen určitým symbolem, nejčastěji znakem >.

Způsob, jak má Outlook naložit s textem původní zprávy, si můžete sami nastavit. Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti**. V dialogovém okně **Možnosti** se ujistěte, že pracujete na kartě **Předvolby**, a poté klikněte na tlačítko **Možnosti e-mailu** (obr. 7).

V dolní části dialogového okna **Možnosti e-mailu** (obr. 8) rozbalte seznam **V odpovědi na zprávu** a vyberte položku, která vyhovuje vašim požadavkům. Vyberete-li možnost **Připojit znak před každý řádek původní zprávy**, zpřístupní Outlook editační pole **Před každý řádek vložit** – do něj můžete zapsat znak, který chcete použít pro označení původní zprávy.

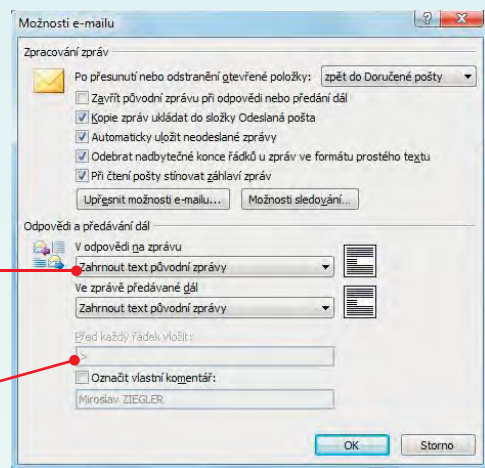
Chcete-li nastavit odpověď na zprávu, klikněte na toto tlačítko.

◀ Obr. 7

► Obr. 8

Klikněte a vyberte, co se má stát s textem původní zprávy.

Do tohoto pole můžete zapsat vlastní znak pro označení původní zprávy.

JAK NAJÍT ZPRÁVU

Chcete-li najít zprávu např. podle jména odesílatele, stačí, když seznam zpráv podle odpovídajícího sloupce seřadíte a poté požadovaného odesílatele vyhledáte. Co ale udělat v případě, kdy potřebujete najít zprávu, která obsahuje nějaký výraz složený z více slov? V takovém případě použijte hledání ve složce **Doručená pošta**.

Hledání můžete spustit dvojím způsobem: Buď z nabídky **Nástroje** vyberte postupně příkazy **Okamžité hledání** a ještě jednou **Okamžité hledání**, nebo v okně MS Outlooku klikněte do editačního pole s textem **Hledání: Doručená**

pošta (obr. 9). V obou případech zapište hledaný text do editačního pole a stiskněte klávesu **Enter**. MS Outlook začne jednotlivé zprávy v došlé poště prohledávat a vytvoří seznam těch zpráv, které zadaný text obsahují.

Zpět na seznam všech zpráv se vraťte kliknutím na položku **Doručená pošta**. ■ mzi

Do tohoto pole zapište hledaný text.

▲ Obr. 9

Stahujeme bez nehod

Cena: zdarma.
Licence: freeware.
<http://www.orbitdownloader.com>

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak nainstalovat program Orbit.
- Jak nastavit stahování.
- Jak stahovat video.

Jednou z nejčastějších činností, které na internetu provádíme, je stahování a výměna souborů. Stahovat můžete za pomoci internetového prohlížeče, ale mnohem lepší je použít specializovaný program, pomocí kterého můžete stahování přerušit a potom zase navázat tam, kde jste skončili. Stahování si můžete také naplánovat – pak se spustí automaticky.

INSTALACE

Instalace probíhá běžným způsobem. Po potvrzení několika kroků se otevře okno s několika zaškrtačkovými položkami (**obr. 1**). V části **Other browser integrate** zaškrtněte internetový prohlížeč, který používáte, a program doinstaluje podporu pro tento program.

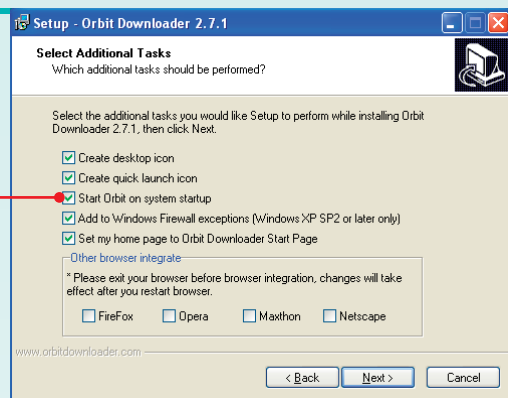
Program je kromě jiného dostupný i v češtině. Ovládání v češtině zobrazíte tak, že z hlavní nabídky vyberete příkaz **View** a z jeho nabídky příkaz **Language** – zde zvolte češtinu.

► Obr. 1

Je-li tato položka zaškrtnuta, bude program startovat při spuštění počítače.

Adresa stahovaného souboru.

Místo uložení souboru.

NOVÉ STAHOVÁNÍ

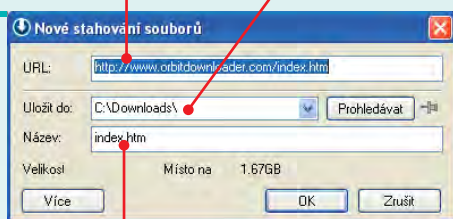
Pokud jste narazili na nějaký odkaz, který vede ke stažení souboru, pak na tento odkaz klikněte pravým tlačítkem myši a adresu odkazu zkopírujte do schránky.

Nyní se vraťte do okna programu a klikněte na tlačítko **Nové**.

Otevře se okno **Nové stahování souborů**, ve kterém najdete kolonku **URL** (**obr. 2**). Do tohoto řádku přepíšete odkaz, který jste uložili do schránky.

Dalším krokem je určit místo, kam se bude soubor ukládat. Standardně se soubory ukládají do složky **Downloads** na pevném disku, kterou si program sám vytvořil. Chcete-li ukládat někam jinam, klikněte na tlačítko **Prohledávat** a složku určete. Do kolonky **Název** můžete vepsat nové jméno souboru.

Pokud kliknete na tlačítko **Více**, zobrazí se ještě další možnosti (**obr. 3**). Na záložce **Hlavní**

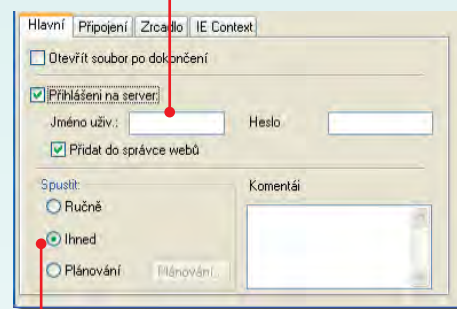

▲ Obr. 2

Název souboru.

Přihlášení na server pomocí jména a hesla.

▼ Obr. 3

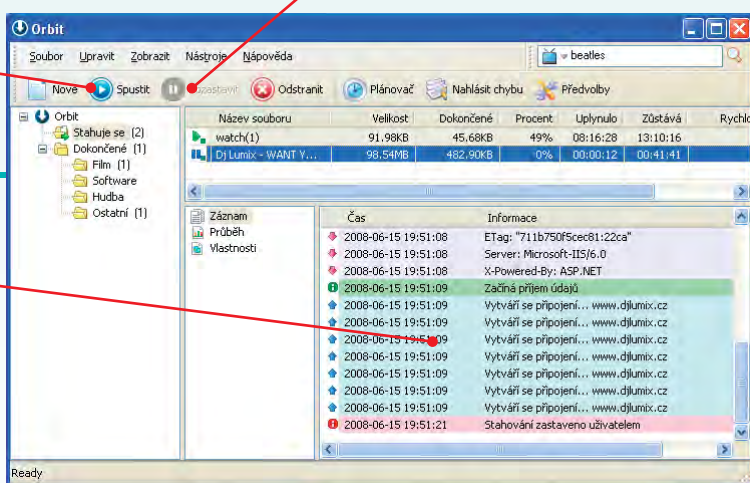
Jak a kdy stahování zahájit.

Pozastavit stahování.

Zahájit stahování.

Zpráva o stavu stahování.

► Obr. 4

JAK ŘÍDIT STAHOVÁNÍ

Okno s nastavením stahování se zavře a v hlavním okně programu se zobrazí informace o stahovaném souboru (**obr. 4**). V hlavním poli okna se zobrazí informace o tom, jak se soubor jmenuje, jak je velký, kolik z něj je již staženo a jak ještě dlouho budete soubor stahovat, jaká je rychlost stahování a jaký je jeho stav. Pod tímto polem najdete další pole s třemi záložkami. Na záložce **Záznam** je záznam

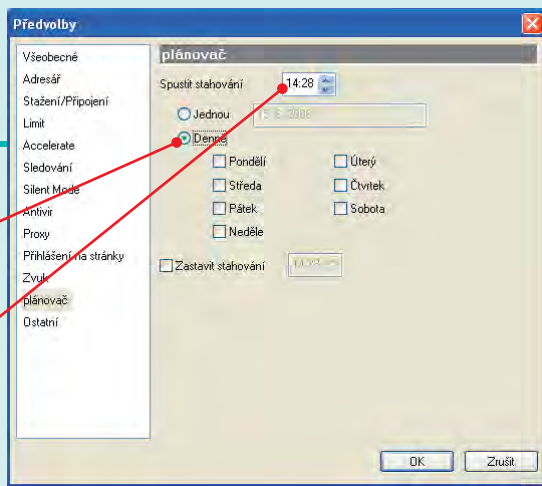
o stahování souborů; dále jsou tu záložky **Průběh** a **Vlastnosti**. Pokud chcete stahování pozastavit, klikněte na stejnojmenné tlačítko.

Pomocí dalšího tlačítka pak můžete stahování opět spustit, nebo naopak zrušit.

JAK NAPLÁNOVAT STAHOVÁNÍ

Stahování si můžete naplánovat třeba na dobu, kdy nebudete u počítače – pak bude stahování zahájeno automaticky.

Klikněte na tlačítko **Plánovač**, a zobrazí se okno **Předvolby** se záložkou **Plánovač** (obr. 5). V první položce určete čas, kdy má stahování začít. Dále si vyberte, zda chcete naplánovat stažení jednorázové, anebo pravidelné. V druhém případě označte položku **Denně** a dále pak den v týdnu, kdy se má stahovat. Nakonec můžete označit poslední položku a udát dobu, kdy se má stahování zastavit.

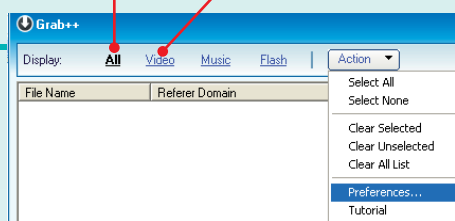
Určete den, kdy má stahování začít.

Čas, kdy bude stahování zahájeno.

► Obr. 5

Zobrazení všech souborů.

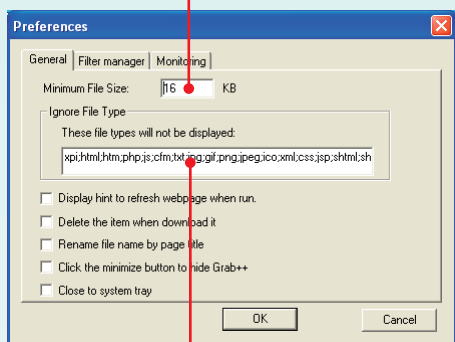
Zobrazení pouze videosouborů.

▲ Obr. 6

▼ Obr. 7

Minimální velikost sledovaných souborů.

Tyto typy souborů nebudou monitorovány.

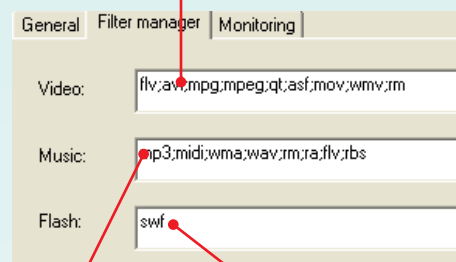
re chcete případně stahovat. I tento seznam můžete upravit.

Na poslední záložce **Monitoring** (obr. 9) najde- te seznam několika internetových prohlížečů. Označte ten, který používáte. Jestliže váš pro-

gram mezi uvedenými není, označte položku **Custom**, klikněte na tlačítko **Browser** a vyhle- dejte složku s tímto programem a spouštěcí soubor programu.

Formáty videa, které se bu- dou monitorovat a stahovat.

▼ Obr. 8

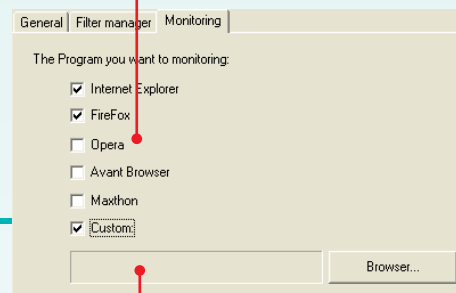

Stahované audioformáty.

Flashové formáty.

Vyberte, pro který prohlížeč chcete instalovat podporu.

▼ Obr. 9

Podpora pro jiný typ prohlížeče.

audio- nebo videosoubory. Vyhledejte soubor v seznamu, označte ho zaškrtnutím a klikněte na tlačítko **Download**. Po otevření okna **Nové stahování** klikněte na tlačítko **OK**, a soubor se začne stahovat. ■ mia

NASTAVENÍ VIDEÍ

Pomocí programu Orbit můžete stahovat také videa z internetových stránek, a to i ze strán- nek, na kterých je video uvedeno jako tzv. stream (jde třeba o server Youtube). Program videa stáhne a převede je do vhodného formá- tu. Z nabídky **Nástroje** vyberte položku **Grab**. Zobrazí se samostatné okno tohoto programu (obr. 6), které je bohužel pouze v angličtině.

Program pracuje tak, že monitoruje váš inter- netový prohlížeč, zda nějaká nová stránka neobsahuje nějaké mediální soubory. Proto nejprve nastavte, o které soubory máte zájem.

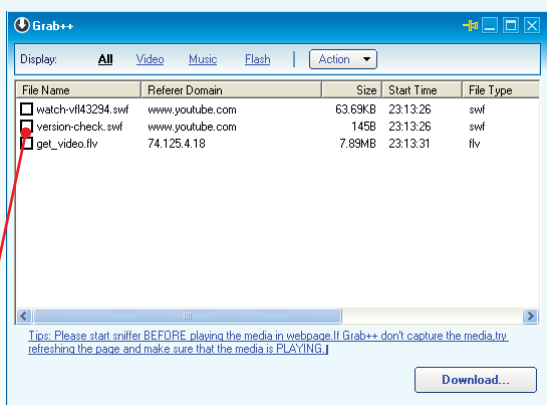
Klikněte na rozbalovací seznam **Action** a zvol- te položku **Preferences**. Otevře se stejnojmenné okno (obr. 7) s několika záložkami.

Na první záložce **General** je možné nastavit minimální velikost souboru (**Minimum File Size**). V dalším řádku jsou pak běžné internetové soubory (HTML, PHP, ...), které mají být ignorovány. Pokud chcete, můžete do toho- to seznamu určitý formát přidat, nebo ho na- opak odstranit.

Pokud přepnete do záložky **Filter manager** (obr. 8), uvidíte zde tři kolonky – jsou to fla- shové soubory a video- a audiosoubory, kte-

STAHOVÁNÍ VIDEÍ

Nyní zobrazte stránku s videem, kte- ré chcete stahovat. Program bude monitorovat, že se otevřela strán- ka s nějakým mediálním soubor- em, a zobrazí tento soubor v sezná- mu v okně **Grab** (obr. 10). V tomto seznamu můžete kliknutím na pří- slušnou položku vyhledat pouze určitý typ souborů: flashové soubory,

Označte soubor, který chcete stáhnout.

◀ Obr. 10

- Jak vytvořit maticový vzorec.
- Příklady využití maticových vzorců.

Excel a maticové vzorce

Když se řekne slovo „matice“ nebo „maticové vzorce“, často někteří lidé řeknou: „Ne, to mně neukazujte, ve škole jsem to neměl rád.“ Zkuste se však podívat na maticové vzorce z jiného pohledu. Nakonec třeba zjistíte, že to není nic těžkého.

VYZKOUŠEJTE SI JEDEN VÝPOČET

Představte si, že na základě vyplněné tabulky potřebujete rychle vypočítat celkovou částku z odpracovaných hodin a z odměn (obr. 1).

Běžně byste museli zadat pomocný sloupec, v něm počet hodin a cenu za hodinu nejprve vynásobit a teprve potom jednotlivé částky sčítat (obr. 2).

Existuje však i jiný způsob, jak se dá vše snadno vyřešit. Tento způsob spočívá v použití maticových vzorců. Ty totiž umí udělat i více výpočtů současně a zobrazit výsledek či výsledky. Aktivujte buňku, v níž chcete výsledek, a poté zapište vzorec ve tvaru **=SUMA(B2:B5*C2:C5)**. Tento vzorec však nelze běžně potvrdit klávesou **Enter**. To by MS Excel zobrazil chybové hlášení (obr. 3).

	A	B	C
1	jméno	počet hodin	cena za hodinu
2	Petr	29	80 Kč
3	Pavel	43	76 Kč
4	Ivan	26	90 Kč
5	Jan	19	88 Kč

▲ Obr. 1. Výchozí tabulka.

Pro ukončení vzorce je třeba stisknout klávesovou zkratku **Ctrl+Shift+Enter**. Tím se z obvyklého vzorce stane vzorec maticový (obr. 4) a celý výpočet proběhne bez chyby.

Pro ukončení maticového vzorce se tedy musí vždy použít klávesová zkratka **Ctrl+Shift+Enter**. Tím se kolem vzorce vytvoří složené závorky (ty se v tomto případě nesmí psát na klávesnici), které MS Excelu řeknou, že má počítat s více daty (jakoby s poli dat).

▼ Obr. 2

	A	B	C	D
1	jméno	počet hodin	cena za hodinu	
2	Petr	29	80 Kč	2 320 Kč
3	Pavel	43	76 Kč	3 268 Kč
4	Ivan	26	90 Kč	2 340 Kč
5	Jan	19	88 Kč	1 672 Kč
6				
7	celkem			9 600 Kč

Pomocný sloupec.

Výsledný součet.

▼ Obr. 3

	A	B	C	D
1	jméno	počet hodin	cena za hodinu	
2	Petr	29	80 Kč	
3	Pavel	43	76 Kč	
4	Ivan	26	90 Kč	
5	Jan	19	88 Kč	
6				
7	celkem		#HODNOTA!	
8				

Zápis vzorce pro násobení a pro součet.

Chybové hlášení při nesprávném potvrzení.

Maticový vzorec.

	A	B	C	D
1	jméno	počet hodin	cena za hodinu	
2	Petr	29	80 Kč	
3	Pavel	43	76 Kč	
4	Ivan	26	90 Kč	
5	Jan	19	88 Kč	
6				
7	celkem		9600	
8				

▲ Obr. 4

Výsledek výpočtu.

ZKUSTE VÍCE VÝSLEDKŮ

Nejprve do jedné oblasti zadejte čísla a podobně to udělejte i s rozměrově stejnou velkou oblastí druhou (obr. 5).

Potom si představte, že potřebujete získat výsledky na základě jejich vynásobení. To znamená, že v jiné oblasti chcete získat více výsledků. Označte tedy třetí oblast, ve které se mají zobrazovat výsledky. Potom do prv-

	A	B	C	D	E	F	G
1	4		9	3	5	2	8
2	5						
3	3						
4	7						
5	2						

▲ Obr. 5

Druhá oblast dat.

▼ Obr. 6

	A	B	C	D	E	F	G
1	4		9	3	5	2	8
2	5						
3	3						
4	7						
5	2						
6							
7							
8							

Zápis vzorce do první buňky oblasti.

Výsledná oblast.

ní buňky oblasti (obr. 6) začněte psát obvyklý vzorec pro násobení buněk předchozích oblastí.

Po dokončení vzorce opět stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+Shift+Enter**. Zjistíte, že výsledky

(i vzorci, které reagují na vstupní data) je vyplněna celá označená oblast. Zároveň si všimněte toho, že ve vzorcích se opět nachází složené závorky (obr. 7), které tam MS Excel při potvrzování vzorce sám umístil.

Vzorec se po potvrzení změnil ve vzorec maticový.

	A	B	C	D	E	F	G
1	4		9	3	5	2	8
2	5						
3	3						
4	7						
5	2						
6							
7			36	12	20	8	32
8							

▲ Obr. 7

Výsledná oblast po násobení dvou polí.

S JAKÝMI OBLASTMI SE DÁ JEŠTĚ POČÍTAT?

V předchozí části jste počítali pouze se dvěma stejně velkými oblastmi. Můžete však počítat nejenom s řádkem a sloupcem, ale i se dvěma sloupci dat nebo se dvěma řádky. Rozsahy dat si však musí vždy odpovídat. Můžete ale zkusit i práci s celou maticí dat (obr. 8) a například se sloupcem či s řádkem.

Toho se dá využít například při výpočtech s více konstantami (může jít o procenta úroků, o ceny za určitou službu či druh zboží apod.). Dokonce lze násobit i dvě matice mezi sebou (obr. 9). Toho lze využít při větších analýzách či vyhodnocovacích výpočtech.

První oblast je ve sloupci.

	A7						
	A	B	C	D	E	F	G
1	4		9	3	5	2	
2	5		6	5	2	6	
3	3		7	4	8	9	
4	7		5	9	2	7	
5	2		2	6	3	7	
6							
7	36	12	20	8			
8	30	25	10	30			
9	21	12	24	27			
10	35	63	14	49			
11	4	12	6	14			
12							

Výsledná oblast.

▲ Obr. 8

Maticový vzorec pro výpočet.

Druhá oblast jako matice.

Dvě matice o stejné velikosti.

Vzorec pro násobení dvou matic.

	C7						
	A	B	C	D	E	F	G
1	4	2	5		9	3	5
2	5	6	3		6	5	2
3	3	9	6		4	8	
4	7	7	2		5	9	2
5	2	7	8		2	6	3
6							
7	36	6	25				
8	30	30	6				
9	21	36	48				
10	35	63	4				
11	4	42	24				
12							

▲ Obr. 9

Výsledná oblast.

MATICOVÉ VÝPOČTY S FUNKCEMI

Pokud při výběru z většího souboru dat počítáte s předpovědí (funkce **Lintrend**), nebo naopak jen s funkcí **Když**, určitě uvítáte možnost použít maticové vzorce.

Představte si, že máte údaje o prodeji určitého zboží za posledních pět měsíců a zajímá vás odhad, jak by mohl vypadat prodej v měsících následujících (obr. 10).

	A	B
1	měsíce	prodej
2	I	1 345
3	II	1 289
4	III	1 493
5	IV	1 479
6	V	1 568
7	VI	
8	VII	
9	VIII	
10	IX	

◀ Obr. 10

Údaje o prodeji.

Oblast pro výpočet prognózy prodeje.

	B7				
	A	B	C	D	
1	měsíce	prodej			
2	I	1 345			
3	II	1 289			
4	III	1 493			
5	IV	1 479			
6	V	1 568			
7	VI	1 308			
8	VII	1 371			
9	VIII	1 435			
10	IX	1 498			
11					

Vypočtená prognóza prodeje.

▲ Obr. 11

KOMBINACE FUNKCÍ KDYŽ A SUMA

Nyní si představte, že máte tabulku dat o prodeji z různých oblastí (obr. 12) a potřebujete například zjistit, jaké tržby byly v oblastech pana Dvořáka.

Nemusíte dlouho vymýšlet složité vzorce; stačí vhodně použít funkci **Když** a funkci **Suma**.

	F2					
	A	B	C	D	E	F
1	Oddělení	Oblast	Cena za kus	Množství v ks		Dvořák
2	Veselý	I	50	12		59 390 Kč
3	Veselý	I	100	12		
4	Veselý	I	104	98		
5	Dvořák	I	260	45		
6	Dvořák	I	40	32		

Výpočet tržby v oblastech pana Dvořáka.

◀ Obr. 13

MS Excel obsahuje funkci **Lintrend**, která umí vypočítat další hodnoty na základě lineární regrese (jde o metodu nejmenších čtverců). Označte tedy oblast, ve které chcete mít výsledné hodnoty, a poté pomocí průvodce funkcí vložte funkci **Lintrend**. Pro ukončení a potvrzení vložené funkce je však také třeba stisknout klávesovou zkratku **Ctrl+Shift+Enter**; tím vznikne maticový vzorec (obr. 11).

Po potvrzení se v označené oblasti zobrazí předpovídané údaje o prodeji daného zboží.

Funkce **Když** zajistí výběr správných hodnot (tzn. výběr oblastí pana Dvořáka) a funkce **Suma** vše sečte (obr. 13). Předtím se samozřejmě musí vždy vynásobit správný počet kusů a odpovídající cena za kus. Pokud ve sloupci **A**, v němž jsou jména, nebude právě pan Dvořák, funkce **Suma** připočítá hodnotu **0**.

Z toho vyplývá, že v různých situacích můžete využívat matematické vzorce, a to i u funkcí, s kterými běžně počítáte v obyčejných vzorcích. Vše závisí pouze na zadání a vhodném tvaru vzorce.

JAK ZAPLINIT URČITOU OBLAST STEJNÝMI ÚDAJI?

Klávesovou zkratku pro práci s maticovými vzorci můžete využít i v dalších situacích. Například potřebujete-li rychle vyplnit nějakou oblast stejným textem, označte dané buňky myší a poté do první z nich potřebný text zapište. Buňku je však třeba potvrdit klávesovou zkratkou **Ctrl+Enter**.

Tím se text automaticky zapiše do všech buněk označené oblasti. Podobné je to i při vyplňování určité oblasti libovolnou hodnotou. Opět označte určité buňky, do první z nich zapište nějaké číslo a vše potvrdte klávesovou zkratkou **Ctrl+Enter**.

A představte si, že potřebujete zaplnit určitou oblast různými čísly. Pro vygenerování náhodného čísla v jedné buňce lze použít funkci **Náhcíslo**, která umí zobrazit číslo od 0 do 1. Při násobení 10, 100, 1 000 atd. můžete vygenerovat i čísla větší. A pokud chcete generovat pouze celé číslo, můžete využít i funkci **Zaokrouhlit**, **Useknot** nebo funkci **Celá část**. Pak by vzorec v dané buňce měl například tvar **=ZAOKROUHLIT(NÁHCÍSLO)*100;0**. A jestliže bude nejprve označena určitá oblast buněk a pro potvrzení stisknete opět klávesovou zkratku **Ctrl+Enter**, vygeneruje se celá označená oblast s různými čísly.

Na první pohled se jedná o různé údaje, ale ve skutečnosti se do všech buněk zapsaly údaje stejné, a to vzorec pro generování náhodných čísel. Pokud se pak údaje na listu kdykoliv začnou přepočítávat (například po stisku klávesy **F9**), pak se budou měnit i údaje v dané oblasti. Nechcete-li, aby se údaje změnily, je třeba danou oblast označit, kliknout na příkaz či ikonu **Kopírovat** a poté v nabídce **Úpravy** na příkaz **Vložit jinak**. Ze zobrazeného dialogového okna vyberte položku **Hodnoty** a vše potvrďte. Tím se vzorce v jednotlivých buňkách nahradí danými čísly.

■ Marie Franců

Tipy pro Zoner Photo Studio

obtížnější

Jazyk: čeština.

www.zoner.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak vložit do obrázku text.
- Jak vložit do obrázku jiný obrázek.
- Které efekty nabízí ZPS pro úpravu okraje obrázku.
- Jak tyto efekty použít.

DOPORUČENÍ

Předtím než začnete obrázky upravovat, vytvořte jejich zálohu.

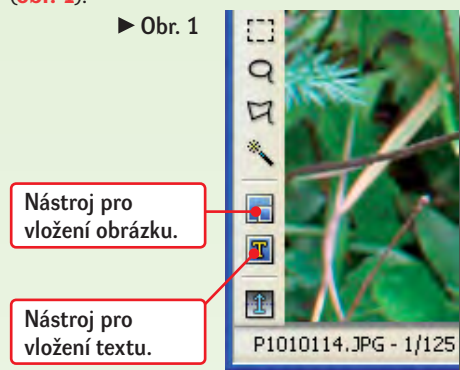
Chcete-li své obrázky podepsat, může se vám hodit možnost vložit do obrázku text nebo jiný obrázek. V druhé části článku se podíváme na efekty, které souvisí se změnou okraje obrázku.

VKLÁDÁNÍ TEXTU DO OBRÁZKU

Zoner Photo Studio (ZPS) nabízí možnost vložit text do obrázku, který právě editujete.

Nástroj pro vložení textu najdete na panelu nástrojů na pravé straně okna editoru ZPS (obr. 1).

► Obr. 1

který nabízí otočení textu o 90, 180 a 270 stupňů.

Vložený text má průhledné pozadí. Chcete-li, aby byl text na barevném pozadí, zaškrtněte položku **Pozadí textu**. Tím se zpřístupní tlačítko pro volbu barvy pozadí a položka **Průhlednost**. Zde můžete nastavit procento průhlednosti vloženého textu i jeho pozadí.

Pozor: Nastavíte-li průhlednost textu, pak tato hodnota bude platit i v případě, že zrušíte zaškrtnutí položky **Pozadí textu**. Chcete-li průhlednost znovu změnit, položku **Pozadí textu** znovu označte.

ZMĚNA UMÍSTĚNÍ TEXTU

V dialogovém okně klikněte na tlačítko OK pro vložení textu do obrázku. ZPS vloží text do místa, kam jste při jeho vkládání klikli. To ale nemusí být konečné umístění.

Kolem textu je čárkovaný rámeček. Umístíte-li ukazatel myši do tohoto rámečku, můžete tahem myši text po obrázku libovolně posouvat.

DALŠÍ MOŽNOSTI ÚPRAV

Po umístění textu se může stát, že jej budete chtít ještě trochu upravit. V horní části okna je zobrazen panel s nástroji (obr. 3). Pomocí něj můžete text ještě upravovat.

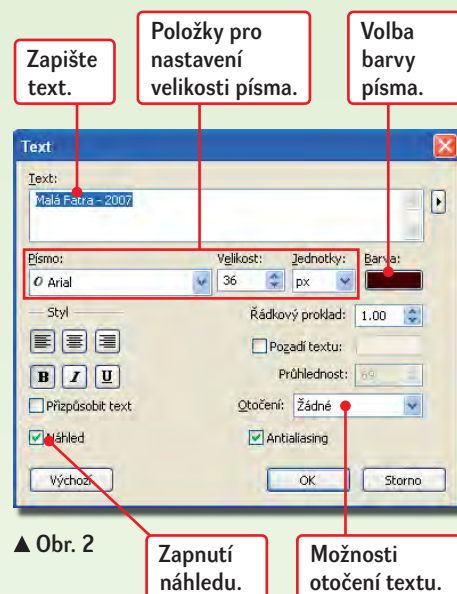
Připadá-li vám text na obrázku příliš ostrý, buď můžete změnit jeho průhlednost

Chcete-li vložit do obrázku text, klikněte na nástroj **Vložit text** nebo stiskněte klávesu **T**. V obou případech se tvar ukazatele změní v křížek s písmenem T. V obrázku klikněte do místa, do kterého chcete text vložit – na obrazovce se objeví dialogové okno **Text** (obr. 2). Zapište text do pole v horní části okna. Doporučujeme zaškrtnout položku **Náhled**. Pokud tak učiníte, pak se text zobrazí v obrázku a budete mít možnost zkontrolovat, jak se úpravy projeví.

Pod polem pro zadání textu můžete nastavit typ písma, jeho velikost a barvu. Na levé straně dialogového okna jsou také nástroje pro zarovnání textu (můžete je použít v případě, že se vložený text skládá z více řádek) a pro volbu řezu písma (tučné, kurziva a podtržené).

NATOČENÍ TEXTU A BARVA POZADÍ

Pravá dolní část dialogového okna nabízí pole **Otočení**: Po kliknutí se objeví seznam,

▲ Obr. 2

(nástroj najdete na panelu, není nutné zobrazit okno **Text**), nebo můžete text rozostřit pomocí nástroje **Rozmazání okrajů** na panelu nástrojů.

V okamžiku, kdy na panelu kliknete na tlačítko **Použít** nebo kdy kliknete mimo text, změny se do obrázku vloží. Stane-li se vám to omylem, zkuste použít nástroj **Zpět** na panelu nástrojů editoru.

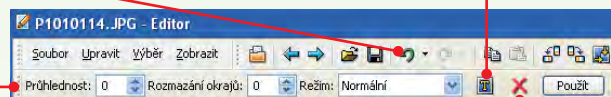
Popsaný postup platí pro ZPS Professional i pro verzi Home.

► Obr. 3

Panel pro úpravu vloženého textu.

Nástroj **Zpět**.

Tímto tlačítkem vyvolejte dialogové okno **Text**.

Nástroj pro odstranění textu z obrázku.

VLOŽENÍ OBRÁZKU DO TEXTU

Podobně jako text můžete do právě editovaného obrázku vložit jiný obrázek nebo jeho část. Nástroj pro vložení obrázku do obrázku je na svislém panelu editoru ZPS (obr. 1). Místo nástroje můžete použít klávesu **I**. V horní části okna editoru se zobrazí nástroje pro vkládání obrázku (obr. 4). Obrázek můžete vložit

dvojmým způsobem: Buď obrázek nebo jeho část vložte v libovolném editoru do schránky a poté jej vložte do editovaného obrázku, nebo z panelu (obr. 4) vyberte nástroj pro výběr souboru – ZPS pak vloží obrázek uložený ve vybraném souboru. Vkládáte-li obrázek prostřednictvím schránky, zobrazí

ZPS potřebný panel nástrojů automaticky. Chcete-li vložit obrázek ze souboru, je třeba panel zobrazit.

Popsaný postup platí pro ZPS Professional.

VLOŽENÍ OBRÁZKU PROSTŘEDNICTVÍM SCHRÁNKY

V libovolném editoru zobrazte obrázek, který chcete vložit, a tento obrázek nebo jeho část zkopírujte do schránky. Poté přejděte k obrázku, do kterého chcete data ze schránky vložit, klikněte na libovolné místo obrázku a data vložte (např. klávesovou zkratkou **Ctrl+V**). V horní části okna editoru se na panelu objeví nástroje pro vkládání obrázku.

VLOŽENÍ OBRÁZKU ZE SOUBORU

Klikněte na nástroj **Vložit obrázek** a na horním panelu klikněte na nástroj **Vložit ze souboru**. ZPS nabídně dialogové okno pro vyhledání

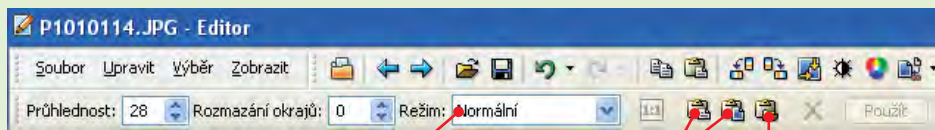
souboru. Vyhledejte soubor s tím obrázkem, který chcete vložit, a svoji volbu potvrďte.

MOŽNOSTI PRÁCE S OBRÁZKEM

Obrázek můžete tahem myši přesunout do požadovaného místa. Zatažením za okraje obrázku pak můžete měnit jeho velikost. A samozřejmě podobně jako u textu

můžete nastavit jeho průhlednost a také jej rozostřit.

Další možností, jak vložený obrázek upravit, je výběr některé z možností ze seznamu **Režim**. Zkoušejte postupně vybírat nabízené možnosti a podívejte se, jak se tyto volby projeví ve vloženém obrázku.

▲ Obr. 4

OBRÁZEK NEMUSÍ BÝT VŽDY OBDÉLNÍK

Podíváte-li se v průzkumníku ZPS na příkaz **Upravit/Ostatní**, uvidíte několik příkazů pro úpravy okrajů obrázku (**obr. 5**). Po vybrání efektu se zobrazí dialogové okno a v něm můžete nastavit možnosti zvoleného efektu.

Popsaný postup platí pro ZPS Professional i pro verze Home a Xpress.

OBÁLKY

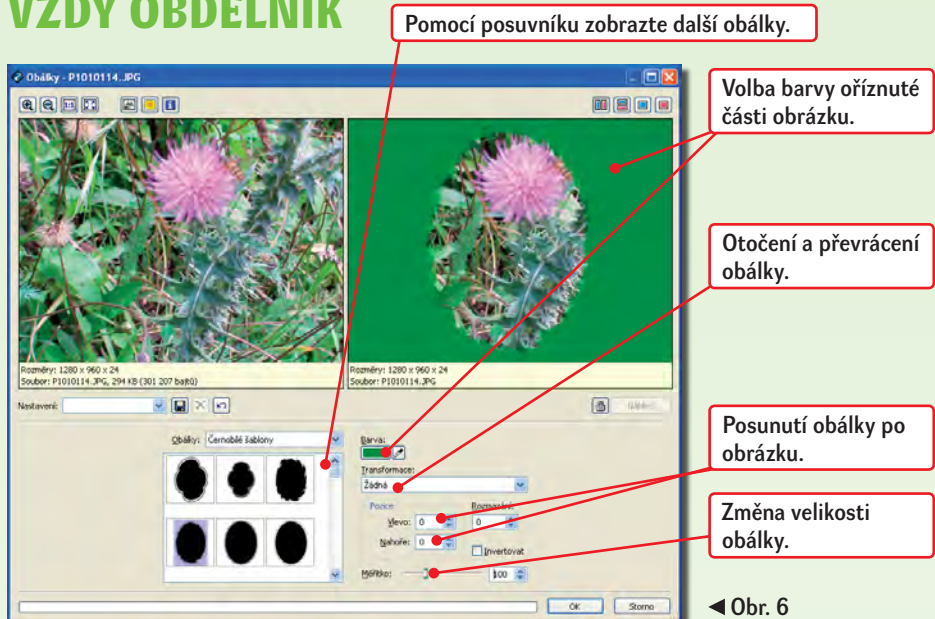
Je zde možnost vytvořit kolem obrázku rámeček, který napodobuje klasický dřevěný rámeček, a možnost oříznout obrázek elipsou nebo jiným tvarem. Podle potřeby můžete zvolit buď černobílou, nebo barevnou obálku (**obr. 6**).

U černobílé i barevné obálky můžete zvolit barvu, kterou bude vybarvena oříznutá část obrázku.

Chcete-li obálku otočit nebo převrátit, klikněte na seznam **Transformace** a vyberte požadovanou možnost. Umístění obálky v obrázku nastavujete změnou hodnoty v polích **Vlevo** a **Nahore**. Potřebujete-li upravit velikost obálky, změňte hodnotu na posuvníku **Měřítka**.

PRŮHLEDNÉ HRANY A MĚKKÝ STÍN

Tento efekt nabízí zprůhlednění hran obrázku. Dialogové okno pro nastavení tohoto efektu (**obr. 7**) nabízí čtveřici položek **Vlevo**, **Vpravo**, **Nahore** a **Dole**. U každé položky je editační pole. Po prvním spuštění nástro-

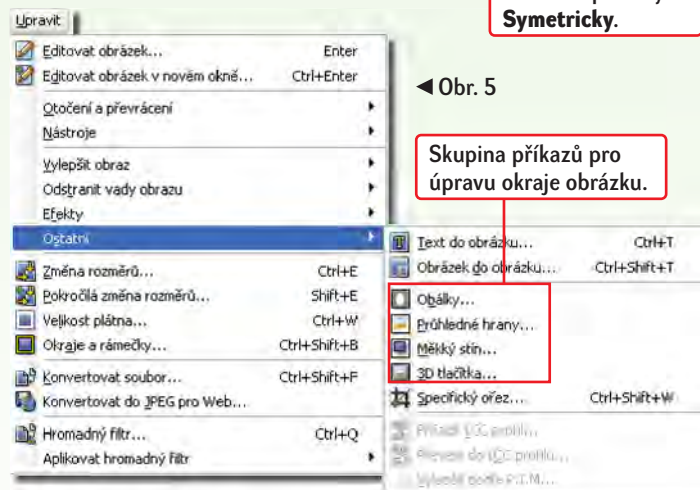

◀ Obr. 6

je je přístupné pouze pole **Vlevo**. Je to dáno tím, že je zaškrtnuta položka **Symetricky**. Když označení této položky zrušíte, zpřístupní se zbylé položky – další strany obrázku. Nastavování je jednoduché: Zaškrtnutím u jednotlivých stran označte, zda chcete efekt použít právě u dané strany obrázku, a v editačním poli nastavte jeho šířku.

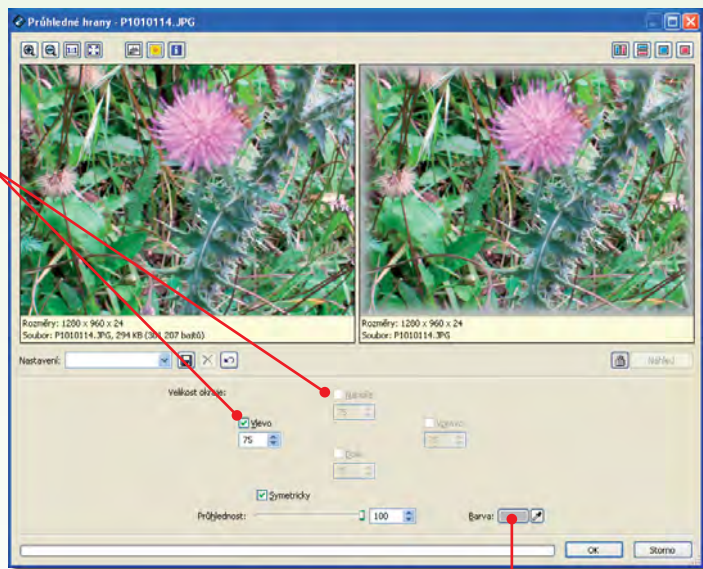
V dolní části okna můžete nastavit sílu průhlednosti a barvu průhledných hran.

Podobné je to s efektem **Měkký stín**. Změnou v položkách **Horizontální posunutí** a **Vertikální posunutí** lze změnit polohu stínu vzhledem k obrázku. Síla stínu se nastavuje změnou průhlednosti. ■ mzi

◀ Obr. 5

Skupina příkazů pro úpravu okraje obrázku.

▲ Obr. 7

Tlačítko pro nastavení barvy okraje.

Zbavte se zbytečných souborů

obtížnější

Jistě se vám mnohokrát stalo, že jste stejný soubor uložili omylem do několika různých složek. Zejména pokud často stahujete z internetu, určitě máte na počítači mnoho stejných souborů, které zbytečně zabírají místo. V tomto návodu si ukážeme, jak takové soubory najít a odstranit.

Výrobce: ObjectRescue.com.

Licence: zkušební verze (30 dní).

Jazyk: angličtina.

Velikost: 1,8 MB.

<http://download.chip.eu/cz/>[Duplicate-File-Remover_1163213.html](http://download.chip.eu/cz/Duplicate-File-Remover_1163213.html)

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak nainstalovat a spustit program Duplicate File Remover.
- Jak vyhledat duplicitní soubory.
- Co s duplicitními soubory dělat.

STAŽENÍ A INSTALACE PROGRAMU

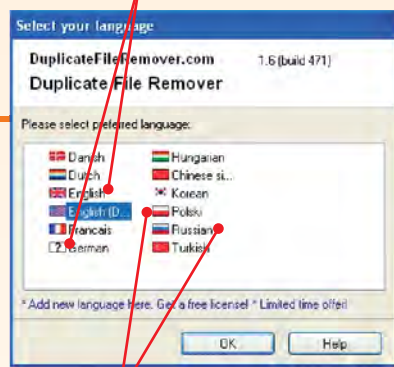
Instalační soubor najdete na webu *Download.CHIP.eu* (viz adresa v záhlaví článku). Instalace, podobně jako celý program, bohužel komunikuje v angličtině.

První okno pouze informuje o tom, že se opravdu chystáte instalovat program Duplicate File Remover. Tlačítkem **Next** se dostanete k další obrazovce a v ní zaškrtněte volbu **I accept the agreement** – tím souhlasíte s licenčním ujednáním (obr. 1). Po tomto zaškrtnutí se aktivuje tlačítko **Next** – po kliknutí na něj můžete pokračovat. Zde máte možnost vybrat si, do které složky se má program nainstalovat. Nemáte-li nic proti standardní volbě, klikněte na tlačítko **Next**. V dalším okně máte možnost ovlivnit jméno složky v nabídce *Start*. Patrně však nebudete také nic měnit, a tak jen klikněte na známé tlačítko **Next** – tím se dostanete do předposlední obrazovky. Zde je rekapitulace zmíněných

dvou posledních voleb a tlačítko **Install**. Po kliknutí na toto tlačítko se instalace spustí.

Během několika vteřin je instalace hotová a zobrazí se poslední obrazovka průvodce. Zaškrtnutí políčko **Launch Duplicate File Remover** znamená, že chcete čerstvě nainstalovaný program ihned spustit. Druhé, nezaškrtnuté tlačítko **View Release Notes** je určeno spíše pro pokročilejší uživatele disponující znalostí angličtiny a umožňuje přečíst si poznámky k jednotlivým verzím programu. To vás patrně zajímat nebude. Kliknutím na tlačítko **Finish** tedy instalaci ukončíte.

Zřejmě nejčastější volbou bude angličtina nebo němčina.

Ze slovanských jazyků můžete vybrat polštinu nebo ruštinu.

► Obr. 3

SPUŠTĚNÍ PROGRAMU

Po spuštění programu se zobrazí malé okénko, ve kterém musíte zvolit jazyk (obr. 2). Naš návod počítá s programem v angličtině (volba **English**). Nedejte se zmást tím, že je zde na výběr dvojí angličtina – první je britská a druhá, označená jako standardní (**Default**), je americká. Rozdíly jsou nepatrné.

Po výběru jazyka vás uvítá roztomile nakreslená ovečka, nahrazující běžná sterlní uvítací okna. Dále přichází na řadu už ne tak zábavné okno – informace o omezeních vycházejících z bezplatné demoverze. Zde si můžete objednat a zaplatit plnou verzi programu (**Order Activation Code**), případně zakoupený klíč vložit do programu pomocí volby **Enter Activation Code**. Většinou však použijete třetí možnost (**Continue in Trial Mode**), tedy užívání časově omezené demoverze.

VYHLEDÁVÁNÍ DUPLICIT

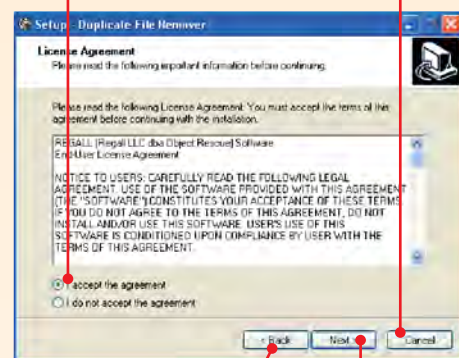
Nyní se konečně dostáváme k funkci programu (i když program často budí dojem, že jeho funkcí je generovat náhodná okna s tlačítkem **Next**). V hlavním okně programu máte

Pátá volba umožňuje hledat specifické soubory podle vašeho přání.

Klikněte na volbu **I accept...** – tak vyjádříte souhlas s licenčními podmínkami.

▼ Obr. 1

Instalaci můžete vždy ukončit.

Pomocí tlačítka **Back** se můžete kdykoliv vrátit zpět.

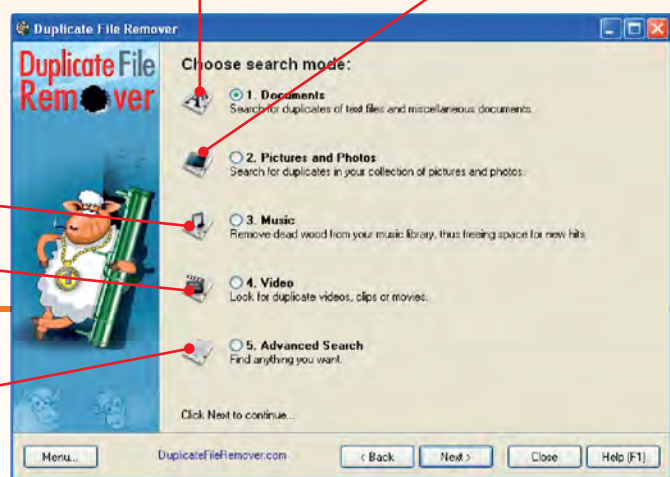
Tlačítko **Next** vás posune dále.

Další (uvítací) okno mimo jiné informuje o tom, že program je naprosto bezpečný, neboť soubory nemaže automaticky, ale vždy pouze se svolením uživatele. Po kliknutí na tlačítko **Next** se zobrazí informace o zbývajícím počtu dní platných pro zkušební verzi. Opět klikněte na tlačítko **Next**.

▲ Obr. 2

Kancelářské dokumenty.

Obrázky a fotografie.

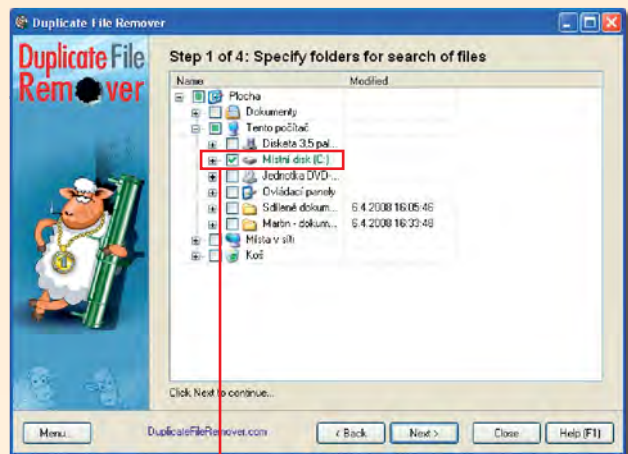
Hudební soubory.

Filmy a videosoubory.

na výběr několik možností a možná i bez znalosti angličtiny dokážete podle doprovodných obrázků odvodit, co jednotlivé volby znamenají. Můžete si vybrat, zda se mají vyhledávat duplicitní textové dokumenty (**Documents**), duplicitní obrázky a fotografie (**Pictures and Photos**), duplicitní hudební soubory (**Music**), anebo duplicitní videa (**Video**). Poslední volba (**Advanced Search**) umožňuje vyhledávat duplicity mezi nestandardními typy souborů přesně podle vašeho přání (**obr. 3**). Vyberte tedy jednu z voleb a klikněte na tlačítko **Next**.

Na další obrazovce si můžete vybrat, kde na disku (discích) má program duplicity hledat. Pokud nemáte žádné speciální požadavky, stačí vybrat celý disk **C:** (**obr. 4**). Potom opět klikněte na tlačítko **Next**.

Na poslední obrazovce najdete možnosti, jak prohledávání detailně nastavit. Můžete zde nastavit, které typy souborů chcete vyhledávat (zatržítka v rámečku **File types to look for**), i to, že chcete hledat třeba pouze podle stejného jména souboru (**Search for identical names**), což je velmi rychlé, ale nepřesné, anebo podle obsahu souborů (**Search for identical contents**), což je volba naprosto přesná, ale pomalejší (**obr. 5**). Jste-li se zvoleným nastavením spokojeni, klikněte na důvěrně známé tlačítko **Next**, a dostanete se již do vyhledávání samého. Vyhledávání může v závislosti na nastavení trvat kratší, či delší dobu. Až skončí, uvidíte nalezené duplicity. Čím větší a neudržovanější disk, tím více duplicit program pravděpodobně nalezne.

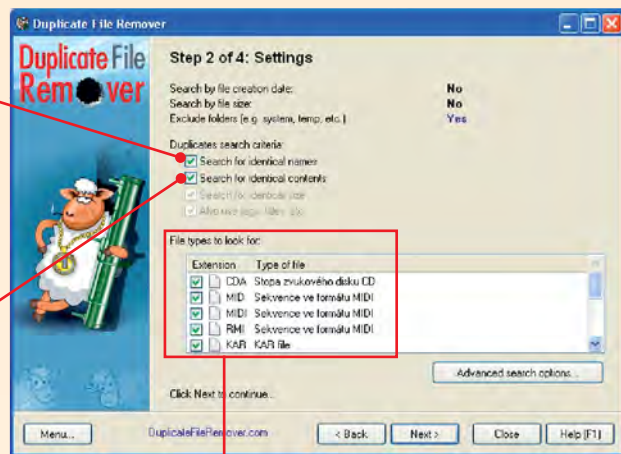

Hledání podle identického jména souboru.

◀ Obr. 4

► Obr. 5

Hledání podle identického obsahu souboru.

Přípony souborů, které chcete do vyhledávání zahrnout.

Nejjednodušší volbou je vybrat celý pevný disk C:\.

CO S NALEZENÝMI DUPLICITAMI?

V horní části okna (**obr. 6**) je několik nástrojů pro výběr správných souborů. Po kliknutí na první tlačítko (**Check All Duplicates**) se první výskyt souboru automaticky vybere jako originál a ostatní výskyty se zaškrtnou jako duplicity. Druhé tlačítko (**Check Selected**) zaškrtnává položky vybrané ručně (tedy kliknutím), třetí (**Check Unselected**) tlačítko je odškrtnává a poslední (**Uncheck All**) tlačítko odškrtnává v tomto seznamu úplně všechny položky. Je důležité říci, že neoznačené soubory zůstanou ponechány, zatímco všechny zaškrtnuté jsou považovány za duplicity a platí pro ně akce zvolené ve spodní řádce.

Nápis **Delete** a obrázek odpadkového koše jednoznačně určují, že duplicity se přesunou do

koše. Druhá možnost (**Copy**) je vhodná pouze v případech, že opravdu vyžadujete více-násobné varianty souboru. Všechny označené soubory se totiž po zvolení **Copy** zkopírují do zvolené složky. Tato položka tedy odporuje původnímu poslání programu, neboť namísto smazání duplicit vytvoříte ještě jednu řadu. Podobná je třetí možnost (**Move**). Jde o přesunutí všech označených souborů do vybrané složky. Můžete tak mít například jednu kopii písniček na pevném disku a druhou na flash disku. Poslední možnost, označená jako **Create Hardlink**, vytvoří takzvaný „pevný odkaz“. (Tato volba je určena pouze pro disky naformátované v systému souborů NTFS.) Pro zjednodušení si tento „pevný odkaz“ můžete představit tak, že budete mít originální sou-

▲ Obr. 7. Během mazání je potřeba občas odkliknout tlačítko **Continue**.

bor pouze jednou, zatímco ze všech ostatních míst, kde do té doby byly další identické soubory, pouze povede „zástupce“. Soubor tudíž máte na více různých místech podle svého přání, ale fyzicky je na pevném disku zapsán pouze jednou, a tudíž zabírá minimum diskové kapacity.

Po výběru požadované operace vás program několikrát informuje o tom, že používáte zkušební verzi, ale vždy stačí jen asi vteřinu počkat a toto hlášení skryt kliknutím na tlačítko **Continue** (**obr. 7**). Jakmile jsou všechny duplicity zpracovány, po kliknutí na tlačítko **Next** se dostanete do závěrečné zprávy, která vás informuje o množství ušetřeného místa, o množství uspořádaných souborů atp. Hodně štěstí.

■ Martin Taneček,
martin@tanecek.eu

► Obr. 6

Vytvoří se tzv. „pevný odkaz“ (pouze pro NTFS).

Jak vypsát obsah adresáře do souboru

Na pevných discích, optických médiích a jiných datových nosičích má dnes každý uživatel uloženo mnoho dat – pracovní dokumenty, soukromou korespondenci, fotografie, videa, hudbu a podobně. Někdy je potřeba obsah datového nosiče vypsát do textového dokumentu. Například když si chcete vytisknout obal na CD se seznamem písniček.

Jazyk: čeština.
Cena: zdarma.
Velikost: cca 500 kB.
Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.
http://download.chip.eu/cz/Dir2text_3346375.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- ▶ Jak nainstalovat program Dir2text.
- ▶ Jak nakonfigurovat výstup z programu.
- ▶ Jak vytvořit výpis obsahu složky.
- ▶ Jak s vytvořeným výpisem dále pracovat.

**PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD
14/2008**

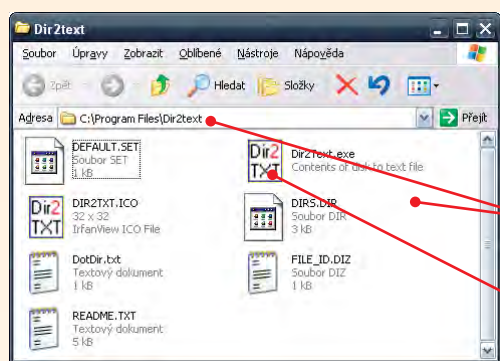
snadné

PROGRAM DIR2TEXT

Obsah adresáře samozřejmě nemusíte do textového dokumentu vypisovat ručně ani nemusíte kopírovat jednotlivé názvy souborů. Výpis lze pořídit automaticky. Už samy systémy Windows mají podobnou funkci vestavěnou, ale její ovládání je zbytečně složité (viz rubrika Listárna v PPK 13/2008). Cíle dosáhnete jednodušeji prostřednictvím specializovaného programu. Pro tento návod jsme zvolili program **Dir2text**, který je poskytován zce-

la zdarma a komunikuje s uživatelem česky. Tento program získáte na CD přiloženém k tomuto číslu PPK nebo na internetové adrese uvedené v pravém horním rohu stránky.

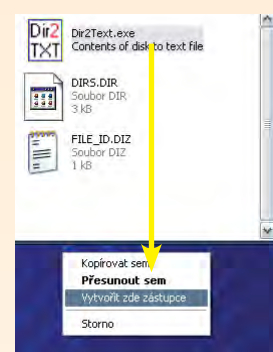
Program Dir2text se neinstaluje – získáte jej zabalený v ZIP archivu (**obr. 1**). Ve Windows XP a Windows Vista otevřete tento archiv pouhým dvojitým kliknutím, ve starších systémech využijte specializovaný program (například 7-Zip, viz <http://download.chip.eu/cz/7-Zip-4.57.85675.html>). Obsah archivu zkopírujte na pevný disk (nejlépe do složky vytvořené v adresáři C:\Program files). Program pak spustíte dvojitým kliknutím na soubor **Dir2Text.exe**.

▲ Obr. 1

Program se neinstaluje, obsah archivu
pouze zkopírujte na pevný disk.

Dir2text spusťte dvojitým kliknutím na soubor Dir2Text.exe.

◀ Obr. 2
Zástupce vytvo-
říte nejsnáze
tak, že pravým
tlačítkem myši
přetáhnete
spustitelný
soubor na plo-
chu a vyberete
příslušný příkaz.

Zástupce programu vytvoříte nejsnáze tak, že kliknete na soubor **Dir2Text.exe** pravým tlačítkem myši, podržíte jej stisknuté a přesunete kurzor nad pracovní plochu. Z otevřené nabídky pak vyberte příkaz **Vytvořit zde zástupce** (**obr. 2**). Vytvořeného zástupce přejmenujete tak, že jej kliknutím označíte a stisknete klávesu **F2**. Po ukončení editace názvu stiskněte klávesu **Enter**.

NASTAVENÍ PROGRAMU ANEB CO VŠE BUDE VE VÝPISU

Rozhraní programu je velmi jednoduché, ale k plné spokojenosti je nejprve potřeba nastavit, co všechno má být ve výstupu zahrnuto.

Klikněte tedy na tlačítko **Nastavení**, a zobrazí se okno s volbami výpisu (**obr. 3**).

V rámečku **Formát výpisu** si můžete vybrat ze tří typů výsledného souboru. Volbu **Commas** nedoporučujeme používat, neboť její výstup je dosti nepřehledný. Asi nejlepší volbou je

výpis **Členěný** (rozložení adresářů je naznačeno odsazením – **obr. 4**). Občas využijete i výpis **S cestou**, tedy s uvedením plných adresářových cest (**obr. 5**).

V rámečku **Výstupní formát** (**obr. 3**) můžete dále přepínat mezi prostým textovým souborem a výstupem v **HTML** (tedy webovou stránkou). Dlužno však podotknout, že výstup do HTML je proveden velmi triviálně, způsobem, který není právě elegantní. Doporučujeme tedy tuto volbu nepoužívat.

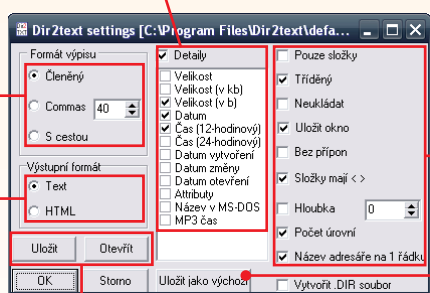
Část **Detaily** umožňuje nastavit, které informace o souborech budou ve výpisu uvedeny. Pokud potřebujete pouze názvy souborů, zrušte všechna zatržení, jinak si vyberte patřičné položky.

Pravá část okna obsahuje dále několik voleb. Za pozornost stojí jen některé, protože mno-

Zde můžete upřesnit, které informace o souborech mají být ve výpisu uvedeny.

Nejlepším výpisem je výpis **Členěný**, výjimečně využijete i možnost **S cestou**.

Výstup jako webová stránka (formát **HTML**) není vůbec dobře proveden, proto raději využívejte výstup do prostého textového souboru.

**Uložení konfigurace do souboru
a její opětovné načtení.**

◀ 0br. 3

Z dalších možností stojí za pozornost jen možnosti **Tříděný, Bez přípon a Hloubka.**

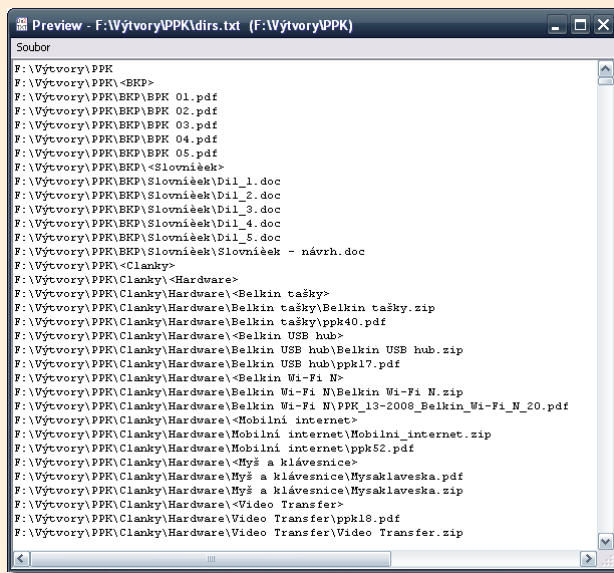
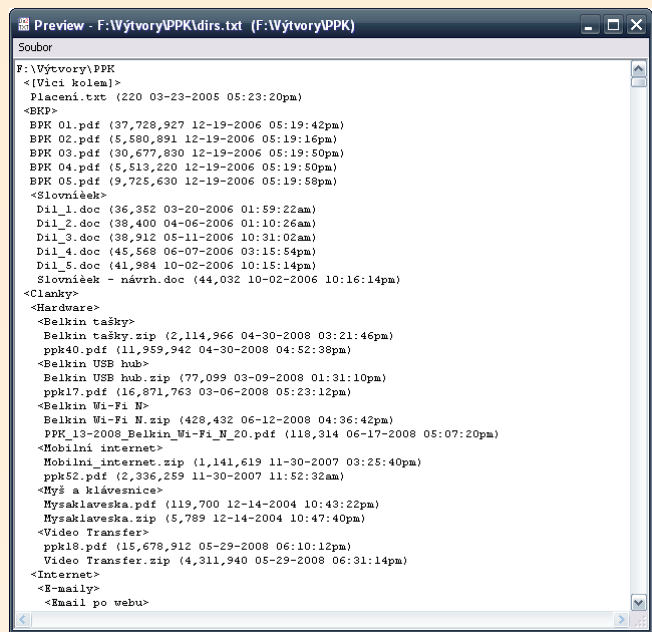
Uložení konfigurace jako standardní (bude automaticky načítána při spuštění programu).

hé z nich nejsou buď užitečné, případně nejsou vůbec k ničemu. Všimněte si položek:

- **Třídění.** Je-li označena tato volba, výpis je utříděn podle abecedy. Jinak je řazen podle toho, jak jsou soubory umístěny na disku.
- **Bez přípon.** Je-li označena tato volba, názvy souborů se zobrazují bez přípon (v opačném případě se zobrazují vždy s příponami).
- **Hloubka.** Je-li označena tato volba, program omezuje hloubku výpisu podle hodnoty zadané do pole na konci řádku. Například pokud je určena hloubka 0, vypíše se pou-

ze obsah určeného adresáře (např. C:\Fotky) a obsah podadresářů je ignorován. Je-li hloubka 1, vypíše se obsah určeného adresáře (např. C:\Fotky) a obsah všech jeho podadresářů (např. C:\Fotky\Auta, C:\Fotky\Loď, C:\Fotky\Vlaky), ale další úroveň podadresářů (např. C:\Fotky\Auta\Zahradniční, C:\Fotky\Loď\Říční apod.) je ignorována. Pokud tato volba označena není, vypisuje se obsah všech podadresářů (tedy až do konce stromové struktury).

Ještě než opustíte okno s nastavením, je třeba upozornit na jednu velmi užitečnou funkci (stále **obr. 3**). Při každém spuštění programu se automaticky načte výchozí nastavení. Program si tedy nepamatuje, jak byl nastaven poslední. Pomocí tlačítka **Uložit** však můžete aktuální nastavení uložit a příště ho pomocí tlačítka **Otevřít** znovu načíst. Budete-li používat nějaké nastavení velmi často, je velmi užitečné jej **uložit jako výchozí**. Tím zajistíte jeho automatické načtení při každém spuštění programu.

◀ Obr. 4. Členěný formát výpisu.

◀ Obr. 5. Formát výpisu S cestou.

VYTVOŘENÍ VÝPISU ADRESÁŘE

Máte-li již vše nastaveno podle svých představ, okno s nastavením uzavřete pomocí tlačítka **OK** a vraťte se zpět do hlavního okna programu (**obr. 6**).

Nyní je třeba určit, který adresář se má vypisovat. Můžete jej zadat ručně do řádku **Adresář**,

ale to není příliš pohodlné. Lepší je z roletového menu vybrat příslušný disk a v níže zobrazené stromové nabídce najít příslušný adresář (dvojitým kliknutím na složku ji rozbalíte, opětovným dvojitým kliknutím ji zase zabalíte). Až příslušnou složku najdete, dvojitě na ni klikněte, a její adresa se zobrazí v dolní části okna. Takto vybraný adresář nyní můžete kliknutím na tlačítko **Nastavit adresář** zadat do pole **Adresář** a určit tak, že se bude vypisovat právě jeho obsah.

V řádku **Výstup** je uveden soubor, do něhož se výpis obsahu adresáře ukládá. Opět jej můžete zadat ručně, případně kliknutím na tlačítko **Nastavit výstup** vložit do tohoto pole vybranou složku (vybrána je ta, jejíž adresu vidíte nad tlačítkem). Jméno cílového souboru je vždy **dirs.txt**, změnit jej můžete pouze tak, že jej ručně přepíšete v řádku **Výstup**.

VYTVÁŘENÍ VÝPISU

V adresáři (a v jeho podadresářích), z něhož vytváříte výpis obsahu, by neměl být otevřen žádný soubor. V opačném případě může mít program při vytváření výpisu problémy, které vedou až k jeho „zatužení“.

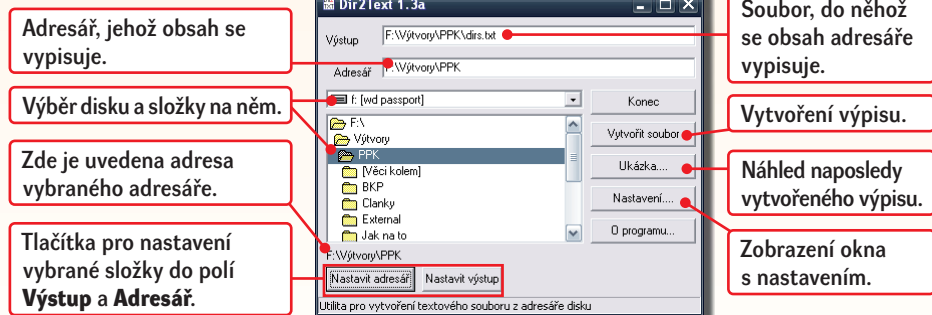
Nyní je již vše nastaveno, a tak kliknutím na tlačítko **Vytvořit soubor** zahajete vytváření výpisu obsahu adresáře. Pokud vytváříte výpis rozsáhlého adresáře (například kořenového adresáře disku), může celý proces trvat i několik (desítek) vteřin. Po dokončení si můžete vytvořit soubor prohlédnout po kliknutí na tlačítko **Ukázka...** (**obr. 4** a **obr. 5**). Toto tlačítko tedy bohužel neslouží k náhledu před vytvořením souboru, ale zobrazuje vždy obsah naposledy vytvořeného souboru (pokud byl už nějaký vytvořen). ■ aha

▼ Obr. 6

VYTVOŘENÝ SOUBOR

Z programu Dir2text získáte čistý textový soubor, přesněji řečeno soubor ve formátu **Prostý text (*.txt)**. Pokud na tento soubor dvojitě kliknete, otevře se obvykle v programu *Poznámkový blok*. Tento typ souborů však lze otevírat prostřednictvím všech programů pro práci s textem, sofistikovanější editory, jako např. *MS Office Word* a *OpenOffice.org Writer*, nevyjímaje. Musíte však takový editor nejprve spustit a prostý textový soubor v něm otevřít pomocí příkazu **Soubor/Otevřít**. V zobrazeném okně musíte však v roletové nabídce **Soubory typu** vybrat možnost **Textové soubory (*.txt)**.

Obsah vytvořeného textového souboru můžete samozřejmě kopírovat. Otevřete jej v libovolném textovém editoru, označte jej (klikněte na začátek označovaného textu, podržte klávesu **Shift** a klikněte na konec označovaného textu) a stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+C**, resp. použijte příkaz **Úpravy/Kopírovat (Edit/Copy)**. V cílovém programu pak použijte klávesovou zkratku **Ctrl+V**, resp. příkaz **Úpravy/Vložit (Edit/Paste)**.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak nastavit velikost okrajů stránky.
- Jak umístit na stránky číslování.
- Jak vytvořit rámeček stránky.

Příprava stránky k tisku

Chcete-li vytisknout text, pak kromě napsání a naformátování textu budete možná potřebovat i nastavit vlastnosti stránky, aby výtisk splnil vaše požadavky. Jedná se například o číslování stránek nebo o nastavení okrajů.

NASTAVENÍ OKRAJŮ STRÁNKY

Klikněte na záložku **Rozložení stránky** (obr. 1), vyhledejte kartu **Vzhled stránky** a na ní klikněte na nástroj **Okraje**. Zobrazí se nabíd-

OKRAJE STRÁNKY

Okraj stránky je vzdálenost mezi okrajem papíru a hranicí tisku (textu, obrázků apod.). Některé tiskárny nabízejí možnost bezokrajového tisku, to znamená, že mohou potisknout celý papír až k jeho okrajům. Chcete-li vytištěné stránky svázat, je výhodné využít možnost **U hřbetu** a nastavit, kolik centimetrů chcete ponechat na vazbu.

ka již hotových možností, jak nastavit okraje (obr. 2). Všimněte si, že možnost **Zrcadleno** nabízí u hřbetu větší místo pro případnou vazbu. Pokud vám některá z možností (byť jen částečně) vyhovuje, klikněte na ni.

VLASTNÍ NASTAVENÍ OKRAJŮ

Chcete-li nastavit vlastní okraje stránky, z nabídky nástroje **Okraje** vyberte položku **Vlastní okraje** (obr. 2). Poté, co se zobrazí dialogové okno **Vzhled stránky** (obr. 3) s třemi

USNADNĚTE SI PRÁCI

Nechcete-li nastavovat okraje sami, vyberte některou z nabízených možností a potom ji upravte podle potřeby. To se týká hlavně možnosti **Zrcadleno** – můžete ji využít, když tisknete na papír z obou stran a vytištěné stránky budete chtít svázat.

záložkami, ujistěte se, že pracujete na kartě **Okraje**.

V horní části karty podle potřeby upravte hodnoty v editačních polích. Standardní názvy polí jsou **Nahoře**, **Dole**, **Vlevo** a **Vpravo**. Nastavíte-li v seznamu **Více stránek** hodnotu **Zrcadlové okraje**, změní se názvy polí **Vlevo** a **Vpravo** na názvy **Vnitřní** a **Vnější**. Jak může takové nastavení okrajů vypadat, to ukazuje obrázek 4.

Vnitřní okraj liché stránky.

▼ Obr. 4

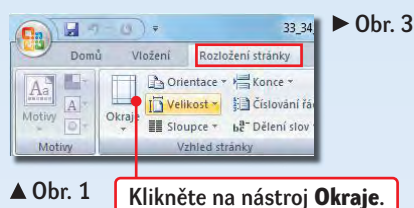
Přizpůsobte si okraje: Jako obrázek/Vložit jako obrázek: z nabídky nástroje Vložit můžete vložit data ze schránky v podobě obrázku. Takto vložená data je možné natáčet a upravovat jejich velikost.

Změna formátování buňky: Nástroje určené pro formátování buňky najdete na pásu karet Domů (obr. 1, pás karet se nazývá podle sortu v záložkách na horní straně pásu karet). Nástroje na kartě Formát, Zároveň a Číslo se používají tak, že označíte buňku nebo buňky, u kterých chcete změnit formát a poté použijete některé z nástrojů, které jsou na uvedených kartech.

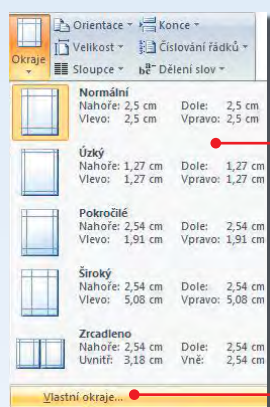
Nové nástroje: Karty obsahují nástroje, které změní z předchozích verzí MS Excelu, ale přibývaly i novinky. Na kartě Formát je (mnohá) tlačítka, která umožňují nastavit pro úpravu obsahu buňky. Nástroj Podtržení nabízí v pravé části malou ikonu – po kliknutí se rozbalí nabídka, ve které můžete zvolit, zda se má text podtrhnout jednoduchou nebo dvojitou čarou.

Karta Zároveň... je také: Na pásu Zároveň jsou kromě nástrojů pro zarovnání a vodorovným směrem také nástroje pro zarovnání ve svislém směru (ty využijete v případě, kdy je nastavena větší výška řádku nebo když pracujete se sloupcovými buňkami). Všechny nástroje pro vzhled stránky jsou na kartě Vzhled stránky, který umožňuje nastavit text v buňce. Po kliknutí se rozbalí nabídka (obr. 1), ze které můžete vybrat jednu z nabízených hodnot. V případě, že vám žádná z možností nevyhovuje, vyberte položku Formátovat zarovnání buňky – tím zobrazíte dialogové okno, ve kterém můžete nastavit přesný úhel natočení textu.

Vnitřní okraj sudé stránky.

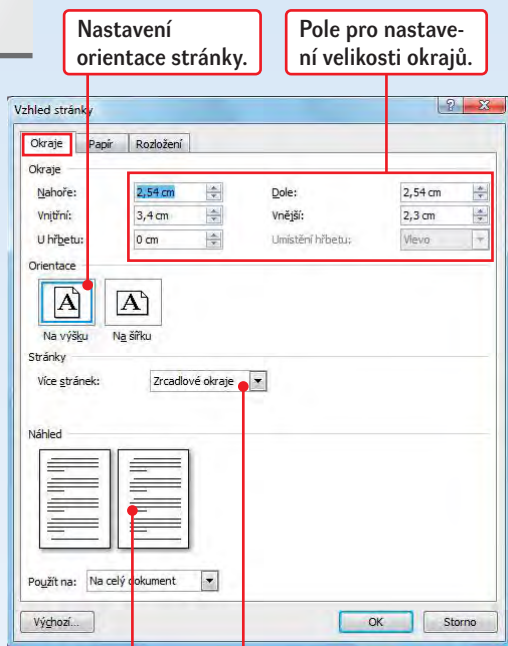
▲ Obr. 1 Klikněte na nástroj **Okraje**.

◀ Obr. 2

Možnosti nastavení okrajů.

Příkaz pro nastavení vlastních okrajů.

Náhled aktuálního nastavení okrajů. Uspořádání stránek v vícestránkovém dokumentu – nastavení.

ČÍSLOVÁNÍ STRÁNEK

MS Word nabízí možnost vložit do dokumentu pole, které zajistí zobrazení aktuálního čísla stránky. Umístíte-li číslo stránky do záhlaví nebo do zápatí stránky, čísla stránek se automaticky vytisknou na všech stránkách dokumentu.

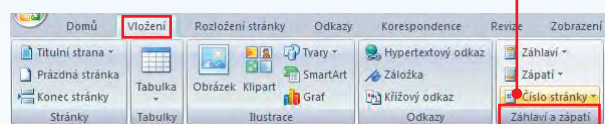
Číslování můžete vložit do dokumentu buď pomocí příslušného nástroje, nebo si můžete sami vytvořit způsob, kterým budou čísla stránek zobrazena.

VLOŽENÍ ČÍSEL STRÁNEK POMOCÍ NÁSTROJE

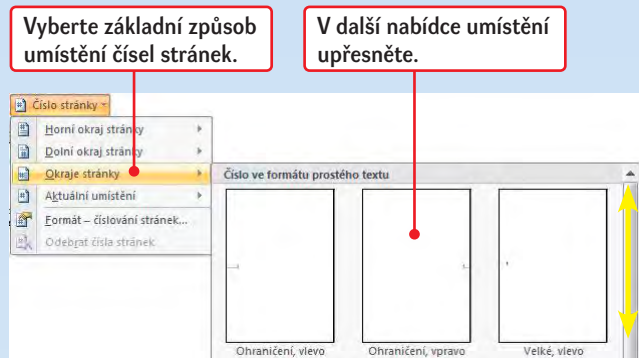
Klikněte na záložku **Vložení**, na pásu karet vyhledejte kartu **Záhlaví a zápatí** a na ní klikněte na nástroj **Číslo stránky** (obr. 5). Rozbalí se nabídka nejrozličnějšího umístění čísel stránek (obr. 6 – možné jsou všechny čtyři okraje stránky). Nastavte ukazatel myši na název toho okraje, na který chcete číslování vložit. MS Word zobrazí další nabídku umístění a formátů čísel strán-

nek – vyberte ten způsob, který vám vyhovuje. V našem případě je číslo stránky umístěno do zápatí.

▼ Obr. 5

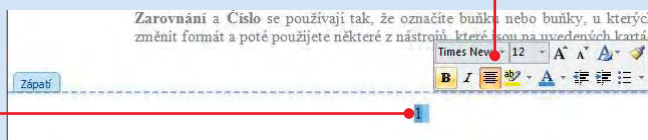
Klikněte na nástroj Číslo stránky.

◀ Obr. 6

► Obr. 7

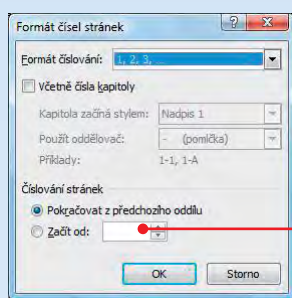
Označte číslo stránky.

Poté, co je číslování vloženo do stránky, vzhled zobrazené stránky se změní: Objeví se modrá hranice zápatí a také číslo stránky (obr. 7). Chcete-li, můžete číslo stránky naformátovat: Označte jej tahem myši a poté použijte formátovací nástroje na panelu **Rychlé formátování**. Můžete také kliknout na záložku **Domů** a použít nástroje na panelu **Písmo**.

NASTAVENÍ VÝCHOZÍHO ČÍSLA STRÁNKY

Ne vždy se hodí, aby MS Word čísloval stránky od jedničky. Může se stát, že budete potřebovat, aby první stránka aktuálního dokumentu byla očíslována jiným, vyšším číslem.

▲ Obr. 8

Je-li číslování již vloženo, klikněte na nástroj **Číslo stránky** (obr. 5) a z nabídky tohoto nástroje vyberte příkaz **Formát – číslování stránek**.

ZÁHLAVÍ/ZÁPATÍ

Záhlaví je horní část stránky nad oblastí určenou pro psaní textu. To, co vložíte do záhlaví na jedné stránce, bude MS Word opakovat na všech stránkách dokumentu (pokud neurčíte jinak).

Zápatí má stejné vlastnosti jako záhlaví, ale jak název napovídá, je umístěno v dolní části stránky.

VLOŽENÍ VLASTNÍHO ČÍSLOVÁNÍ

Nejste-li v režimu editace zápatí, dvojitě klikněte na oblast zápatí. V zápatí dvojitě klikněte na místo, do kterého chcete vložit číslo stránky nebo jiné informace.

Klikněte na záložku **Vložení** a na panelu **Text** na nástroj **Rychlé části**. Z nabídky tohoto nástroje vyberte příkaz **Pole**.

Chcete-li vložit pole zobrazující číslo aktuální stránky, nastavte v seznamu **Kategorie** hodnotu **Číslování** a ze seznamu **Názvy polí** vyberte pole s názvem **Page** nebo některou z položek **AutoNum**.

Chcete-li vložit informaci o celkovém počtu stránek, nastavte v seznamu **Kategorie** hodnotu **Informace o dokumentu** a ze seznamu **Názvy polí** vyberte pole **NumPages**.

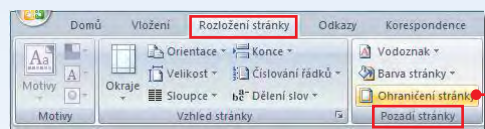
V dialogovém okně **Formát čísel stránek** (obr. 8) zapište do pole **Začít od** číslo, které má být zobrazeno na první stránce dokumentu.

OHRANIČENÍ STRÁNKY

V některých případech je výhodné kolem stránky nakreslit její ohraničení. To může být buď na všech okrajích stránky, nebo jen na těch, které si zvolíte.

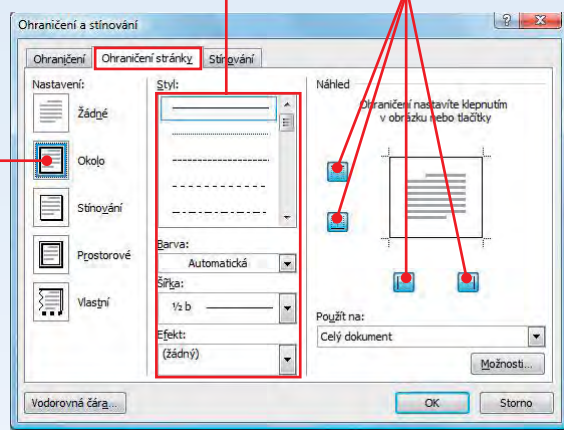
Klikněte na záložku **Rozložení stránky** a na panelu **Pozadí stránky** na nástroj **Ohraničení stránky** (obr. 9). Zobrazí se dialogové okno **Ohraničení a stínování** (obr. 10) a v něm postupně nastavte barvu, tloušťku a styl čáry. Když je vzhled čáry nastaven, klikněte na nástroj **Okolo**, chcete-li ohraničení nakres-

lit kolem celé stránky. Chcete-li nakreslit čáru jen u některých okrajů, pak tyto okraje označte v pravé části okna v náhledu ohraničení.

▲ Obr. 9

Kliknutím nakreslete čáru okolo celé stránky.

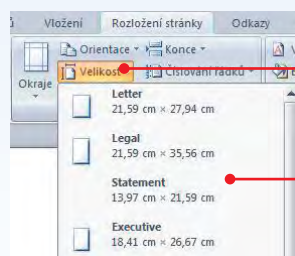

▲ Obr. 10

NASTAVENÍ VELIKOSTI STRÁNKY

Ne vždy je třeba tisknout na papír formátu A4. Formát změníte tak, že kliknete na záložku **Rozložení stránky**, na pásu vyhledáte kartu **Vzhled stránky** a zde kliknete na nástroj **Velikost** (obr. 11). Nástroj zobrazí nabídku různých formátů. Prohlédněte si ji, a je-li zde požadovaný formát, klikněte na něj.

V případě, že jste si z nabídky nevybrali, klikněte na příkaz **Další velikosti papíru**. Zobrazí se dialogové okno a v něm můžete nastavit formát papíru a zásobník tiskárny – pokud využijete i záložky na horní straně okna, můžete upravit také okraje a rozložení stránky. ■ mzi

► Obr. 11

<http://skydrive.live.com>
<http://workspace.office.live.com>
<http://spaces.live.com>

Kam schovat data

Možná se vám už stalo, že jste potřebovali někomu poslat po internetu data, ale vzhledem k jejich velikosti to nebylo možné udělat e-mailem. Naštěstí existují šikovné bezplatné služby pro předávání, sdílení a uschování souborů.

WINDOWS LIVE SKYDRIVE: 5 GB PRO LIBOVOLNÁ DATA

Nedávno byla spuštěna česká verze služby Windows Live SkyDrive (<http://skydrive.live.com>). Jedná se o internetové úložiště libovolných

▼ Windows Live SkyDrive můžete ovládat z libovolného počítače připojeného k internetu.

mi. Musíte soubor nejdříve smazat a pak jej nahrát z počítače do jiné složky, což je dost nepohodlné. Chybí také funkce pro rozbalení ZIP archivů, která by usnadnila nahrávání většího množství menších souborů. ZIP archiv sice můžete nahrát, ale v úložišti zůstane obsažené soubory zabalené.

Obrázky je možné prohlížet přímo v úložišti. Dokonce se automaticky vytvoří náhledy. U všech ostatních typů souborů je však pro prohlížení nutné stáhnout je na disk, a to včetně videa a dokumentů. Pro on-line práci s dokumenty, tabulkami a prezentacemi, včetně jejich prohlížení a úprav přímo v internetovém prohlížeči, je vhodnější služba Google Docs (<http://docs.google.com>).

Vedle složek soukromých, které jsou dostupné jen vám, můžete vytvořit také složky veřejné a sdílené, jejichž obsah bude k dispozici buď vámi vybraným lidem, nebo všem uživatelům internetu. Lze samozřejmě nastavit, jestli ostatní uživatelé mohou složku jenom prohlížet a stahovat z ní data, nebo jestli mohou data také přidávat.

OFFICE LIVE WORKSPACE: VAŠE INTERNETOVÉ PRACOVISTĚ

Služba Windows Live SkyDrive je orientována na širší uživatelskou obec a její funkce nejsou nijak konkrétně zacíleny na práci s určitými typy

dat. To Office Live Workspace (<http://workspace.office.live.com>) se už specializuje na práci s kancelářskými daty, tedy obvykle s dokumenty, tabulkami a prezentacemi. Na rozdíl od již zmíněné služby Google Docs nejde o žádnou on-line kancelářskou sadu s omezenou funkcí, ale o bezplatný doplněk pro uživatele sady Microsoft Office.

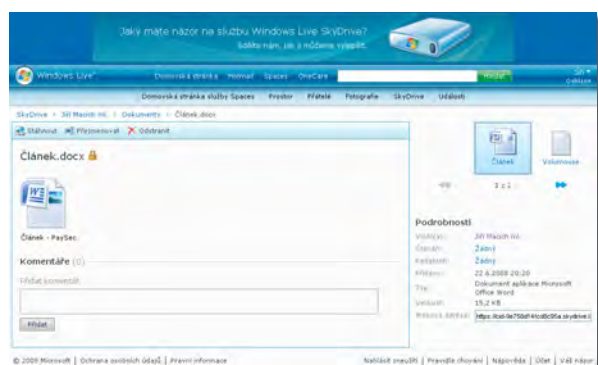
Zatímco program Google Docs slouží i pro vytváření a úpravy souborů, Office Live Workspace slouží hlavně pro jejich uchovávání a sdílení. Úpravy přenechává Wordu, Excelu a PowerPointu, které samozřejmě poskytují mnohem širší možnosti než Google Docs.

Uložené soubory lze v internetovém prohlížeči zobrazovat i na počítači, v němž není nainstalována sada Microsoft Office, ale v takovém případě je není možné upravovat. Pokud však Microsoft Office nainstalován máte, můžete soubory uložené v Office Live Workspace jedním kliknutím otevřít třeba ve Wordu či Excelu a v nich je samozřejmě i upravovat.

Velmi šikovně je zpracováno nahrávání většího množství souborů – můžete je přesouvat tahem myši přímo do okna webového prohlížeče, což je elegantní a rychlé. Tato možnost však bohužel funguje jen v Internet Exploreru. Pokud preferujete jiný prohlížeč, můžete sáhnout alespoň po jednoduchém nahrávání dat, ale to je pomalé a soubory se dají nahrávat jen po jednom. Zdarma jsou k dispozici 2 GB místa pro data, ale nelze je bohužel třídit do složek, což je citelné minus. Alespoň je lze rovnat podle názvu, data poslední úpravy či velikosti.

Office Live Workspace kladě velký důraz na sdílení dat s vašimi kolegy. Nejenže můžete do úložiště této služby zálohovat své důležité soubory, ale lze s nimi také pracovat ve skupině s dalšími uživateli, kterým umožníte k daným souborům přístup. Ti mohou data buď prohlížet, nebo je také upravovat.

Určitě se vám čas od času hodí funkce uchovávající různé verze dokumentu, která zachrání situaci, když třeba váš kolega omylem vymazal

+ 5 GB pro data zdarma, intuitivní ovládání, možnost sdílení dat, česká lokalizace

— nelze rozbalit ZIP archiv, nelze přesouvat soubory mezi složkami

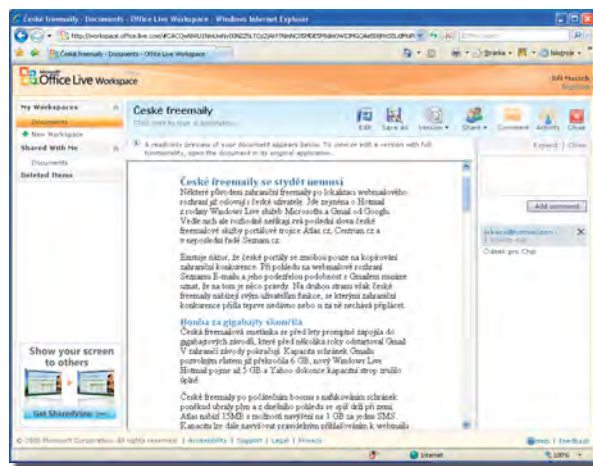
souborů, které pojme až 5 GB dat a k němuž můžete přistupovat přímo z webového prohlížeče. Stačí bezplatně se zaregistrovat – tím hned získáte přístup i k dalším službám z rodiny Windows Live, o kterých píšeme dále.

Po registraci máte k dispozici základní složky Dokumenty, Fotografie a Video, jejichž obsah bude po přihlášení dostupný pouze vám, ale z jakéhokoli počítače připojeného k internetu. Nemusíte tak soubory nosit například na USB flash disk. První tři složky jsou vytvořeny jen pro ilustraci – pro nahrání libovolných souborů samozřejmě můžete vytvořit jiné složky a podsložky.

Nepotřebujete k tomu žádný program – vše probíhá přímo v internetovém prohlížeči. Najednou je možné nahrát maximálně pět souborů, ale ani jeden nesmí být větší 50 MB. Jakmile se data uloží, je možno okamžitě nahrát další soubory. 50MB limit na soubor může být problém hlavně u videa, ale na dokumenty či obrázky je dostatečný. Navíc nahrávání většího objemu dat je i na počítači s rychlým připojením k internetu poměrně zdlouhavé, takže zde se 50MB limit jeví jako rozumný.

Vadou na kráse je však to, že soubory není možné přesouvat mezi složka-

▼ Office Live Workspace bohužel komunikuje jen anglicky a mnoho funkcí je dostupných jen z Internet Exploreru.

+ bohaté možnosti spolupráce s kolegy, on-line prohlížení souborů

— pouze v angličtině, některé funkce jen v IE, data nelze třídit do složek

z tabulky důležitá data. Výhodou je také možnost on-line textové komunikace mezi uživateli formou komentářů k daným souborům. Všechno to má bohužel jedno velké ale: Služba zatím nebyla lokalizována do češtiny. Pokud vám nevadí angličtina, může být Office Live Workspace zajímavým pomocníkem.

WINDOWS LIVE SPACES: PROSTOR NEJEN PRO FOTKY

Pokud hledáte službu hlavně pro sdílení obrázků s přáteli či pro publikování fotografií na internetu, budete si

▼ Internetová fotogalerie snadno a rychle – také to jsou Windows Live Spaces.

+	-
česká lokalizace, neomezená kapacita	někdy poněkud nešikovné ovládání

muset vybrat jinou, než je výše popísaná služba Office Live Workspace. Z nabídky společnosti Microsoft se pro sdílení a publikování fotografií nejvíce hodí Windows Live Spaces (<http://spaces.live.com>) – vedle internetového deníčku či jednoduchého webu o sobě a svých zájmech si můžete vytvořit i internetové fotoalbum.

Výhodou je, že zde nejste kapacitně nijak omezeni. Nesmíte však nahrát více než 500 snímků během třiceti dnů (po uplynutí této doby můžete opět nahrát dalších 500 fotek a tak pořád dokola). Fotografie je možné třídit do dílčích alb, u kterých si vždy můžete nastavit, jestli obsažené snímky mají být volně dostupné komukoliv, nebo jen určeným uživatelům, anebo pouze vám.

Jednotlivé snímky je možné nahrávat přes webový prohlížeč. Pokud používáte Internet Explorer, jde o jednoduchý proces a tahem myši si můžete dokonce nastavit pořadí snímků v albu. Uživatelé alternativních prohlížečů se buď budou muset smířit s jistým nepohodlím a pomalejším nahráváním dat, nebo mohou sáhnout po bezplatném programu Windows Live Fotogalerie. Ten slouží také pro prohlížení a katalogizaci fotografií na pevném disku a pro jejich základní úpravy. Za pozornost stojí také možnost publikovat fotografie prostřednictvím e-mailu, kterou lze využít i pro rychlé vystavení obrázků poří-

► Pro posílání dat mezi uživateli lze využít také Windows Live Messenger.

zených mobilním telefonem, a to formou MMS.

Vystavené, resp. uložené snímky je možné procházet přímo ve webovém prohlížeči jako slideshow. Snímky se postupně promítají jeden za druhým v nastavitelném pořadí. Toto promítání je možné kdykoliv zastavit, anebo můžete ve fotografiích listovat ručně. Pokud jste nahráli obrázky v dostatečně velkém rozlišení, určitě oceníte funkci pro jejich zobrazení přes celou obrazovku.

Vystavené obrázky lze kdykoliv opět stáhnout na pevný disk pomocí již zmíněného programu Windows Live Fotogalerie. Jelikož se Windows Live Spaces řadí mezi komunitní projekty, určitě nepřekvapí možnost pozvat do internetové fotogalerie své přátele. Přímou z rozhraní služby lze poslat e-mailem pozvánku s odkazem na konkrétní album. Nově přidané fotografie či jakoukoliv aktualizaci mohou vaši přátelé sledovat také prostřednictvím RSS kanálu, pokud jim to povolíte.

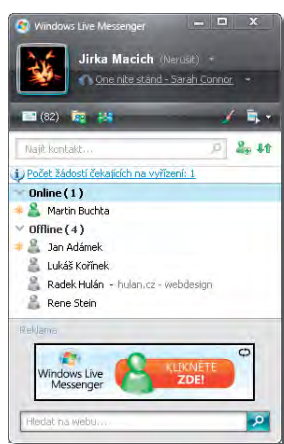
SDÍLEJTE SOUBORY PŘÍMO ZE SVÉHO DISKU

Abyste mohli své soubory sdílet on-line s dalšími uživateli, nemusíte je přesouvat na internet (oproti třem popisovaným službám). Data můžete s přáteli či spolupracovníky sdílet přímo ze svého pevného disku. Dost možná vůbec nejjednodušší cestu, jak to lze ve Windows provést, nabízí komunikační program Windows Live Messenger.

Stejně jako Atlas ICQ i řada dalších podobných programů podporuje transfer dat mezi dvěma uživateli, ale nabízí také možnost vytvořit sdílenou složku, do které umožníte přístup uživatelům vybraným ze seznamu kontaktů. Je to rychlé a pohodlné řešení bez zbytečně složité konfigurace, a navíc bezpečné.

Vadou na kráse však je, že pro funkční sdílení musíte používat Windows Live Messenger vy i uživatelé, se kterými chcete data sdílet; navíc pokud nejste připojeni k internetu a nemáte spuštěn zmíněný komunikační program, nejsou vaše sdílená data dostupná ostatním uživatelům.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Oba popisované programy naleznete na CD přiloženém k tomuto číslu PPK, a to v rubrice **Obsah CD / Novinky**.

Seznamte se: nový Firefox a Opera

Příznivci alternativních prohlížečů Firefox a Opera se po dlouhém čekání konečně dočkali nových verzí. Opera 9.5 i Firefox 3.0 jsou na světě a my vám představíme jejich hlavní novinky.

FIREFOX 3.0

Výrobce: Mozilla Foundation.
Česká lokalizace: ano.
Požadavky: Windows 2000 a vyšší.
Web: <http://www.mozilla.org/firefox>.

TIP PPK
14/2008

FIREFOX 3.0: PROHLÍŽEČ S TAHEM NA BRANKU

Věnovat se budeme hlavně novému Firefoxu, protože tento prohlížeč si oblíbila celá třetina českých uživatelů internetu. Trojková verze nepředstavuje žádnou velkou revoluci, ale přináší několik zajímavých novinek a drobností, které Firefox opět posunují dál.

NOVÝ DESIGN A INTELIGENTNÍ ADRESNÍ ŘÁDEK

Při prvním spuštění vaši pozornost upoutá elegantnější design, ale změny nejsou tak zásadní, aby konzervativnější uživatele odradily od aktualizace. Hlavní novinkou, pokud jde o design, je sladění vzhledu prohlížeče s vaším operačním systémem. Firefox má trochu jinou podobu pod Windows XP a jinou pod Windows Vista.

Vedle grafických úprav došlo i na několik menších vylepšení uživatelského rozhraní. Na nástrojovém panelu si určitě všimnete propojení tlačítek Zpět a Vpřed, která usnadňují navigaci v historii prohlížených stránek. Úpravou prošel také panel pro vyhledávání na internetu – tento panel můžete nově roztáhnout, jak potřebujete.

Ke generální přestavbě došlo v řádku s adresou. Každý prohlížeč během ručního zadávání adresy nabízí dříve navštívené adresy podle znaků, kterými začínají. Firefox 3.0 vám nabídne všechny dříve zadané adresy, které právě zadáváte řetězec obsahují, a řetězec nemusí být jen na jejich začátku jako doposud. Podobným způsobem funguje zadávání požadovaného webu podle jeho názvu. Pokud navštívíte naši webovou stránku na www.ppk.cz, bude vám nabídnuta, i pokud kdykoliv později zadáte do řádku s adresou „Počítač pro každého“, nebo třeba jenom „Počítač“.

ZBRUSU NOVÁ HISTORIE A ZÁLOŽKY

Další výraznou změnou Firefoxu 3.0 je zcela nové pojetí záložek (oblíbených položek). Stránku můžete mezi oblíbené položky přidat jediným kliknutím na hvězdičku na

pravé straně v novém řádku s adresou. Pokud však na hvězdičku dvojité kliknete, objeví se plovoucí okno pro trvalejší zařazení stránky mezi vaše záložky.

Záložky lze nově třídit nejen pomocí pevně daných kategorií (složek), ale také díky tzv. nálepkám. To umožňuje pružnější katalogizaci většího množství záložek, protože jedna záložka může mít více nálepek. Například oblíbený internetový obchod s počítači můžete označit

Firefox 3.0 podporuje jak zvětšování textu, tak zvětšování celých stránek.

jak nálepkou „E-shopy“, tak nálepkou „Počítače“. Své záložky, ale i historii navštívených stránek také můžete prohledávat jen podle části názvu stránek nebo podle jejich adresy.

Novinkou je možnost snadno zálohovat oblíbené položky. Vytvoříte si záložní soubor se svými záložkami, ze kterého můžete oblíbené položky kdykoliv obnovit nebo je přenést na jiný počítač. To lze ve Firefoxu 2 snadno udělat jen s využitím specializovaných programů, jako je třeba MozBackup.

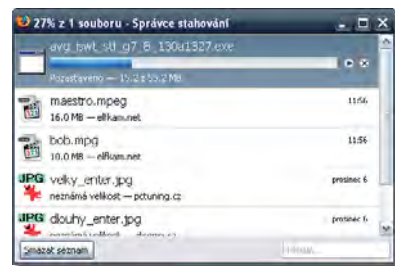
Za grmů také stojí nabídka Inteligentní záložky, přes kterou se dostanete k naposledy přidaným záložkám (třeba k výše uvedeným záložkám vytvořeným jedním kliknutím na hvězdičku) a k nejčastěji navštěvovaným webům. Zachována zůstala funkce Živé záložky, suplující záložkám vytvořeným jedním kliknutím na hvězdičku, která ve výbavě stále chybí. Jen se tato funkce přejmenovala na Aktuální záložky.

KOMFORTNĚJŠÍ PROHLÍŽENÍ I STAHOVÁNÍ

Firefox 3.0 jako jeden z mála prohlížečů podporuje jak zvětšování textu, tak zvětšování celých stránek. Obojí má své zastánce i svá pro a pro

◀ Velmi praktická je nová nápověda při zadávání adresy stránek.

▼ Správce stahování umožňuje stahování přerušit.

ti, takže se tvůrci Firefoxu rozhodli zpřístupnit obě možnosti. Pokud chcete, můžete zvětšovat jen text, ale také celé weby včetně jejich designu a obrázků. Třeba úzké stránky optimalizované pro nižší rozlišení nemusejí na velkých monitorech vypadat jako úzké nudle.

Pokud naopak máte menší monitor nebo jeho prostor chcete využít vskutku maximálně, určitě oceníte nový režim zobrazení přes celou obrazovku. V tomto případě se nezobrazuje

žádný ovládací prvek prohlížeče a celá plocha obrazovky patří prohlíženému webu. Potřebujete-li menu, stačí myši zajet k hornímu okraji obrazovky, a nabídka se zobrazí.

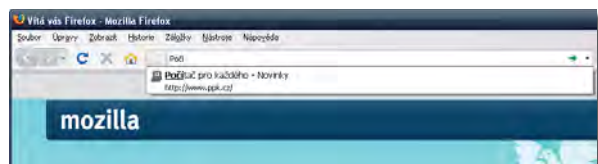
Správce stahování ve Firefoxu 3.0 disponuje i funkcí pro přerušení a pozdější opětovné stahování souborů, což určitě dobře znají třeba uživatelé Opery.

VYŠŠÍ BEZPEČNOST A OCHRANA PŘED VIRY

Správce stahování umí také předat stažený soubor ke kontrole antivirovému programu, aniž musí být spuštěn rezidentní antivirový štít. To je jedna z novinek v oblasti bezpečnosti.

Už od dvojkové verze má Firefox ochranu před podvodnými stránkami (phishingem), na kterou nová, třetí verze navazuje také filtrací webů, které jsou známé jako původci virů a jiných záškodnických programů. Pokud se na takovou stránku dostanete, Firefox okamžitě zastaví činnost a zobrazí patřičné varování s dotazem, zdali daný web skutečně chcete navštívit.

Na seznamu novinek je také podpora pro certifikáty EV, což znamená vyšší bezpečnost například při využívání některých on-line platebních služeb, jako je třeba PayPal.

FIREFOX 3.0 – KROK SPRÁVNÝM SMĚREM

Celkově lze novou verzi Firefoxu pochválit, protože užitečných novinek je v něm opravdu hodně. K již zmíněnému můžeme přidat třeba ještě snadné hledání zajímavých rozšíření vylepšujících funkce Firefoxu a také uživatelsky přívětivou správu zásuvných modulů. Novinky jsou navíc uživateli servírovány tak, že Firefox zůstává stále jednoduše ovládaným programem s přehledným rozhraním. Navíc se hodně zapracovalo na odbourání jeho občasné těžkopádnosti.

Našla by se však i negativa. Například stále ještě nejsou k dispozici kompatibilní verze populárních rozšíření. To se časem vyřeší, ale trvalé je to, že Firefox 3.0 již nepodporuje Windows 98/Me. I přes tyto drobné nedostatky udělujeme tomuto prohlížeči ocenění Tip PPK 14/2008.

OPERA 9.5: INTERNET RYCHLOSTÍ BLESKU

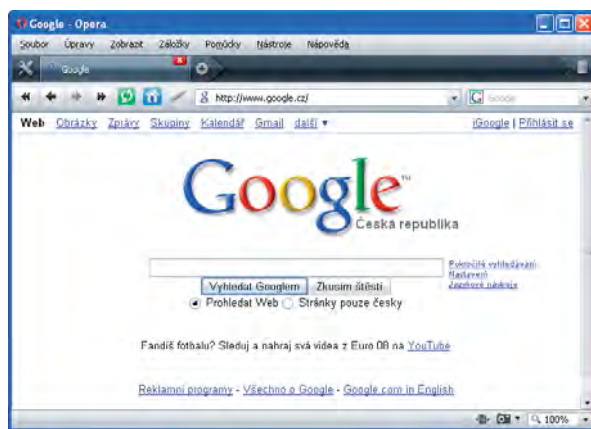
Opera sice stále patří jen k okrajovým prohlížečům, ale své příznivce si určitě najde – její tvůrci se snaží, aby jich bylo stále více, takže v nové verzi 9.5 opět představili řadu novinek, které dříve či později začnou tvůrci ostatních prohlížečů kopírovat.

Jednou takovou funkcí je Opera Link, která se hodí uživatelům používajícím více počítačů. Díky této funkci můžete oblíbené položky a některá další data z Opery, kterou používáte doma, synchronizovat také s Operou, kterou používáte třeba v práci nebo na jiném počítači. Dokonce je podporována i synchronizace s Operou Mini, určenou pro mobilní telefony.

Další velmi zajímavou funkcí je Quick Find pro prohledávání dříve navštívených stránek. Firefox umí v historii navštívených stránek hledat také, ale jen podle jejich jména či adresy. Opera je schopná zpětně prohledávat i jejich obsah. Již nikdy tak nebudete muset marně přemýšlet

▼ **Vzhled Opery je sice moderní, ale v klasických Windows XP působí jako pěst na oko.**

OPERA 9.5

Výrobce: Opera Software ASA.
Česká lokalizace: ano.
Požadavky: Windows 95 a vyšší.
Web: <http://www.opera.com>.

o tom, kde jste četli nějakou zajímavou informaci.

Praktickou novinkou je obnovení nejen panelů zavřených omylem, ale i celých oken. Pokud jste doposud měli otevřena dvě okna a jedno jste zavřeli, už nikdy jste jej neobnovili. To už nyní neplatí.

Opera 9.5 přináší také některé totožné novinky jako Firefox 3.0. Jde třeba o inteligentní adresní řádek či o ochranu proti webům šířícím počítačovou infekci. Vývojáři Opery se rozhodli přiblížit Firefoxu také jednodušším designem, a to prostřednictvím jednoduššího skinu optimalizovaného pro Windows Vista. Je to sice posun vpřed, ale na druhé straně k jednoduchosti Firefoxu má Opera stále daleko a ve Windows XP působí jako pěst na oko.

I přesto můžeme novou Operu více méně pochválit – zvláště musíme ocenit rychlejší zpracování některých náročnějších webových stránek. Rychlejší je i sama Opera, hlavně e-mailové klienty a RSS čtečka.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

- Jak používat pole pro zadání adres příjemců.
- K čemu je dobré pole **Od**.

Různá pole pro zápis adresy v e-mailové zprávě

Zamysleli jste se někdy nad tím, proč je v okně pro tvorbu nové e-mailové zprávy možné zobrazit tolik polí?

K ČEMU MI PŘEČTENÍ ČLÁNKU BUDE?

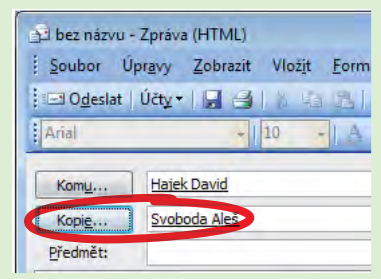
V článku se mimo jiné dozvíte, jak zařídit, aby jednotliví příjemci stejné e-mailové zprávy o sobě navzájem nevěděli. Můžete tím ochránit jejich soukromí, pokud se vzájemně neznají.

Přistupujete-li prostřednictvím MS Outlooku k více poštovním schránkám (k soukromé i k firemní), možná oceníte postup umožňující, aby se nová e-mailová zpráva odeslala z požadované schránky.

2 Proč a kdy používat pole **Kopie**?

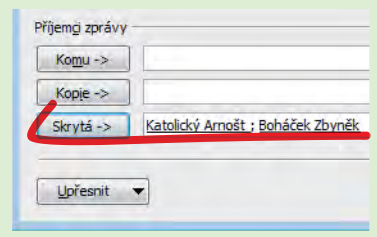
Zadáním adresy do pole **Kopie** určujete, že danou zprávu pošlete v kopii ještě jinému uživateli (jiným uživatelům). Pokud byste hledali porovnání s běžně psaným dopisem, pak toto políčko odpovídá způsobu, kdy se kopie dopisu zasílá *na vědomí*. Přitom je třeba vědět, že takto zapsané adresy vidí všichni ostatní příjemci.

Do pole **Kopie** samozřejmě můžete zadat i více adres oddělených středníkem. Pro rychlé doplnění adres z kontaktů stačí kliknout na tlačítko **Kopie**.

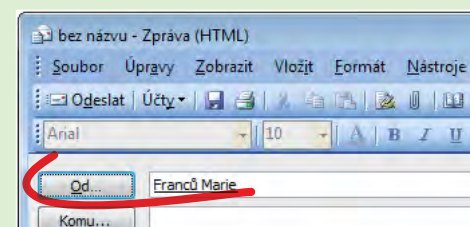
3 Kdy použít pole **Skrytá**?

Pole **Skrytá** využijete, když nechcete, aby příjemci zprávy byli o sobě navzájem informováni. Jména příjemců uvedená v poli **Skrytá** se ostatním příjemcům nezobrazí.

5 Jak je to s polem **Od**?

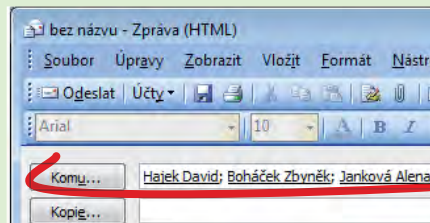
Jestliže máte ve svém uživatelském profilu nastaveno více e-mailových účtů (firemních či soukromých), pak určité využijete pole **Od**. Když toto pole nepoužíváte nebo do něj nic nenastavíte, zpráva se odešle pomocí e-mailového účtu nastaveného jako výchozí. Pokud chcete použít jiný e-mailový účet, zobrazte pole **Od** (opět pomocí nabídky **Zobrazit**) a doplňte daný účet pro odeslání.

1 Jak se pracuje s polem **Komu**?

Do pole **Komu** se zadává e-mailová adresa toho, komu zprávu posíláte. Běžné však je, že zprávu posíláte více lidem. Pak jednotlivé adresy musíte při standardním nastavení oddělit středníkem. Pro rychlé vložení adresy (adres) stačí kliknout na tlačítko **Komu** a potřebné kontakty si vybrat z adresáře.

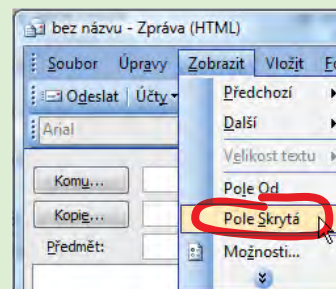
Důležité je však vědět, že pokud píšete více lidem či firmám, pak při tomto způsobu zápisu budou o sobě příjemci vědět. Proto není vhodné takovým způsobem posílat e-mailové zprávy, jejichž prostřednictvím byste mohli prozradit určité kontakty.

4 Jak zobrazit pole **Skrytá**?

Pole **Skrytá** není standardně zobrazeno, ale můžete ho přidat kliknutím na položku **Pole Skrytá** (v nabídce **Zobrazit**).

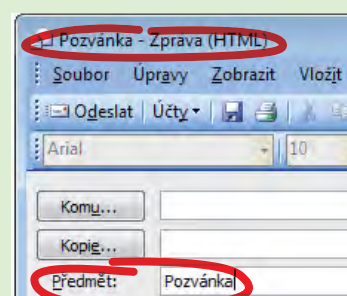
Pole **Skrytá** se zobrazí také přímo po kliknutí na tlačítko **Komu**, když vyberete nějakou adresu do pole **Skrytá** a poté kliknete na tlačítko **OK**.

6 Je pole **Předmět** důležité?

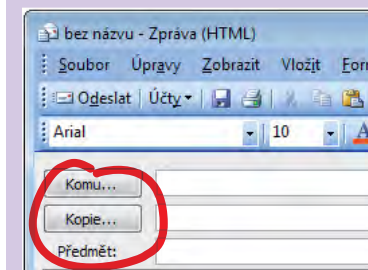
Často se stává, že mnozí uživatelé před odesláním zprávy nevyplní pole **Předmět**. Nejedná se o chybu, protože pro odeslání to není důležité (důležitá je adresa příjemce), ale vyplnění pole **Předmět** se chápá jako slušnost. Zadáte-li předmět zprávy (například Pozdrav, Objednávka, Žádost, Pozvánka apod.), příjemci se tento předmět zobrazí v seznamu doručené pošty, ještě než zprávu otevře.

■ Marie Franců

STANDARDNĚ ZOBRAZENÁ POLE

V okně nové e-mailové zprávy nabízí MS Outlook políčka **Komu**, **Kopie** a **Předmět**, ale prostřednictvím nabídky **Zobrazit** lze aktivovat i pole další.

ODDĚLENÍ VÍCE ADRES V JEDNOM POLI

Pro oddělení více adres v jednom poli se standardně používá středník. MS Outlook dovoluje přidat jako druhý oddělovač čárku. Chcete-li tak učinit, vyberte z nabídky **Nástroje** příkaz **Možnosti**. V okně **Možnosti** klikněte na tlačítko **Možnosti e-mailu**, dále na tlačítko **Upřesnit možnosti e-mailu** a v dolní části okna zaškrtněte položku **Čárka jako oddělovač v adrese**.

Není váš počítač nakažený?

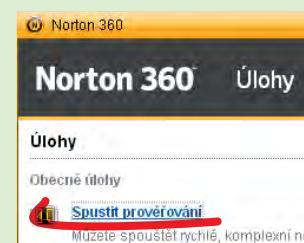
O bezpečnostním softwaru Norton 360 jsme psali v PPK 12/2008. V tomto článku vám poradíme, jak zkontrolovat, zda na vašem disku nebo v jednom konkrétním souboru nejsou skryté viry.

CO ZAHHRUJE PROVĚŘOVÁNÍ

Prověřování zahrnuje kontrolu toho, zda se v počítači nenalézají viry a jiný škodlivý kód, a dále je jeho součástí nastavení prohlížečů webových stránek, kontrola pevného disku a zálohování. Před prvním spuštěním zálohování je třeba zálohování nastavit. Pokud tak neučiníte sami, N360 vás ještě předtím, než začnete poprvé zálohovat, sám provede nastavením.

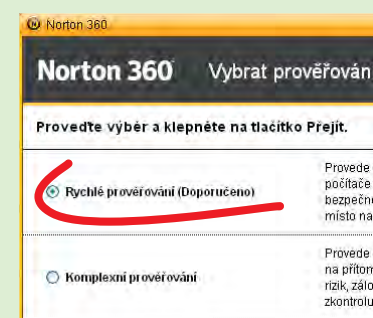
3 Kontrola počítače – jak spustit prověřování

V okně N360 klikněte na příkaz **Úlohy**. V následujícím okně vyhledejte příkaz **Spustit prověřování** a klikněte na něj.

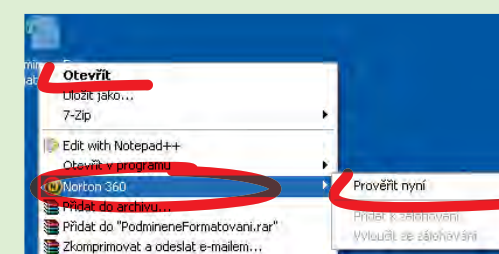
4 Rychlé prověřování

Chcete-li prověřit jen důležité části disku, ujistěte se, že v okně **Vybrat prověřování** je označena položka **Rychlé prověřování (Doporučeno)**. Poté klikněte na tlačítko **Přejít** v dolní části okna, a prověřování je zahájeno. Kliknutím na tlačítko **Storno** kontrolu předčasně ukončíte, kliknutím na tlačítko **Pozastavit** ji přerušíte. Kontrola bude pokračovat po kliknutí na tlačítko **Pokračovat**.

1 Rychlé prověřování souboru

Norton 360 (dále jen N360) má svůj řádek v místní nabídce, kterou vyvoláte pravým tlačítkem myši. Potřebujete-li v počítači prověřit nějaký soubor, stačí na něj kliknout pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vybrat postupně příkazy **Norton 360** a **Prověřit nyní**. N360 daný soubor prověří a zobrazí výsledek kontroly.

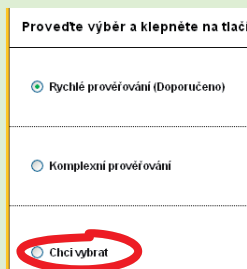

CO JE TO DEFRAGMENTACE DISKU

Soubory jsou na disku uloženy v malých částech. Pro rychlejší čtení je výhodné, když jednotlivé části jsou na disku uloženy za sebou. To ale nelze splnit vždy; je-li disk zaplněn, musí počítač zapisovat na ta místa disku, na kterých je právě volné místo. Defragmentace spočívá v přeskládání dat na disku tak, aby jednotlivé části stejného souboru byly na disku uloženy za sebou.

5 Vlastní výběr kontroly

Chcete-li nastavit kontrolu podle vlastního výběru, klikněte v okně **Vybrat prověřování** na položku **Chci vybrat** a potom na tlačítko **Přejít**.

6 Kontrola, zda počítač neobsahuje škodlivý kód (virus)

N360 nabídne okno se seznamem položek, které mohou být zahrnuty do kontroly. Chcete-li pouze zkontrolovat počítač, zda neobsahuje škodlivý kód, ponechte označenou položku **Prověřování na přítomnost virů a spyware**. Máte-li čas na provedení podrobnější kontroly, označte spolu s touto položkou také položky **Kontrola nastavení prohlížeče** a **Kontrola síťových adres**.

NORTON 360

Výrobce: Symantec
Orientační cena: 1 654 Kč (vč. DPH).
Jazyk: čeština.
www.symantec.cz

- Jak zkontrolovat vybraný soubor, zda neobsahuje viry.
- Jak zkontrolovat důležité části disku.
- Jak nastavit vlastní kontrolu.
- Jak stáhnout nejnovější aktualizace.

2 Zjištění aktualizací

Před kontrolou počítače je vhodné prověřit, zda jsou staženy nejnovější aktualizace N360.

V okně N360 klikněte na příkaz **Úlohy** a ve stejnojmenném okně na příkaz **Zjistit aktualizace**. Spustí se průvodce, který zkontroluje stav aktualizací a podle potřeby stáhne do počítače nová data. Tato operace může trvat delší dobu. Chcete-li tuto operaci přerušit, klikněte na tlačítko **Storno** v pravé dolní části okna.

Ponecháte-li v nastavení vlastní kontroly (krok 6) zaškrtnutou položku **LiveUpdate**, proběhne stažení automaticky.

7 Vyladění výkonu počítače

S vyladěním výkonu souvisí i odstranění nepotřebných souborů, které vytvořil svou činností prohlížeč WWW stránek nebo MS Windows, dále sem patří defragmentace disku a vyčištění registrů.

Proveďte kroky 3 a 5 a poté v okně se seznamem položek vybraných k prověřování ponechte zaškrtnuté položky **Dočasné soubory aplikace Internet Explorer**, **Dočasné soubory systému Windows** a **Optimalizace disku**. Máte-li podezření, že je poškozen registr, zaškrtněte také položku **Vyčištění registru**. Po označení potřebných položek klikněte na tlačítko **Přejít** v dolní části okna. Pozor: Používáte-li alternativní prohlížeč (Opera, Mozilla apod.), můžete přijít o historii navštívených stránek. ■ mzi

MÁLO MÍST NA DISKU?

Potřebujete-li na pevném disku uvolnit místo, postupujte podle popisu v kroku 7 a ponechte označené pouze položky **Dočasné soubory aplikace Internet Explorer** a **Dočasné soubory systému Windows**.

SPOUŠTÍTE KONTROLU NA NOC?

Spouštíte-li prověřování před odchodem ze zaměstnání nebo z domova, můžete zaškrtnout položku **Vypnout počítač po dokončení** v okně, které zobrazuje průběh prověřování. Tím dáte pokyn k tomu, aby se počítač vypnul, když je prověřování dokončeno.

Jak zrychlit Windows Vista?

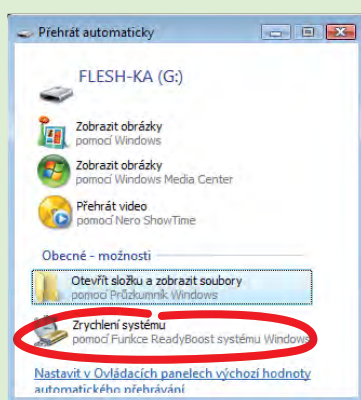

Po vsunutí USB flash disku do počítače s Windows Vista se v úvodní nabídce zobrazí nová položka Zrychlení systému, kterou z operačního systému Windows XP neznáte.

1 Vložte USB flash disk do počítače

Nyní se podívejte, co tato nová položka (funkce operačního systému) nabízí. Za určitých podmínek vám totiž může pomoci se zrychlením počítače.

Po vložení USB flash disku do počítače se zobrazí nabídka a z ní si můžete vybrat, co s právě vsunutým diskem chcete dělat. Můžete si prohlédnout obrázky, přehrát video, otevřít složku nebo pomocí funkce ReadyBoost zrychlit systém.

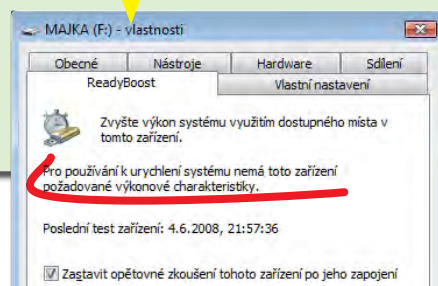
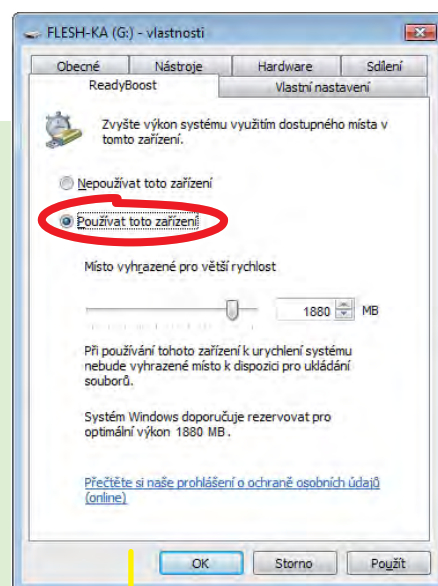

2 Co je ReadyBoost?

Klikněte na položku **Zrychlení systému**, a zobrazí se dialogové okno, ve kterém se můžete rozhodnout pro zrychlení systému prostřednictvím USB flash disku.

Proč právě pro zrychlení? Na některé novější USB flash disky je totiž rychlejší přístup než na pevný disk počítače. Proto existuje možnost pomocí funkce ReadyBoost vytvořit na flash disku virtuální paměť, do které bude počítač odkládat data, když operační paměť bude již plná.

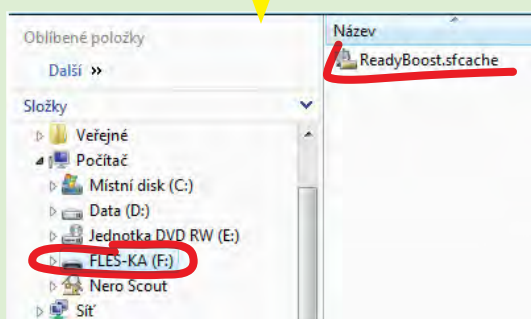
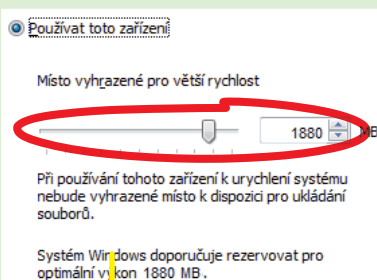
Máte-li starší USB flash disk, anebo USB flash disk je pomalejší než váš pevný disk, pak systém Windows Vista nabídku vůbec nepovolí, nebo navrhně, abyste disk pro zrychlení systému nepoužívali.

3 Jak nastavit velikost místa vyhrazeného pro ReadyBoost?

Pokud označíte volbu **Používat toto zařízení**, pak můžete nastavit, jak velká část USB flash disku se má pro zrychlení rezervovat. Po potvrzení se na disku vytvoří soubor, který zajistí, aby systém mohl na disk odkládat potřebná data.

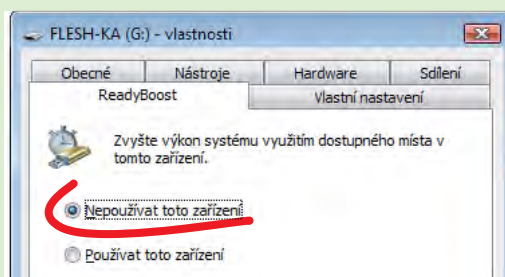
Systém takto nastavený USB flash disk příště rozpozná a nastaví jej tak, aby se práce s počítačem zrychlila. Také byste měli vědět, že když USB flash disk při práci s počítačem omylem vyjmete, odložená data jsou ještě zálohována na pevném disku.

4 Jak ReadyBoost na daném disku vypnout?

Potřebujete-li celý USB flash disk opět používat pro běžný přenos dat, stačí, když na něj kliknete pravým tlačítkem myši a vyberete příkaz **Vlastnosti**.

Po zobrazení dialogového okna **Vlastnosti** označte na kartě **ReadyBoost** volbu **Nepoužívat toto zařízení**. Klikněte buď na tlačítko **Použít**, nebo přímo na tlačítko **OK**, a rezervovaná paměť se zase uvolní a vy budete moci s flash diskem pracovat opět běžným způsobem.

INFO

Pokud Windows vyčerpají dostupnou operační paměť, budou odkládat data na pevný disk. Bude-li k dispozici rychlá paměť USB flash, Windows jí dají přednost před pevným diskem.

5 Několik tipů na závěr

Pokud se rozhodujete, zda USB flash disk pro zrychlení použít, pak vězte, že rychlost pro čtení náhodně vybraných bloků by měla být minimálně 2,5 MB/s a pro zápis 1,75 MB/s. Minimální velikost využitelné paměti je 512 MB, maximální velikost je 4 GB (je to omezeno formátováním disku na FAT32). Poměr paměti USB flash a paměti operační se většinou udává 1 : 1, ale může být až 2,5 : 1. Větší množství operační systém nedokáže zpracovat. (Na USB flash disku se ale často používá i menší paměť.) Základní podmínkou je samozřejmě port USB 2.0 a jen připomínáme, že funkce ReadyBoost je určena pouze pro jedno zařízení. ■ Marie Franců

Nejeden monitor je oblepen populárními žlutými papírkami s informacemi, které jsou sice důležité, ale zároveň jsou potřeba jen zřídka, a tudíž není možné si je pamatovat. Žlutý papírek však může spadnout a ztratit se. Navíc oblepený monitor vypadá velmi nevzhledně. Zajímavou alternativou je nenáročný program PicoStick.

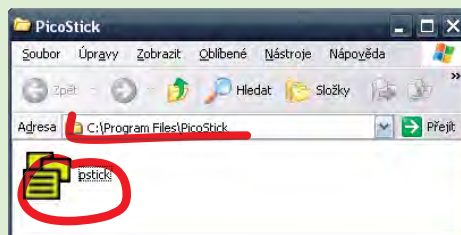
Poznámky vždy po ruce

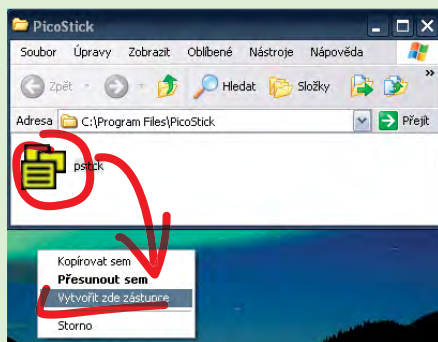
snadné

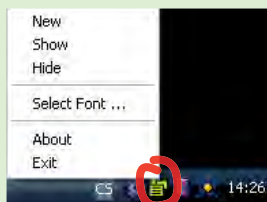
1 Program PicoStick se neinstaluje ani nerozbaluje. Spustitelný soubor **pstick.exe**, který získáte z webových stránek nebo z našeho CD, je přímo programem. Soubor **pstick.exe** nejprve zkopírujete na disk, například do speciálního adresáře (ten musíte vytvořit) ve složce **C:\Program files**, a na soubor dvojitě kliknete. Poté se spustí aplikace PicoStick.

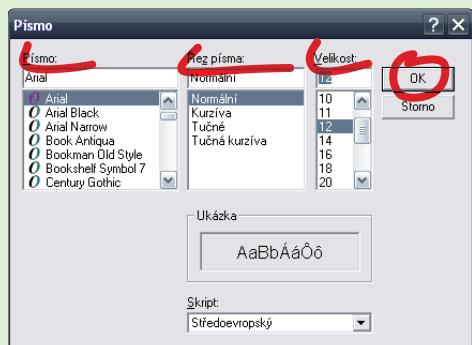
2 Zástupce programu PicoStick vytvoříte nejnázem tak, že kliknete na soubor **pstick.exe** pravým tlačítkem myši, podržíte jej stisknuté a přesunete kurzor nad pracovní plochu. Z otevřené nabídky pak vyberte příkaz **Vytvořit zde zástupce**. (Vytvořeného zástupce přejmenujete tak, že jej kliknutím označíte a stisknete klávesu **F2**. Po ukončení editace názvu stisknete klávesu **Enter**.)

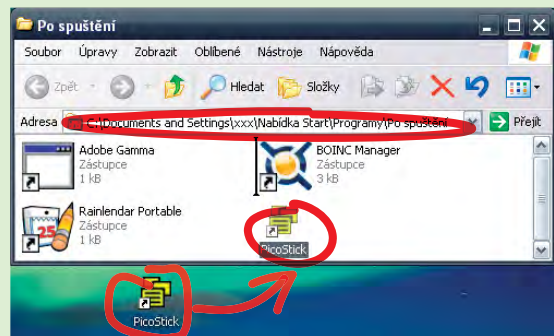
4 Spuštěný program je reprezentován pouze ikonou v oznamovací oblasti systému (pravý dolní roh vedle hodin) – žádné okno se neotevře. Po kliknutí na tuto ikonu pravým tlačítkem myši se zobrazí nabídka. Příkaz **Exit** slouží k ukončení programu PicoStick, příkaz **Show** zobrazí všechny uložené poznámky, příkaz **Hide** je zase skryje. Zobrazení a skrytí všech poznámek (jednotlivé poznámky skrývat nelze) můžete provést i tak, že na tuto ikonu dvojitě kliknete levým tlačítkem myši.

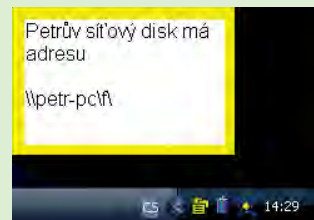
5 Než začnete program PicoStick používat, je potřeba nastavit velikost textu poznámek (standardní velikost je příliš malá). Z menu popisovaného v bodě 4 vyberte možnost **Select font...** Otevře se standardní systémové okno pro nastavení písma. Zde vyberte typ písma (nabídka **Písmo**) a jeho řez a velikost. Volbu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

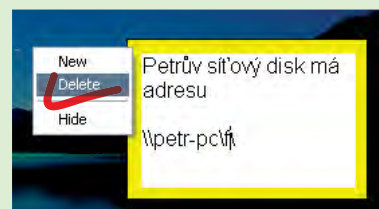
3 Aby měl program nějaký smysl, měl by se spouštět se startem operačního systému. Toho docílíte tak, že zástupce programu (viz bod 2) nakopírujete do složky **C:\Documents and Settings\jméno uživatele\Nabídka Start\Programy\Po spuštění**.

6 Novou poznámku přidejte pomocí příkazu **New**, vybraného z menu popisovaného v bodě 4. Ihned poté se objeví žlutý „papírek“ – po kliknutí do jeho vnitřní bílé plochy můžete začít psát poznámku. Napsaný text nemusíte nijak potvrzovat, stačí kliknout mimo „papírek“ nebo poznámku skrytí příkazem **Hide** (viz bod 4 nebo bod 7). Poznámku můžete kdykoliv později upravit, a to opět pouhým kliknutím do její bílé plochy s textem.

7 Uloženou poznámku smažete tak, že kliknete pravým tlačítkem myši na její žlutý okraj a z místní nabídky vyberete příkaz **Delete**. Všimněte si, že v tomto menu je také příkaz **New** pro vložení nové poznámky a příkaz **Hide** pro skrytí všech poznámek. Pokud na žlutý okraj poznámky kliknete levým tlačítkem myši a tlačítko podržíte stisknuté, můžete ji přesouvat po pracovní ploše. ■ aha

Ceny jsou zjištěny v internetových obchodech (e-shopech).

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100.

Rádce nakupujícího

DVD rekordéry

Při pořizování videotechniky do obývacího pokoje jsou kromě stolních DVD přehrávačů k dispozici také přehrávače disků Blu-ray. Pokud však kromě přehrávání filmů požadujete také možnost nahrávání, pak budete volit mezi DVD rekordéry, které jsou přibližně stejně drahé jako přehrávače Blu-ray. V přehledu představujeme takové DVD rekordéry, jejichž ceny začínají již na 6 000 korunách. Všechny uvedené přístroje si kromě přehrávání filmů na DVD nosičích poradí i s formátem DivX, dokážou na TV obrazovce zobrazovat fotografie či přehrávat zvukové soubory ve formátu MP3. Při nahrávání pak oceníte, že uvnitř těchto rekordérů jsou zabudovány pevné disky s kapacitou 160 GB nebo 250 GB.

tu MP3. Při nahrávání pak oceníte, že uvnitř těchto rekordérů jsou zabudovány pevné disky s kapacitou 160 GB nebo 250 GB.

	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Kvalita obrazu	Výbava	Ergonomie	Kvalita zvuku	Kapacita pevného disku	Podporované formáty	Příkon ve spánkovém režimu
LG RH-388H	9 200 Kč	89	95	82	91	79	250 GB	MP3, JPG, DivX	2,5 W
Samsung DVD-HR750	6 500 Kč	83	93	70	83	96	160 GB	MP3, JPG, DivX	1,6 W
LG RH-278H	6 000 Kč	83	84	77	96	96	250 GB	MP3, JPG, DivX	0,1 W
Sony RDR-HX750	8 000 Kč	80	82	81	81	99	160 GB	MP3, JPG, DivX	1,9 W
Samsung DVD-HR755	7 100 Kč	78	76	82	80	96	250 GB	MP3, JPG, DivX	2,9 W

Přehrávače MP3 a PMP

Malé přenosné přehrávače nejsou určeny pouze pro přehrávání hudby, ale díky barevným displejům a slušné paměťové kapacitě jsou vhodné i pro přehrávání videa na cestách či pro prohlížení fotografií. Pro označení těchto

přístrojů se vžil termín Portable multimedia player (zkratka je PMP), což znamená přenosný multimediální přehrávač. Ceny modelů se 4 GB paměti začínají na částce kolem 2 500 Kč.

	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Kvalita signálu	Mobilita	Výbava	Hmotnost	Rozměry	Velikost paměti	Doba přehrávání
Cowon iAudio 7 (4 GB)	3 200 Kč	88	86	95	70	52 g	76 × 35 × 19 mm	4 GB	46:40 h
Apple iPod nano 3G (4 GB)	3 700 Kč	83	91	93	63	50 g	52 × 70 × 7 mm	4 GB	25:50 h
Creative Labs Zen (8 GB)	3 200 Kč	82	91	82	78	62 g	83 × 55 × 11 mm	8 GB	25:20 h
Creative Labs Zen (4 GB)	2 500 Kč	81	91	82	74	62 g	83 × 55 × 11 mm	4 GB	25:20 h
TrekStor i.Beat organix	3 400 Kč	78	100	84	54	44 g	75 × 32 × 12 mm	2 GB	23:40 h

Grafické karty

Pokud na svém stolním počítači hraje moderní hry, pak je nutné, aby vaše PC bylo vybaveno výkonnou grafickou kartou. Do našeho přehledu jsme zařadili šest výkonných grafických karet, které se na základní desce instalují do

slotu PCI Express 16x. Velmi dobrou grafickou kartu dnes pořídíte i za cenu kolem 5 000 Kč; pokud jsou vaše nároky skutečně vysoké, nabízejí se špičkové karty s cenami nad 10 000 Kč.

	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Výkon – 3D hry	Výbava	Hlučnost	Grafický čip	Velikost paměti	Frekvence čipu	Frekvence paměti
Asus EN9800GX2	11 000 Kč	89	98	77	75	GeForce 9800 GX2	1 024 MB	600 MHz	1 000 MHz
EVGA e-GeForce 9800 GX2 SSC 1GB	12 500 Kč	89	100	75	74	GeForce 9800 GX2	1 024 MB	675 MHz	1 050 MHz
Asus EAH3870 X2 1GB	7 700 Kč	88	92	96	74	Radeon HD3870 X2	1 024 MB	825 MHz	900 MHz
MSI NX8800GTX-T2D768E	7 700 Kč	82	77	90	80	GeForce 8800 GTX	768 MB	575 MHz	900 MHz
EVGA e-GeForce 9800 GTX SSC	7 700 Kč	80	80	77	79	GeForce 9800 GTX	512 MB	770 MHz	1 150 MHz
MSI NX8800GTS-T2D512E-OC	5 000 Kč	78	77	73	79	GeForce 8800 GTS	512 MB	680 MHz	970 MHz

Zábava na dlani

Ceny pro 14 výherců věnuje společnost Creative. Ve hře jsou přehrávač Creative ZEN s kapacitou 8 GB, pět přehrávačů ZEN Stone (1 GB), sluchátka, reproduktory a nabíječky do auta.

CREATIVE ZEN

Tento digitální přehrávač hudby, filmů a fotografií je veliký jako kreditní karta (55 × 83 × 12 mm), má vestavěno FM rádio a 2,5" LCD displej a pro-

dává se s různými kapacitami paměti. Je také vybaven slotem pro paměťovou SD kartu, takže jeho paměť můžete rozšířit podle potřeby.

CREATIVE ZEN STONE

Miniaturní hudební přehrávač ZEN Stone má vestavěný reproduktor, takže si můžete vybrat, zda budete skladby sdílet pomocí reproduktoru s ostatními, nebo budete poslouchat sami přes sluchátka. Model ZEN Stone Plus je navíc vybaven FM rádiem a displejem.

Ve kterých barvách se dodává ZEN Stone s vestavěným reproduktorem?

- a) v modré, zelené, žluté, růžové,
- b) v modré, černé, růžové a v barvě šampaňského,
- c) v černé, zlaté, stříbrné, růžové.

Odpověď najdete na <http://cz.europe.creative.com/>.

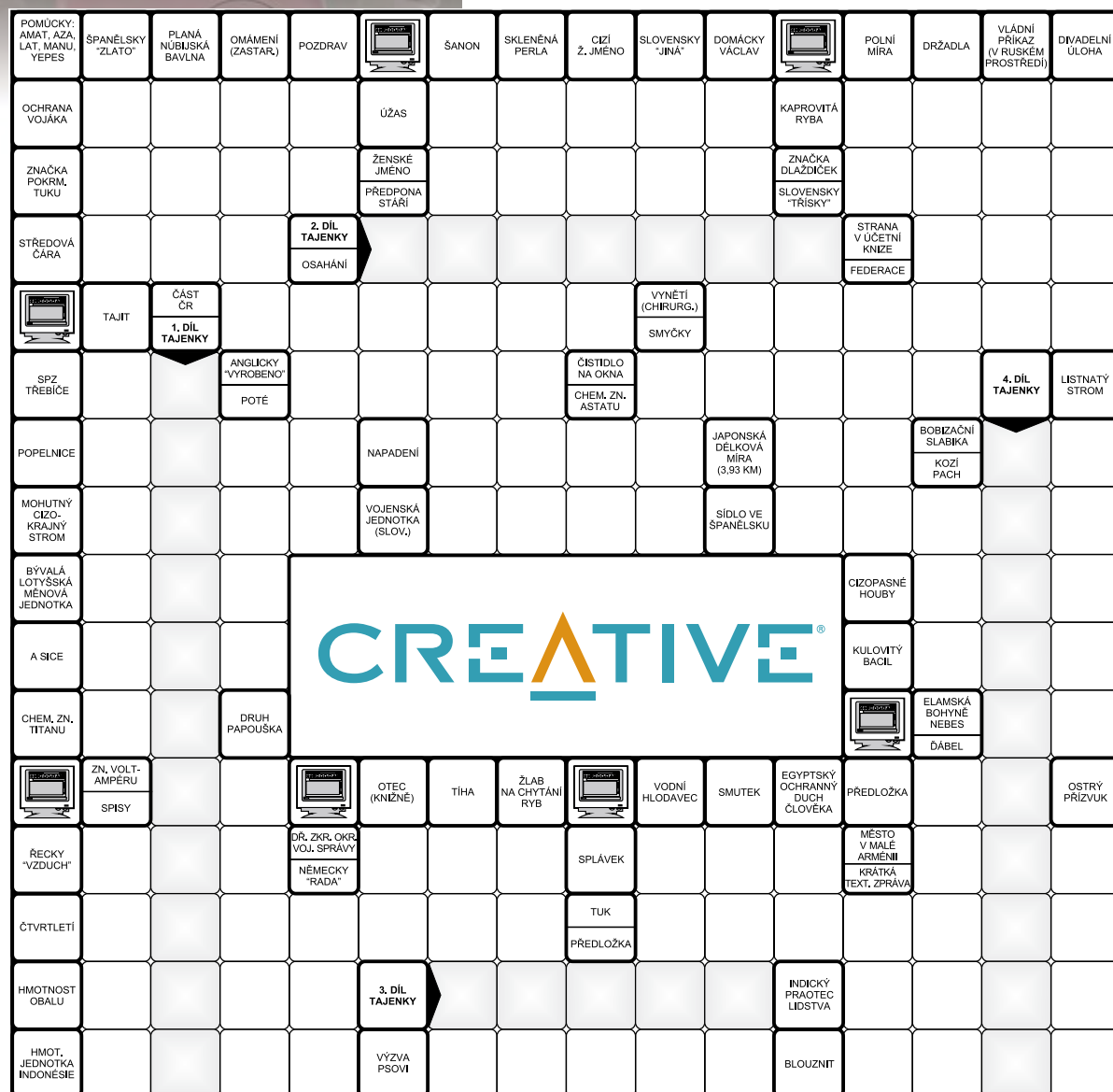
Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 4. srpna 2008** na korespondenčním lístku označeném heslem **Creative** na adresu Burda Communications, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu krizovka14@ppk.cz. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!

Můžete také zaslat na tel. číslo **903 3303** SMS v následujícím tvaru: **SOUTEZ PPK14 X TAJENKA Jmeno Prijmeni Ulice Mesto PSC**. Místo X uveďte písmeno správné odpovědi (a, b nebo c) a místo slova **TAJENKA** napište tajenku křížovky. SMS může obsahovat max. 160 znaků, a to bez diakritiky. Cena SMS je 3 Kč včetně DPH.

Službu SMS technicky zabezpečuje společnost Airtory, a. s.

Jména výherců uveřejníme v PPK č. 17/2008.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zaslání nabídky obchodu nebo služeb.

Tajenka křížovky z PPK 11/2008 zní: Produkty AVG obsahují unikátní ochranu webového provozu LinkScanner.

Správná odpověď na soutěžní otázku: Program AVG Internet Security 8.0 je uživatelským k dispozici v patnácti jazycích (odpověď c).

Dvouletou licenci na program AVG Internet Security 8.0 od společnosti AVG Technologies CZ dostanou títo výherci:
A. Stránská z Mostu, J. Sychra z Rychnova nad Kněžnou, D. Sedlák z Jičína, P. Houzar z Batelova, M. Plachý z Prostějova, E. Melich z Nezamyslic, R. Benek z Bohuslavice, P. Haertl z Prahy, J. Zich z Dvora Králové nad Labem a V. Ptáček z Neratovic. Blahopřejeme!

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad S PPK na internet. Tento pořad můžete sledovat na kanálu UPC Express v síti kabelové televize UPC.

Pořad je vysílán každý den čtyřikrát, a to v 7.15, 9.45, 15.45 a 23.15 hodin.

redakce@ppk.cz

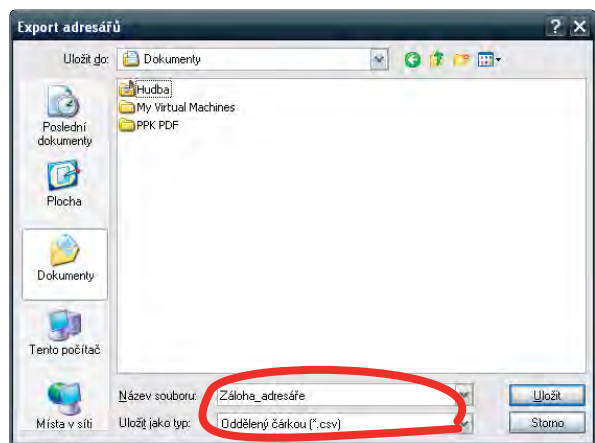

Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

Používám e-mailový klient Thunderbird v práci i doma. Jak mohu přenést adresář z pracovní instalace do instalace na domácím počítači?

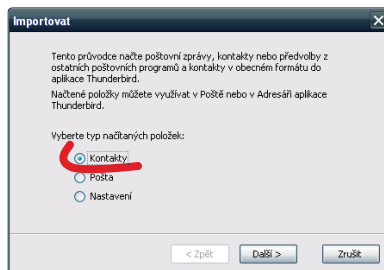
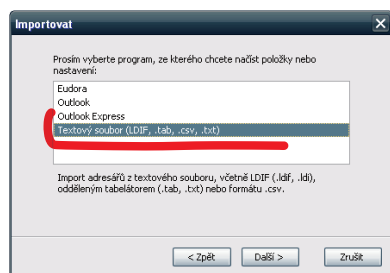
Adresář můžete z jedné instalace Thunderbirdu přenést do jiné pomocí funkce Export/Import: Spustíte program Thunderbird, kliknete na tlačítko **Adresář** a v otevřeném okně vyberete příkaz **Nástroje/Exportovat**. Otevře se klasické dialogové okno pro uložení souboru (**obr. 1**) a v něm vyberete umístění souboru se zálo-

▼ Obr. 1

► Obr. 4

▼ Obr. 2

▲ Obr. 3

hou, zadejte jeho **název**, vyberete jeho typ (menu **Uložit jako typ** – doporučuji volbu **Oddělený čárkou (*.csv)**) a kliknete na tlačítko **Uložit**.

V cílové instalaci Thunderbirdu opět otevřete **adresář** a zvolte analogický příkaz **Nástroje/Importovat**. V nabídnutém průvodci zvolte možnost **Kontakty** (**obr. 2**), dále možnost **é** (**obr. 3**) a nakonec načtete vytvořený soubor s adresářem.

Chtěla bych se zeptat, jestli existuje nějaký program pro převod z formátů DOC, PDF, TXT a podobně do formátu JAR.

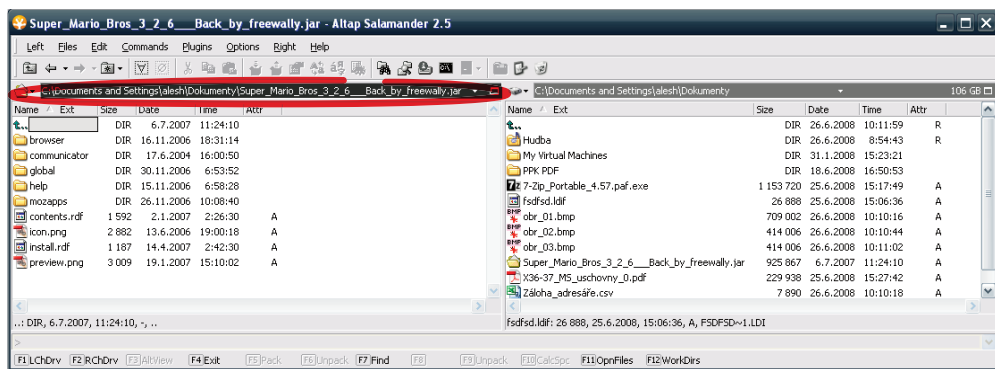
Přípona .jar nepatří žádnému speciálnímu formátu. JAR je (zjedno-

dušeně řečeno) jen varianta archivu ZIP – pokud tedy potřebujete otevřít JAR soubor, stačí jeho příponu zaměnit za ZIP, a můžete s ním pracovat jako se známým typem archivu. (Specializované archivační programy změnu přípony ani nevyžadují – viz **obr. 4**.)

Pokud však chcete vytvářet něco ve formátu JAR, nabízí se otázka, k čemu něco takového potřebujete. Samozřejmě je možnost vytvořit ZIP archiv a změnit jeho příponu na .jar, nicméně s příponou .jar se obvykle distribují specializované balíčky rozšiřující možnosti programů (například alternativní vzhledy pro populární prohlížeč Firefox). Takové balíčky však musí mít určitou podobu, která záleží také právě na tom, k čemu jsou určeny.

STARŠÍ VYDÁNÍ PPK

Starší čísla časopisu **Počítače pro každého** je možné do vyprodání zásob objednávat na dobírku, a to na e-mailové adrese dobirky@ppk.cz.

inzerce

Chci se připojit k internetu. Jeden poskytovatel mi nabízí rychlost 512 kb/s a druhý 8 Mb/s. Absolutně tomu nerozumím! Mohu požádat o radu, jak si mám vybrat jako běžný uživatel? A jestli by to šlo, můžete mi vysvětlit jednotky?

Rychlost udává, jak rychle se budou data z internetu stahovat / na internet nahrávat. Tato rychlost se udává v b/s, tedy v bitech (b) za sekundu (s). Jde o počet hodnot ano/ne, které se přenesou během jedné vteřiny. To je rozdíl oproti hodnotám udávaným například u kapacity paměti – tam se počítá s bajty (B), tedy se znaky. Přitom platí, že jeden bajt (znak) je osm bitů (hodnot ano/ne).

Všechny tyto hodnoty jsou velmi nízké, a tak se uvádějí v násobcích: Malé k znamená „kilo“ a násobí hodnotu 1 000×, velké M znamená „mega“ a násobí hodnotu 1 000 000×, velké G znamená „giga“ a násobí hodnotu 1 000 000 000×. Tedy 1 Gb = 1 000 Mb = 1 000 000 kb = 1 000 000 000 b a podobně 1 GB = 1 000 MB = 1 000 000 kB = 1 000 000 000 B. Ovšem pozor na zmíněný rozdíl 1 B = 8 b. Pokud chcete po internetu přenést například písničku o velikosti 3 MB, nebude to na lince o rychlosti 1 Mb/s trvat 3 sekundy, ale osmkrát déle (tedy 24 sekund). 3 MB jsou totiž 24 Mb, resp. 1 Mb/s je 125 kB/s (0,125 MB/s).

Ve vašem případě je na první pohled lepší druhá volba – 8 Mb/s je 8 000 kb/s, tedy rozhodně více než 512 kb/s. Je však otázka, jestli jde o rychlost zaručenou (pravděpodobně nikoliv), a pokud není zaručená, jde o to, jaká bude ve skutečnosti. Oproti udávané hodnotě mohou rychlosti klesnout klidně až 50× (záleží na smlouvě a solidnosti dodavatele), takže by lepší volbou mohla být klidně i přípojka na první pohled pomalejší. Dále také

věnujte pozornost tomu, jestli rychlost pro stahování dat a rychlost pro jejich nahrávání na internet jsou stejné. Nejsou neobvyklé ani přípojky, které mohou stahovat v rychlostech Mb/s, ale nahrávat maximálně v kb/s. Pro surfování a stahování to samozřejmě nevádí, ale pokud byste chtěla například nahrávat fotografie do internetového fotoalba, určitě by to nebyla šťastná koupě.

Protože využívám počítač jako multimediální centrum, propojil jsem ho s LCD televizorem Samsung přes rozhraní DVI. Dále mám ke konektoru D-Sub grafické karty připojen klasický CRT monitor Acer. V nastavení počítače jsem jako primární monitor určil CRT; LCD televizor je nastaven jako klon. Po zapnutí (restartování) počítače se však bootovací obrazovka zobrazuje na LCD televizoru. CRT monitor se nejprve zapne, pak se ihned přepne do stand-by režimu a zapne se až při uvítací okně systému. Na LCD televizoru probíhá start normálně, jako by to byl primární monitor. Při činnosti počítače už je vše, jak má být, tedy CRT monitor je primární, ale během startu toto nastavení nefunguje. Co s tím?

Pokud je mi dobře známo, tuto situaci snadno nevyřešíte. Problém je v tom, že určení, který monitor je primární a který sekundární, závisí na ovladačích grafické karty. Ovladače se přitom spouští až s operačním systémem, a dokud tedy není operační systém načten (tedy dokud se nezobrazí uvítací obrazovka), nemohou ovladače určit, který monitor je primární a který sekundární. Do té doby se vše řídí továrním nastavením grafické karty a je logické, že tato karta upřednostňuje lepší rozhraní DVI. Jestli a jak je možné toto nastavení změnit, to mi bohužel není známo – pokud to mož-

né je, předpokládám, že proces bude dosti složitý, a navíc závislý na výrobci a typu vaší grafické karty.

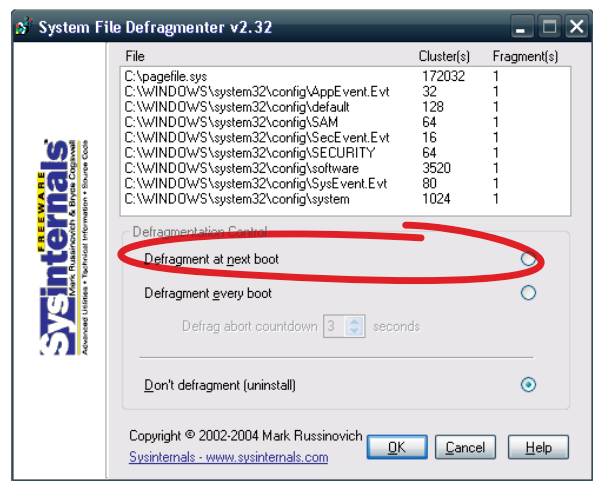
Při defragmentaci disku systém napíše, že některé soubory na tomto svazku nelze defragmentovat. Co s tím?

Nástroj *Defragmentace disku* není schopen defragmentovat ty soubory, které jsou systémem právě používány. To je sice logické, ale na druhé straně právě fragmentace systémových souborů zpomaluje systém zdaleka nejvíce. Problém můžete vyřešit například pomocí specializované utility PageDefrag (http://download.chip.eu/cz/PageDefrag-2.32_128422.html).

Stažený archiv s programem otevřete dvojitým kliknutím (Windows XP a novější). Obsažené soubory zkopírujte do libovolného adresáře a aplikaci spusťte dvojitým kliknutím na soubor **pagedfrg.exe**.

V zobrazeném okně (**obr. 5**) označte volbu **Defragment at next boot** a potvrďte ji kliknutím na tlačítko **OK**. Defragmentace systémových souborů proběhne při příštím startu operačního systému.

▼ Obr. 5

PPK CD 15/2008

Na CD 15/2008 vám přineseme plnou verzi netradiční závodní hry Championsheep Rally, ve které místo obvyklých autíček nebo formulí „řídíte“ ovečku. Vaše závodnice tak bude mít místo startovního čísla slušivý kabátek z ovčí vlny a uhánět, skákat a sbírat bonusy budete na pastvinách, v horách nebo při nočním závodě. Vybírat budete z jedenácti různých ovcí v závodní stáji a ze čtyř herních modů, jako je olympiáda, rychlý závod a kampaň. Na CD nebudou chybět ani pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti.

počítač

Toto číslo vyšlo 7. 7. 2008

ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931

Vydává: Burda Communications s. r. o.

Tel.: 225 018 566

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Publisher: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)

Redakce (redakce@ppk.cz):

Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba),

Martin Semrád (mse), Miroslav Ziegler (mzi)

Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková

Foto: Martin Trýšček

Jazyková úprava: Richard Straberger

Externí spolupracovníci:

Marie Franců, Martin Kadlec,

Jiří Lapáček, Jiří Macich, Milan Pola,

Martin Taneček, Martin Ziegler

Osvit a tisk: TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.

Předplatné: SEND Předplatné, spol. s r. o.,

P. O. Box 141, 140 21 Praha 4

tel.: 225 985 225 (prac. doba 8–18 hod.)

fax: 225 341 425

e-mail: ppk@send.cz

Předplatné na Slovensku:

Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,

Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5

tel.: +421 267 201 931

fax: +421 267 201 910

e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s.,

oddelenie inej formy predaja,

Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

tel.: +421 244 458 816

fax: +421 244 458 819

e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková

tel.: 225 018 762

fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:

ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodeji síti rozšiřuje:

V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s. r. o.

Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Burda Communications s. r. o., Praha

Thámova 221/7, 186 00 Praha 8

IČO 45280681

Vydavatelství Burda Communications s. r. o.

vydává časopisy Chip, Level, Mediashop,

Počítač pro každého.

Sídliště na adrese:

Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3.

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku

ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých

redakci se řídí zejména autorským zákonem

č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami.

Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla

k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti

uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření

přijetího díla časopiseckou formou včetně možnosti

zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na

CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě.

Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do

pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši

určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za

případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna

práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk,

přepřevod, překlad do jiného jazyka a jiné užití

díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného

díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení

do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez

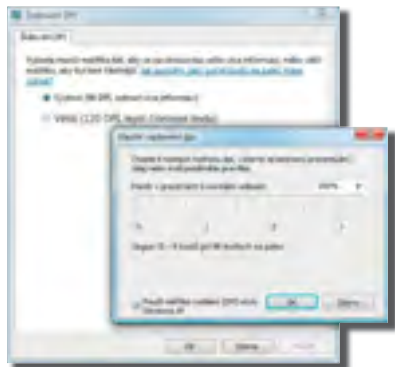
souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo

k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím

vykonává vydavatel.

TIPY PRO WINDOWS VISTA

Máte od čtení písmen na pracovní ploše unavené oči? Nevyhovuje vám nastavení monitoru? Poradíme vám, jak si můžete některé položky ve Windows Vista přizpůsobit svým potřebám a požadavkům.

TELEFONOVÁNÍ (NEJEN) PO INTERNETU

Přineseme vám návod na ovládání populárního programu Skype, jehož prostřednictvím můžete telefonovat po internetu zcela zdarma. Stačí, když máte mikrofon, reproduktory a připojení k internetu. Prostřednictvím Skypu lze však volat nejen po internetu, ale za velmi příznivé ceny i na pevné a mobilní síti. K tomu je však nutné, abyste měli u zahraniční společnosti kredit. Protože to není úplně triviální, poradíme vám, jak na to. A aby toho nebylo málo, představíme vám ještě jedno šikovné zařízení, které umožňuje používat síť Skype i bez zapnutého počítače a které zároveň slouží jako domácí bezdrátový telefon. Těšte se na červencové PPK 15/2008.

PROPOJTE POČÍTAČE

Představíme vám adaptéry, jejichž prostřednictvím vytvoříte malou počítačovou síť, která pro přenos dat využívá stávající rozvody elektřiny. Chcete-li tedy propojit počítače umístěné v různých

místnostech svého bytu nebo domu, nemusíte zřizovat bezdrátovou Wi-Fi síť ani tahat po domě další kabely. Podělíme se s vámi o zkušenosti s instalací a s provozem takové „sítě“.

FOTOAPARÁTY NA KAŽDÝ DEN

Představíme vám tři kompaktní digitální fotoaparáty, které nabízejí sedmi- a osmimegapixelové snímače a minimálně trojnásobný optický zoom a které jsou dostupné za velice zajímavé ceny. Těšit se můžete na recenze těchto modelů: Canon PowerShot A470, Fujifilm FinePix A850 a Sony Cyber-shot DSC-W150.

